

Teija Mikkola, Anu Nemlander, Tero Tyni

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannukset vuonna 2016

Järvenpää, Kaarina, Kainuu, Kauniainen, Kerava,
Kirkkonummi, Kotka, Lohja, Loviisa, Mustijoki,
Porvoo, Rauma, Rovaniemi, Saarikka, Salo, Sipoo,
Tuusula

SUOMEN KUNTALIITTO
HELSINKI
2017

TEKIJÄ

Teija Mikkola, Anu Nemlander, Tero Tyni

KANNEN KUVA

Heli Sorjonen

Päivitetty versio 30.5 julkaistusta raportista, jossa Kuopion 31.12.2016 väestö oli virheellisesti 1.1.2017 aluejaon mukainen.

ISBN 978-952-293-507-6 (pdf)

© Suomen Kuntaliitto

Paino: Kuntatalon paino

Helsinki 2017

Faksi 09 771 2331

Suomen Kuntaliitto

Toinen linja 14

PL 200, 00101 Helsinki

Puh. 09 7711

Faksi 09 771 2291

www.kuntaliitto.fi

Lukijalle

Nyt julkaistava keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten vertailu on jatkoa kaksitoista kertaa aiemmin tehdyille keskisuurten kuntien koko sosiaali- ja terveystointa koskevalle kustannusselvitykselle sekä kuutenatoista edellisellä vuonna tehdyille keskisuurten kuntien terveydenhuollon kustannusselvityksille. Vertailussa on noudatettu aiempien vuosien vakiintunutta käytäntöä tietojen määrittelyssä. Kustannukset on laskettu ikävakioituina euroissa asukasta kohti. Terveystoimen kustannusselvityksissä on vertailtu mukana olevien kuntien terveydenhuollon ja yli 65-vuotiaiden kotipalvelun ja ympärivuorokautisen hoidon kustannuksia. Tarkoituksena on ollut antaa päätöksentekijöille ja johtaville viranhaltijoille luotettavia vertailutietoja palveluihin käytetyistä panoksista. Vastaavia terveydenhuollon selvityksiä on tehty 11 suuren kaupungin ja Suomen Kuntaliiton yhteistyönä vuosittain; tämän julkaisun rinnalla ilmestyy kahdeskymmenes ensimmäinen suurten kaupunkien vastaava terveydenhuollon selvitys.

Kustannusten vertailua vaikeuttavat sairaanhoitopiirien yli- ja alijäämät ja niiden jaksottaminen. Vuonna 2015 erikoissairaanhoidon kustannukset kasvoivat muita palveluja enemmän. Osin kasvu oli laskennallista, koska Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) palauttamattomat ylijäämät näkyivät vuoden 2015 kustannuksissa. HUSin valtuusto päätti kesäkuussa 2016 palauttaa jäsenkunnilleen kertyneen ylijäämän, yhteensä 54,6 miljoonaa euroa. Palatusta ei kirjattu kunnissa vuoden 2015 kirjanpitoon, eikä kustannuserää myöskään pystytty huomioimaan kesäkuussa 2016 ilmestyneessä kustannusvertailussa. Vuoden 2015 kustannusvertailutiedoissa HUS-kuntien erikoissairaanhoidon kustannukset olivatkin tästä johtuen liian korkeat. Raportissa kerrotaan erikseen, millainen vaikutus HUSin ylijäämillä oli vuosien 2015 ja 2016 väliseen kustannusvaihteluun.

Kuntien sosiaali- ja terveysjohtajat ovat Suomen Kuntaliiton kanssa yhteistyössä ohjanneet tätä selvitystyötä. Mukana olevien seitsemäntoista kunnan väestömäärä on yhteensä 655 tuhatta asukasta, mikä on 12 prosenttia koko maan väestöstä.

Tähän raporttiin sisältyy myös suurten ja keskisuurten kaupunkien yhteinen terveydenhuollon kustannusten vertailu. Vertailu edustaa noin kolmea miljoonaa asukasta.

Kansaneläkelaitos on toimittanut vertailuun yksityisen terveydenhuollon kustannukset, mistä sille parhaat kiitokset.

Lämpimät kiitoksemme erityisesti kaikille niille keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon ja taloushallinnon ammattilaisille, jotka ovat osallistuneet vertailun suunnitteluun ja omalla työpanoksellaan mahdollistaneet sen toteutuksen.

Kuntatalolla 23.5.2017

Tarja Myllärinen

Johtaja, sosiaali ja terveys

SISÄLLYSLUETTELO

Lukijalle	3
1 Johdanto	7
2 Käsitteet ja menetelmät	9
3 Tulokset	11
3.1 Keski suurten kuntien väestö	11
3.2 Sosiaalitoimi ja terveystoimi	13
3.2.1 Sosiaalitoimi	16
3.2.2 Terveystoimi	16
3.3 Kuntien vertailua	18
3.3.1 Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset	18
3.3.2 Terveystoimen kustannukset	20
3.3.3 Tarvekioidut kustannukset	20
3.3.4 Sosiaali- ja terveystoimen ikäryhmittäiset kustannukset	24
3.3.5 Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodittain	25
3.4 Kuntakohtaiset tulokset	27
3.4.1 Saarikka	28
3.4.2 Kotka	32
3.4.3 Kainuu	36
3.4.4 Rovaniemi	40
3.4.5 Järvenpää	44
3.4.6 Salo	48
3.4.7 Lohja	52
3.4.8 Tuusula	56
3.4.9 Porvoo	60
3.4.10 Rauma	64
3.4.11 Loviisa	68
3.4.12 Kaarina	72
3.4.13 Kirkkonummi	76
3.4.14 Kauniainen	80
3.4.15 Kerava	84
3.4.16 Sipoo	88
3.4.17 Mustijoki	92
3.5 Vuosikohtaiset tulokset	96
3.5.1 Sosiaali- ja terveystoimen kustannusten muutos	96
3.5.2 Terveystoimen kustannusten muutos	103
4 Johtopäätökset	110
Liite 1. Terveystoimen tietojen keruu ja luotettavuus	111
Liite 2. Selvityksessä käytetty terveystoimen toimintajako	112
Liite 3. Selvityksessä käytetty sosiaalitoimen toimintajako	114
Liite 4. Suurten ja keski suurten kaupunkien ikävakioidut terveystoimen kustannukset 2016.....	119

1 Johdanto

Tässä selvityksessä vertaillaan keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia vuonna 2016. Vertailussa ovat mukana seuraavat kunnat: Järvenpää, Kaarina, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Kotka, Lohja, Loviisa, Porvoo, Rauma, Rovaniemi, Salo, Sipoo ja Tuusula. Lisäksi vertailussa on Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, Mustijoen perusturva, joka käsittää Mäntsälän ja Pornaisen kunnan, sekä perusturvaliikelaitos Saarikka, joka vastaa Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien sekä Saarijärven kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista.

Terveydenhuollon kustannusvertailuja on tehty keskisuurissa kunnissa vuodesta 2000 lähtien. Sosiaalitoimen kustannuksia kerättiin ensimmäisen kerran vuodelta 2003 kuuden kaupungin pilottiprojektissa. Nyt julkaistavassa raportissa tarkastellaan kolmattatoista kertaa sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia kokonaisuudessaan. Terveydenhuolto on raportissa jaoteltu erikoissairaanhoidon (somaattinen ja psykiatrinen hoito jaettuna avo- ja laitoshoidon) ja perusterveydenhuoltoon (avoterveydenhuolto, suun terveydenhuolto ja laitoshoido). Sosiaalitoimi on jaoteltu seuraaviin osiin: 1) vanhuspalvelut, 2) erityisryhmien palvelut, 3) toimeentuloturva ja työllistämispalvelut, 4) lasten ja perheiden palvelut sekä 5) muut sosiaalipalvelut.

Kuntien ostopalvelut yksityisiltä ovat vertailussa mukana. Yksityistä toimintaa, silloin kun se ei ole kunnan ostopalvelua, on tarkasteltu erikseen siltä osin kuin tietoja on saatavissa Kansaneläkelaitoksen tiedostoista. Ulkopuolelle jäävät muun muassa yksityinen työterveyshuolto ja yksityisten vanhainkotien itse maksavat asiakkaat.

Kuntaliitto julkaisee vuosittain raportteja suurten kaupunkien terveydenhuollon kustannuksista ja keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannuksista. Näissä raporteissa on kyseisten kuntien vertailukelpoiset tarkastetut tiedot.

Kuntaliitto julkaisee säännöllisesti myös raportteja 60 suurimman kunnan sosiaali- ja terveystoimen talousarvioista ja niiden toteutuksesta. Raporttien tiedot eivät ole vertailukelpoisia suurten ja keskisuurten kuntien kustannusvertailujen kanssa.

Tehtävän suunnittelussa ja tietojen kokoamisessa oli keskeinen osuus seuraavilla kuntien yhdyshenkilöillä:

Hallasalo-Luukkonen Marianne, Toimistosihteer, Tuusulan kunta
Heikkilä Tero, Laskentasuunnittelija, Mäntsälän kunta
Hokkanen Mikko, Talousjohtaja, Kerava
Hälinen Päivi, Hallinto- ja taloussihteer, Sipoon kunta
Katajamäki Janne, Talouspäällikkö, Salon kaupunki
Kivelä Tarja, Taloussihteer, Keravan kaupunki
Koivisto Pertti, Talouspäällikkö, Kaarinan kaupunki
Komulainen Satu, Talouspäällikkö, Mäntsälän kunta
Lahdentausta Erja, Taloussihteer, Kotkan kaupunki
Leino Auli, Taloussihteer, Rauman kaupunki
Lindell Esa, Talouspäällikkö, Kirkkonummen kunta
Lämsä Jarkko, Erikoissuunnittelija, Lohjan kaupunki
Mäkiprosi Anne, Talouspäällikkö, Järvenpään kaupunki
Povenius Annette, Taloussuunnittelija, Loviisan kaupunki
Pöllänen Sari, Taloussuunnittelija, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Rajapolvi Aino, Talous- ja hallintojohtaja, Saarikka
Sarala Arto, Talouspäällikkö, Rovaniemen kaupunki
Spännäri Maija, Controller, Kotkan kaupunki
Vaahtera Liisa, Hallintosihteer, Tuusulan kunta
Viljakainen Katja, Suunnittelija, Porvoon kaupunki
Vänttinen Mikko, Järjestelmäasiantuntija, Kotkan kaupunki

Työn käynnistivät ja sitä ohjasivat seuraavat sosiaali- ja terveystoimen johtajat:

Alho Marja-Leena, Vs. sosiaali- ja terveystoimen johtaja, Rauman kaupunki
Ahopelto Maire, Kuntayhtymän johtaja, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Arola-Järvi Anna, Hyvinvointipalvelujen johtaja, Kaarinan kaupunki
Hemmilä Markus, Perusturvan toimialajohtaja, Rovaniemen kaupunki
Homanen Kati, Terveystoimen johtaja, Kotkan kaupunki
Kokko Leena, Sosiaali- ja terveystoimen johtaja, Sipoon kunta
Nurme Pia, Sosiaali- ja terveystoimen johtaja, Porvoon kaupunki

Palola Mikael, Kuntayhtymän johtaja, Perusturvaliikelaitos Saarikka
Rintala Eija, Perusturvajohtaja, Mäntsälän kunta
Niemelä Jari, Apulaiskaupunginjohtaja, Salon kaupunki
Sahala Heli, Sosiaalijohtaja, Kotkan kaupunki
Salminen Tiina, Palvelualuejohtaja, Järvenpään kaupunki
Stähle Liisa, Perusturvajohtaja, Kirkkonummen kunta
Storgård Eva, Perusturvajohtaja, Loviisan kaupunki
Tikkanen Ulla, Sosiaali- ja terveysjohtaja, Kauniaisten kaupunki
Uunimäki Mira, Palvelualuejohtaja, Lohjan kaupunki
Vainio Pirjo, Sosiaali- ja terveystoimenjohtaja, Tuusulan kunta
Wiili-Peltola Erja, Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveys, Keravan kaupunki

Suomen Kuntaliitosta työhön ja sen ohjaukseen ovat osallistuneet:

Mikkola Teija, Erityisasiantuntija
Myllärinen Tarja, Johtaja, sosiaali ja terveys
Nemlander Anu, Erityisasiantuntija
Tyni Tero, Erityisasiantuntija

2 Käsitteet ja menetelmät

Terveydenhuolto

Kustannuksiin on otettu mukaan kunnan järjestämä

- erikoissairaanhoidon somaattinen ja psykiatrinen avo- ja laitoshoido
- perusterveydenhuollon avo- ja laitoshoido. Avohoido sisältää arvoterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon. Vuoden 2007 kustannustiedoista lähtien avoterveydenhuoltoon ei ole laskettu kotisairaanhoidoa, vaan kotisairaanhoido on sisällytetty kotihoitoon. Kotihoidon tiedot on esitetty sosiaalitoimen alla vanhuspalvelujen päätoimintamuodossa.

Liitteissä 1 ja 2 on esitetty terveydenhuollon kustannusten keräämisen periaatteet.

Erikoissairaanhoido ja muu terveydenhuolto

Kustannuksiin on otettu mukaan kunnan järjestämä

- erikoissairaanhoidon somaattinen ja psykiatrinen avo- ja laitoshoido
- perusterveydenhuollon avo- ja laitoshoido.
- Erikoissairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kokonaisuuteen on laskettu mukaan myös sosiaalitoimen yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautinen hoito: sosiaalitoimen vanhainkotihoito tai muu sosiaalihuoltolain mukainen laitoshoido (laitoshoido) ja tehostettu palveluasuminen. Ennen vuotta 2015 julkaistuissa raporteissa tästä erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon sekä sosiaalitoimen yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannusten kokonaisuudesta on käytetty nimitystä lisätty terveydenhuolto.
- Vuodesta 2014 lähtien sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon osalta on kerätty erikseen tehostetun palveluasumisen ja vanhainkotihoitoon tai muun sosiaalihuoltolain mukaisen laitoshoidon kustannuksia
- Päivystyksen kustannukset on kohdistettu siten, että perusterveydenhuollon päivystyskustannukset ovat perusterveydenhuollon avoterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidon päivystyskustannukset erikoissairaanhoidon avohoidon somaattisissa kustannuksissa. Koska yhteispäivystyspisteiden määrä on jatkuvasti lisääntynyt ja potilaita usein hoitaa sama henkilökunta, eikä potilaitakaan välttämättä erotella perinteiseen tapaan perus- tai erikoissairaanhoidon potilaisiin, on kustannusten jakaminen jouduttu osassa kuntia tekemään laskennallisesti. Muutamat kunnat ovat jo ilmoittaneet kaikki päivystyskustannuksensa erikoissairaanhoidon kustannuksissa. Jatkossa tultaneen päivystyskustannukset kokonaisuudessaan ilmoittamaan erikoissairaanhoidon avohoidon somaattisissa kustannuksissa.

Sosiaalitoimi

Kustannuksiin on otettu mukaan kunnan järjestämät

- Vanhuspalvelut
- Erityisryhmien palvelut (kehitysvammaisten palvelut, vammaisten palvelut, päihdepalvelut)
- Lasten ja perheiden palvelut (lastensuojelu ja muut perheiden palvelut). Vuoden 2014 tietojen raportoinnista lähtien kustannuksissa ei ole enää ollut mukana päivähoitoon ja esiopetuksen kustannukset.
- Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut
- Muut sosiaalipalvelut

Liitteessä 3 on määritelty edellä mainittujen päätoimintojen yksityiskohtainen sisältö sekä tietojen keräämisen periaatteet.

Ikävakiointi

- Menetelmänä on käytetty suoraa ikävakiointia.
- Perusväestönä vertailussa on koko maan väestöpohja. Ikävakioinnissa tiedot on vakioitu tulosten esittämistavan mukaisissa ikäluokissa (0–6-vuotiaat, 7–14-vuotiaat, 15–49-vuotiaat, 50–64-vuotiaat, 65–74-vuotiaat, 75–84-vuotiaat ja yli 85-vuotiaat).
- Ikävakioinnin avulla eri kuntien kustannukset saatetaan vertailukelpoisiksi siten, että kunkin kaupungin kustannukset laske- taan olettaen eri ikäryhmissä olevien asukkaiden suhteellinen määrä yhtä suureksi kuin kaupungeissa keskimäärin.

Tarvevakiointi

- Tarvevakiointi ottaa paitsi iän myös sukupuolen ja palvelujen tarpeen huomioon. Raportissa on esitetty THL:n julkaisemat tarvekertoimet vuodelta 2015.
- Tarvevakiointi perustuu THL:n verkkojulkaisun Terveysten- ja vanhustenhuollon tarvevakioidut menot sairaanhoitopiireittäin, kunnittain ja maakunnittain 2015 tarvekertoimiin. THL:n kuntien terveyden- ja vanhustenhuollon sekä sosialitoimen tarvekertoimien määrittelyyn on käytetty Vaalavuon, Häkkisen ja Fredrikssonin (2013, *Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetekijät ja valtionosuusjärjestelmän uudistaminen*) valtionosuusuudistuksen valmistelua varten tuottamaa tarvekertoimien laskentamenetelmää. Julkaisussa tarvekertoimien laskennassa on hyödynnetty tietoja väestön ikä- ja sukupuolirakenteesta, sairastavuudesta (erityiskorvausoikeudet) ja sosioekonomisesta asemasta.
- Tarvekertoimet on päivitetty uusimman tutkimustiedon mukaisiksi ja kuntien tarvevakiointia kustannuksia ei voi verrata suoraan aiempien vuosien tarvevakiointeihin kustannuksiin.

Deflatointi

- Deflatointi on tehty Tilastokeskuksen terveystoimen julkisten menojen (kunnallistalous) hintaindeksillä. (1995 = 1 000).

Verkostotyö

- Työskentelymenetelmänä on käytetty verkostotyötä. Tavoitteena on näin ollut saavuttaa yhtenäinen ja luotettava tietosisältö.
- Raportin laatiminen on edellyttänyt kuntien osallistumista tietojen kokoamiseen.

Tietojen keräämisen periaatteet on esitetty liitteessä 1.

Käsitteiden käyttö

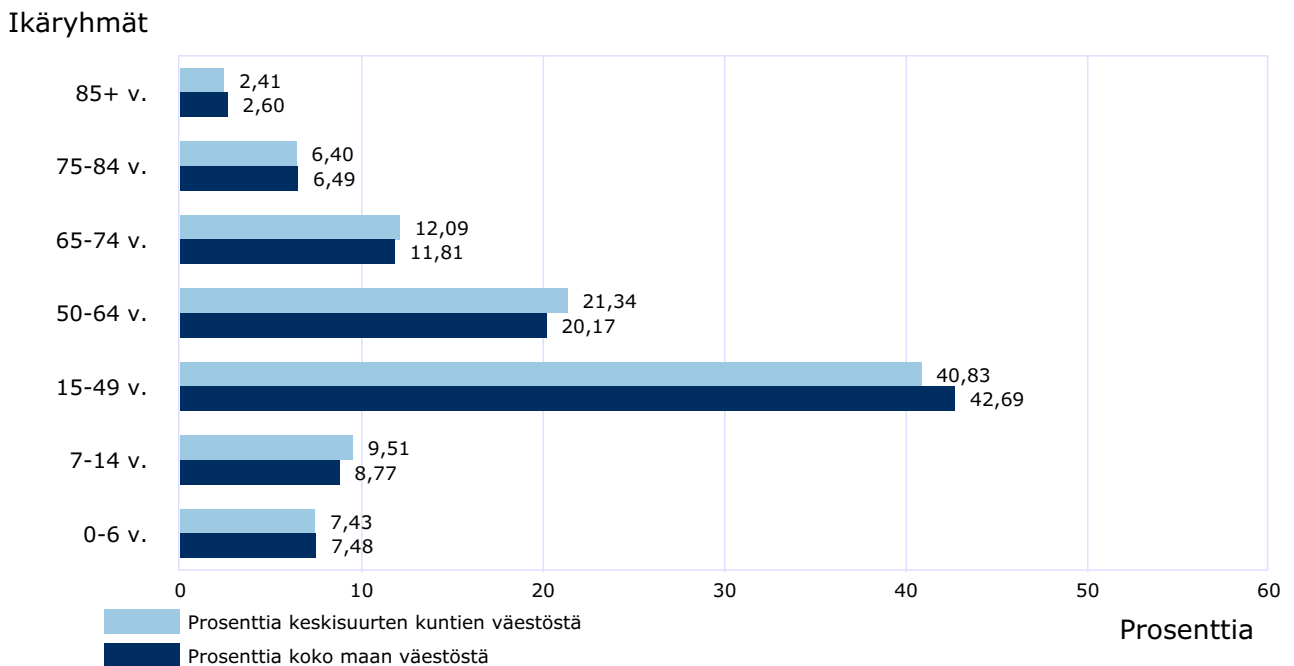
Euroa/asukas -luvut kuvaavat resurssien käyttöä. Suuremmat kustannukset voivat johtua esim. suuremmasta palvelujen käytöstä, laadusta tai suuremmista yksikkökustannuksista.

3 Tulokset

3.1 Keskisuurten kuntien väestö

Selvityksessä mukana olleiden 17 kunnan väestömäärä oli vuoden 2016 lopussa 654 708 asukasta, mikä on 12 prosenttia koko maan väestöstä. Koko maan väestöön verrattuna keskisuurissa kaupungeissa oli keskimääräistä enemmän 50-84-vuotiaita sekä 7-14-vuotiaita (ks. kuvio 1). Keskimääräistä vähemmän oli yli 85-vuotiaita sekä 15-49-vuotiaita.

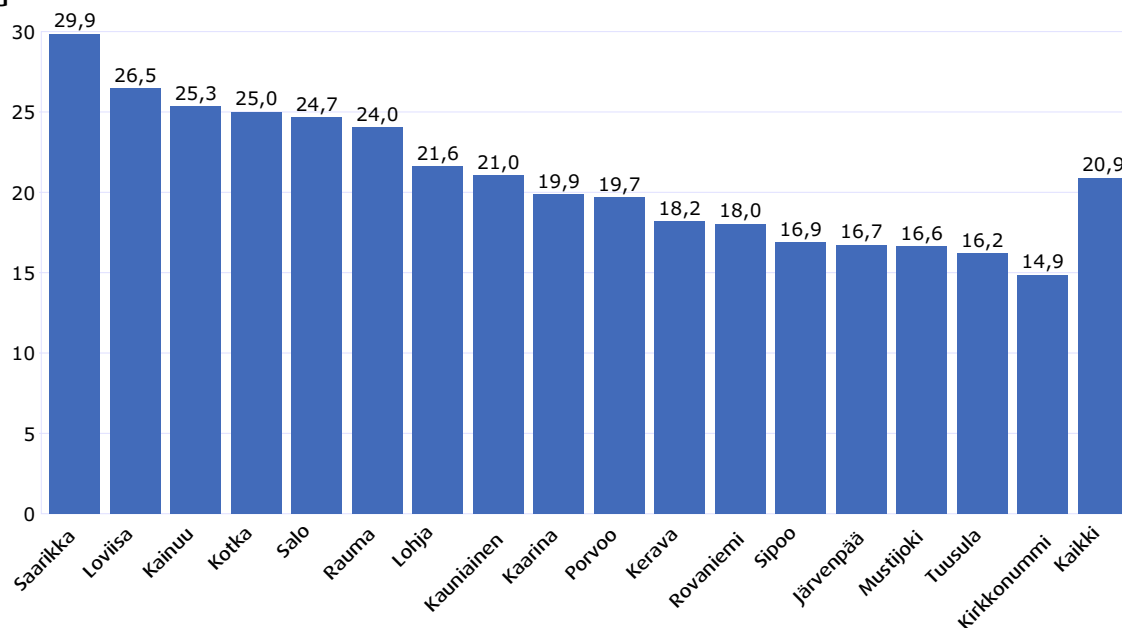
Kuvio 1. Eri ikäryhmien osuus keskisuurten kuntien ja koko maan väestöstä

Yli 65-vuotiaiden keskimääräinen osuus kaikista asukkaista oli vuonna 2016 oli koko maata vastaavasti 20,9 prosenttia. Selvityksessä mukana olevien kuntien välillä on kuitenkin selkeitä eroja yli 65-vuotiaiden määrissä (ks. kuvio 2). Esimerkiksi perusturvaliikelaitos Saarikan alueella, Loviisassa, Kainuussa, Kotkassa, Salossa, Raumalla, Lohjalla ja Kauniaisissa yli 65-vuotiaita on yli 20 % väestöstä, kun taas Kirkkonummella yli 65-vuotiaita on 14,9 % väestöstä. Keskimääräistä vähemmän vanhuksia on myös Tuusulassa, Mustijoen perusturvassa, Järvenpäässä, Sipoossa, Keravalla, Rovaniemellä, Porvoossa ja Kaarinassa.

Kuvio 2. Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä 31.12.2016 keskiuurissa kunnissa

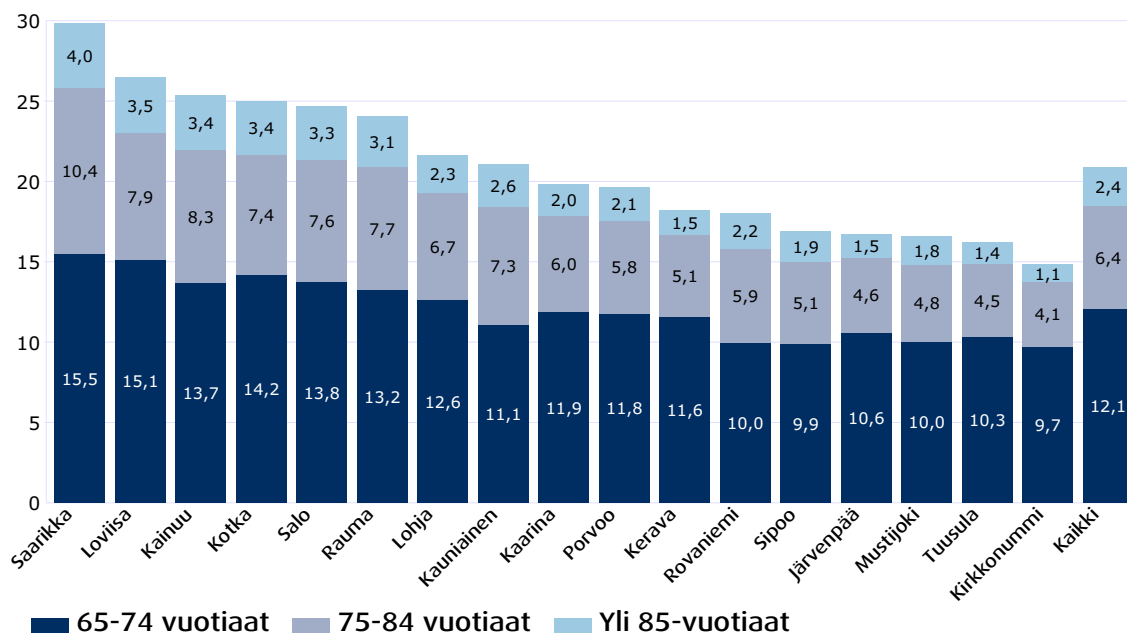
Prosenttia

Kirkkonummella, Tuusulassa, Järvenpäässä, Mustijoen perusturvassa, Keravalla, Sipoossa, Rovaniemellä, Kaarinassa, Porvoossa ja Lohjalla on keskimääräistä vähemmän myös yli 85-vuotiaita (ks. kuvio 3). Terveystarpeiden kannalta pienempi iäkkäiden määrä merkitsee pienempää palvelujen tarvetta.

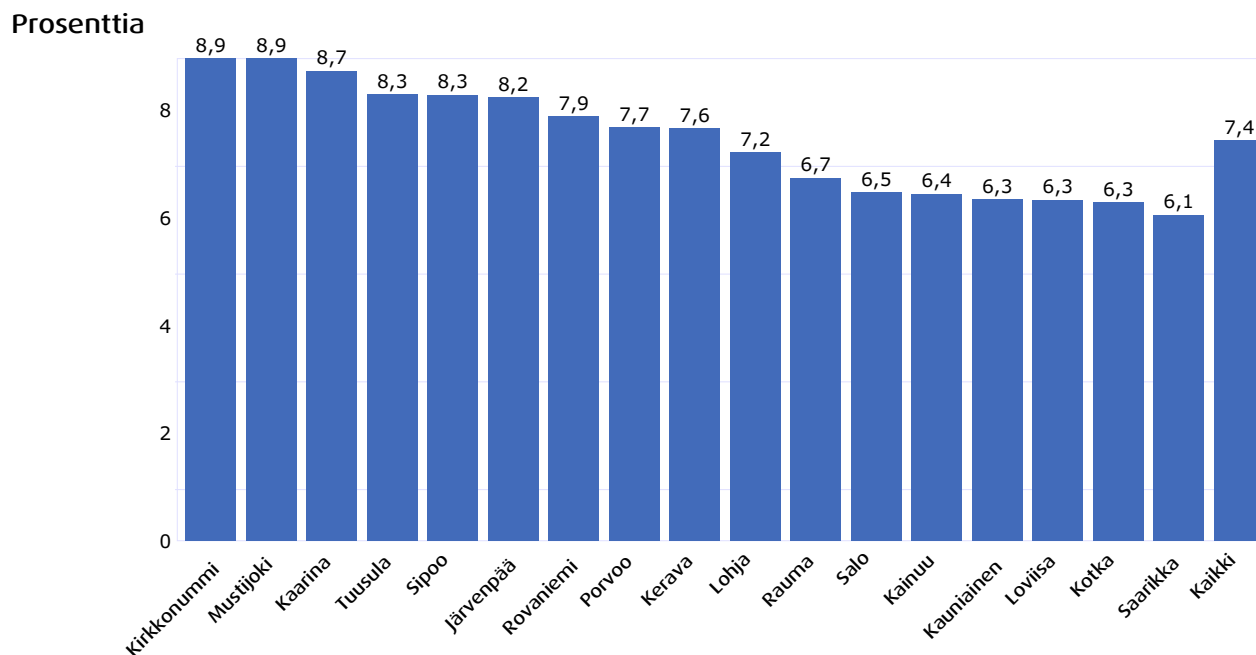
Kuvio 3. Ikäryhmien 65-74, 75-84 ja yli 85-vuotiaat osuudet

Prosenttia

Vastaavasti eniten 0–6-vuotiaita on Mustijoen perusturvassa, Kirkkonummella, Kaarinassa, Tuusulassa ja Sipoossa (ks. kuvio 4). Keskimääräistä enemmän 0-6-vuotiaita on myös Järvenpäässä, Rovaniemellä, Porvoossa ja Keravalla.

Kuvio 4. 0-6-vuotiaiden osuus väestöstä 31.12.2016 keskisuurissa kunnissa

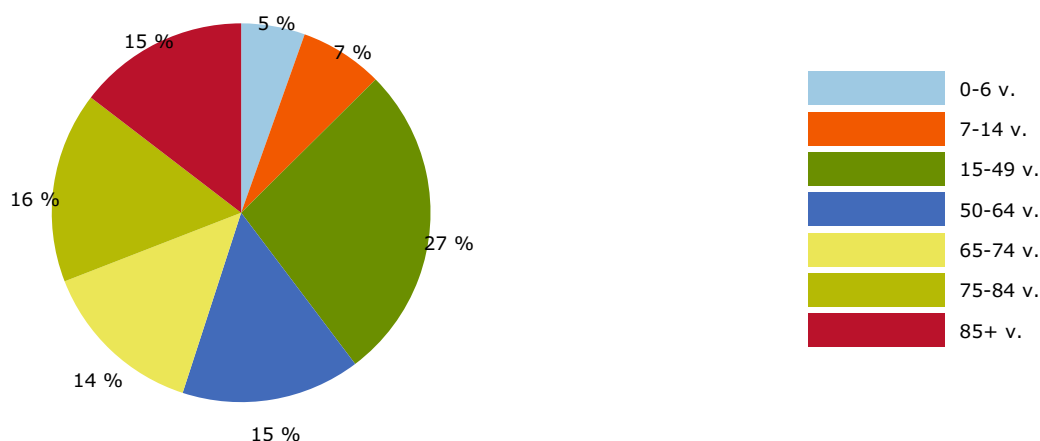

3.2 Sosiaalitoimi ja terveystoimi

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannukset olivat vuonna 2016 yhteensä 2 237 miljoonaa euroa (ks. taulukko 1). Raportissa esitetyllä jaotellulla sosiaalitoimen kustannukset olivat 986 miljoonaa euroa ja terveystoimen kustannukset olivat 1 252 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset olivat 3 417 euroa asukasta kohti. Ikävakioituina kustannukset olivat 3 448 euroa asukasta kohden. Näistä ikävakioiduista kustannuksista 1 265 euroa tuli erikoissairaanhoidosta, 650 euroa perusterveydenhuollosta ja 1 533 euroa sosiaalitoimesta.

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannuksista 27 prosenttia meni 15–49-vuotiaiden palveluihin. Seuraavaksi eniten, 16 prosenttia, meni 75–84-vuotiaiden palveluihin. (Ks. kuvio 5.)

Kuvio 5. Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannukset ikäryhmittäin vuonna 2016

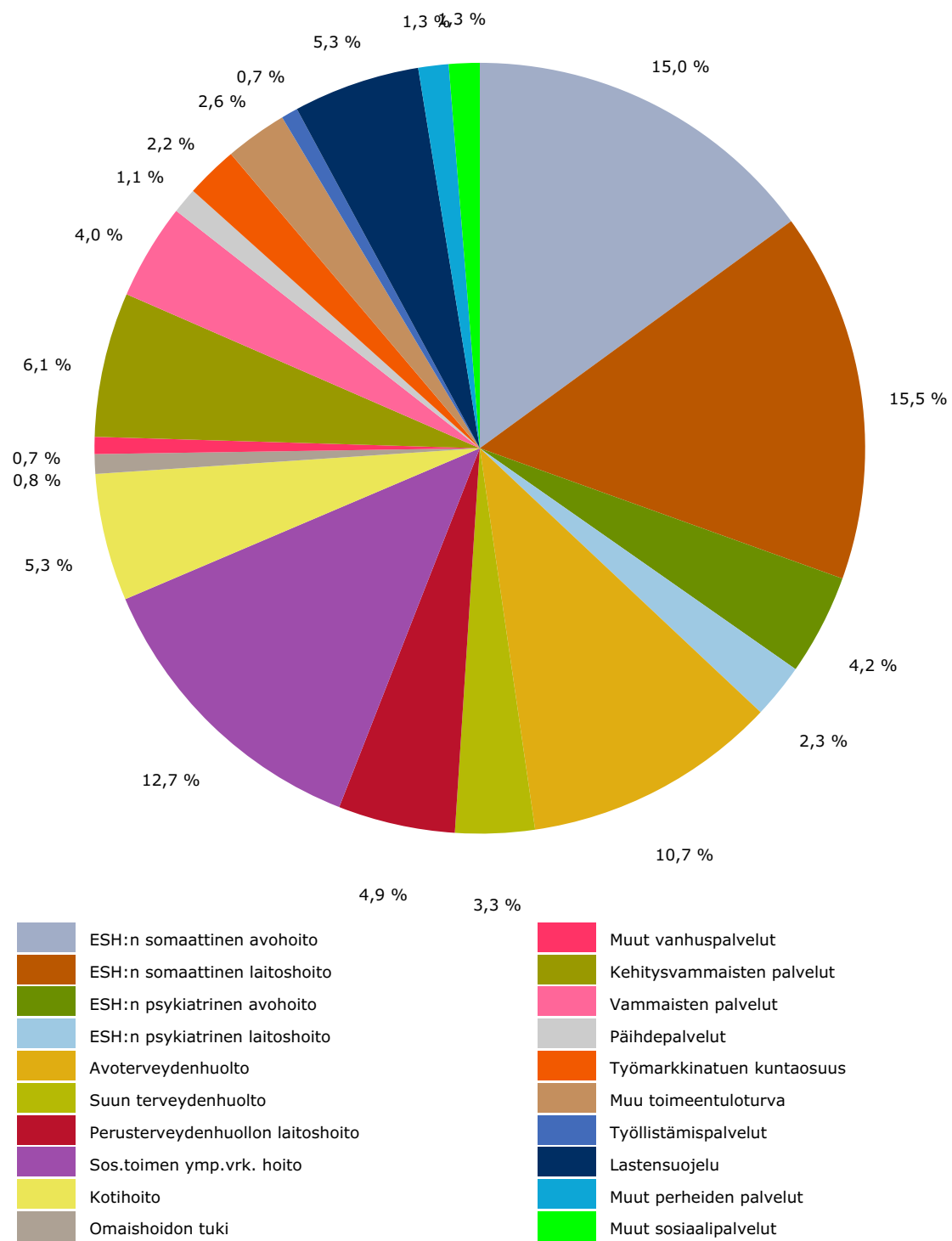
Toimintamuodoista merkittävimmän kustannuserän muodosti erikoissairaanhoidon somaattinen laitos- (15,5 %) ja avohoito (15 %) (ks. kuvio 6). Erikoissairaanhoidon somaattisen laitoshoidon kustannukset olivat 531 euroa ja avohoidon 510 euroa asukasta kohti ikävakiointuna (ks. taulukko 4).

Taulukko 1. Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset ikäryhmän asukasta kohden keskiuurissa kunnissa vuonna 2016

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	876	630	949	1 290	1 987	2 668	2 752	1 265	828 015 514
Somaattinen	851	402	627	1 075	1 855	2 586	2 713	1 042	682 214 499
Avohoito	366	286	355	562	852	1 059	901	512	335 021 600
Laitoshoito	485	116	272	514	1 003	1 526	1 812	530	347 192 899
Psykiatrinen	24	228	322	215	131	82	40	223	145 801 015
Avohoito	24	167	208	142	71	43	17	144	94 504 374
Laitoshoito	1	60	114	73	60	40	23	78	51 296 641
PERUSTERVEYDENHUOLTO	697	614	374	425	854	1 685	3 413	647	423 702 226
Avoterveydenhuolto	606	329	267	263	509	708	718	366	239 369 851
Suun terveydenhuolto	90	284	100	100	93	83	52	114	74 467 570
Peruster.huollon laitoshoido	1	1	7	62	252	894	2 642	168	109 864 805
SOSIAALITOIMI	934	1 316	949	732	1 147	4 362	14 487	1 506	985 696 915
Vanhuspalvelut			0	7	748	3 872	13 575	667	436 934 532
SHL:n mukainen laitoshoido			0	3	81	501	2 059	92	60 465 005
Tehostettu palveluasuminen				3	318	1 930	7 354	340	222 584 955
Kotihoito			0	1	250	1 101	3 385	183	119 496 020
Omaishoidon tuki					63	195	327	28	18 362 782
Muut vanhuspalvelut				0	36	146	450	24	16 025 770
Erityisryhmien palvelut	136	303	421	381	340	442	837	382	249 794 565
Vammaisten palvelut	41	55	86	137	187	363	780	137	89 902 558
Kehitysvammaisten palvelut	95	245	282	192	126	70	55	207	135 779 926
Päihdepalvelut		3	53	52	27	9	2	37	24 112 081
Toimeentuloturva ja työll.		0	311	252	38	25	37	188	122 830 858
Työmarkkinatuen kuntaosa			116	125	5			75	48 911 369
Muu toimeentuloturva		0	153	93	34	25	37	89	58 246 793
Työllistämispalvelut			41	34				24	15 672 696
Lasten ja perheiden palvelut	777	992	174	6	2	2	3	225	147 284 889
Lastensuojelu	620	842	134	2	1	2	2	182	118 859 605
Muut perheiden palvelut	157	150	40	5	1	0	0	43	28 425 284
Muut sosiaalipalvelut	21	21	43	86	19	20	37	44	28 852 071
KAIKKI YHTEENSÄ	2 506	2 560	2 272	2 447	3 988	8 716	20 652	3 417	2 237 414 655
Väestö 31.12.2016	48 618	62 248	267 331	139 702	79 135	41 869	15 805	654 708	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	876	630	949	1 290	1 987	2 668	2 752	1 265	
Avohoito	390	454	562	703	923	1 102	917	656	
Laitoshoito	486	176	386	587	1 063	1 566	1 835	609	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					651	3 325	12 055	523	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					1 000	4 767	16 217	757	
TERVEYDENHUOLTO	1 572	1 244	1 323	1 716	2 841	4 354	6 165	1 912	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 572	1 244	1 323	1 722	3 490	7 885	18 963	2 527	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

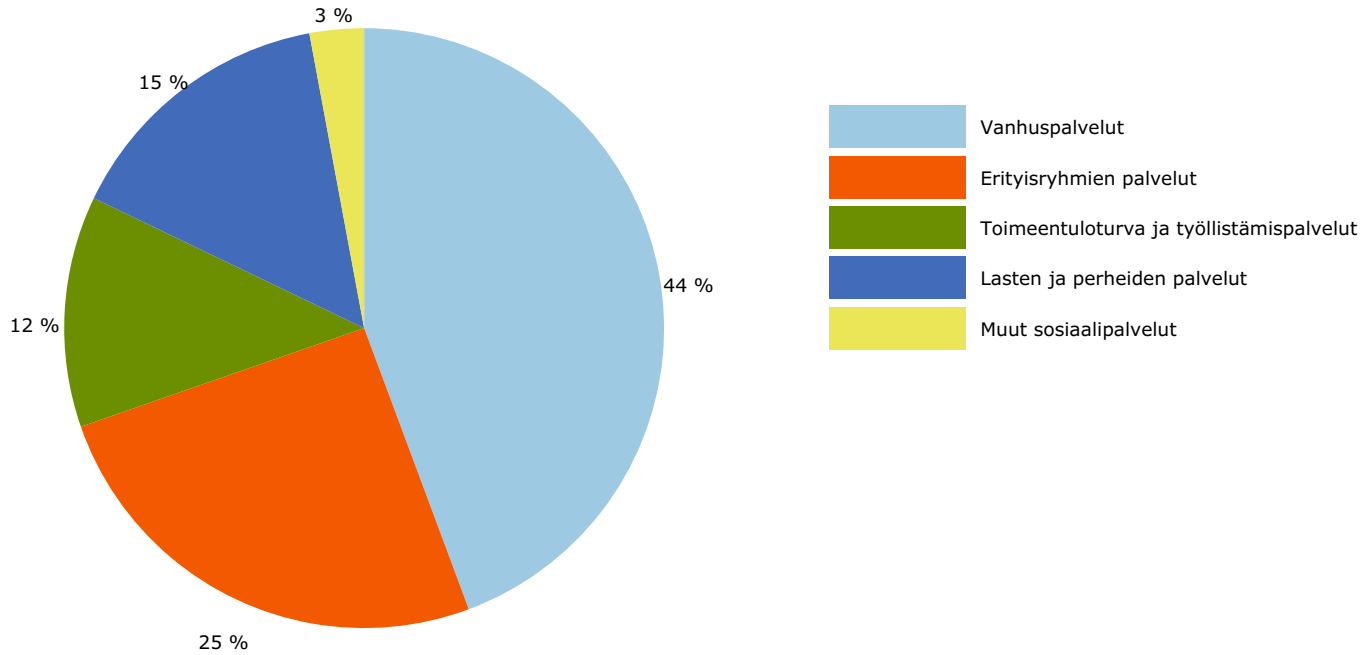
Kuvio 6. Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset toimintamuodoittain vuonna 2016

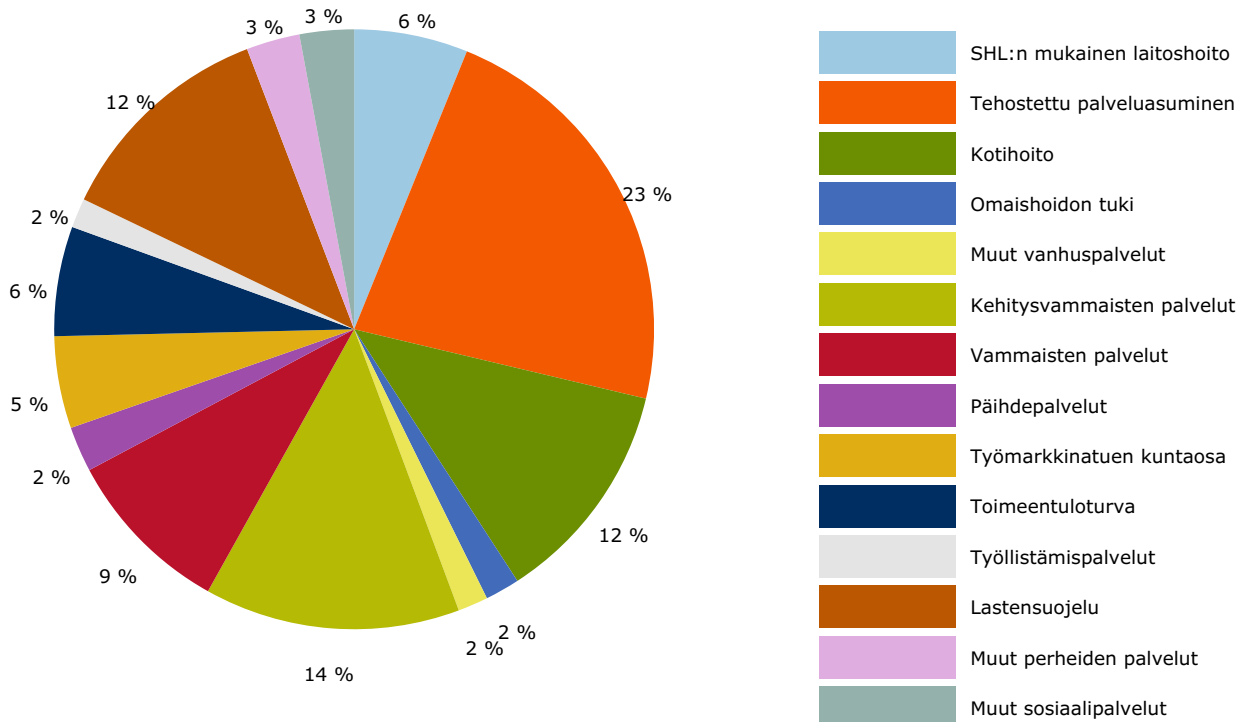
3.2.1 Sosiaalitoimi

Sosiaalitoimen kustannuksista suurin menoerä tuli vanhuspalveluista, 44 % (ks. kuvio 7). Tarkasteltaessa eri toimintamuotojen kustannuksia tehostetun palveluasumisen kustannukset olivat 23 % kokonaiskustannuksista (ks. kuvio 8).

Kuvio 7. Keskisuurten kuntien sosiaalitoimen kustannukset päätoimintamuodoittain vuonna 2016

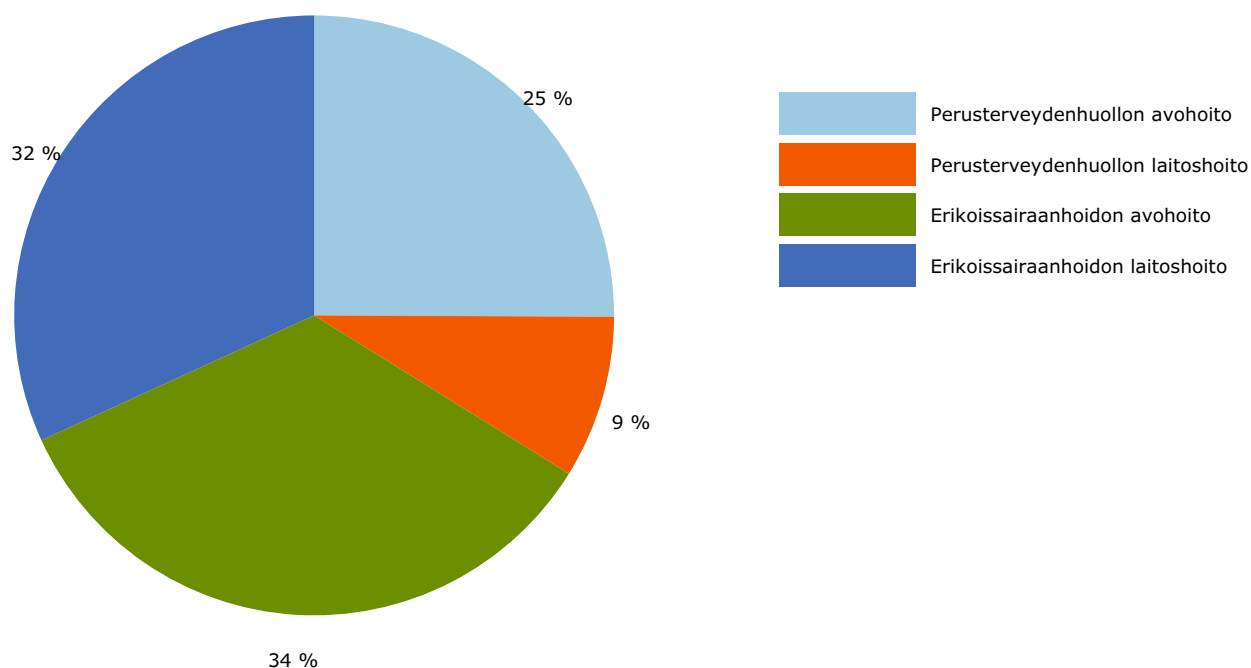
Kuvio 8. Keskisuurten kuntien sosiaalitoimen kustannukset toimintamuodoittain vuonna 2016

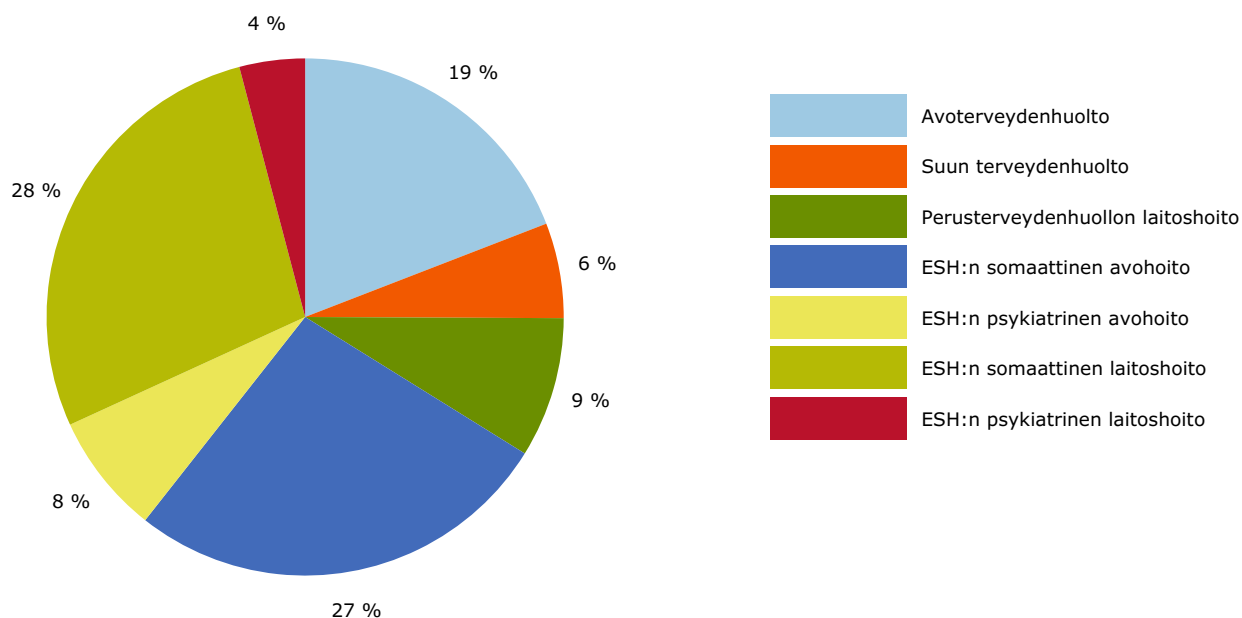
3.2.2 Terveystoimi

Terveystoimessa suurimman kustannuserän muodosti erikoissairaanhoidon avohoito, 34 % kokonaiskustannuksista (ks. kuvio 9). Eri toimintamuodoista erikoissairaanhoidon somaattisen laitoshoidon kustannukset olivat vajaa kolmannes terveystoimen kustannuksista (ks. kuvio 10).

Kuvio 9. Keskisuurten kuntien terveydenhuollon kustannukset avo- ja laitoshoidossa vuonna 2016

Kuvio 10. Keskisuurten kuntien terveydenhuollon kustannukset toimintamuodoittain vuonna 2016

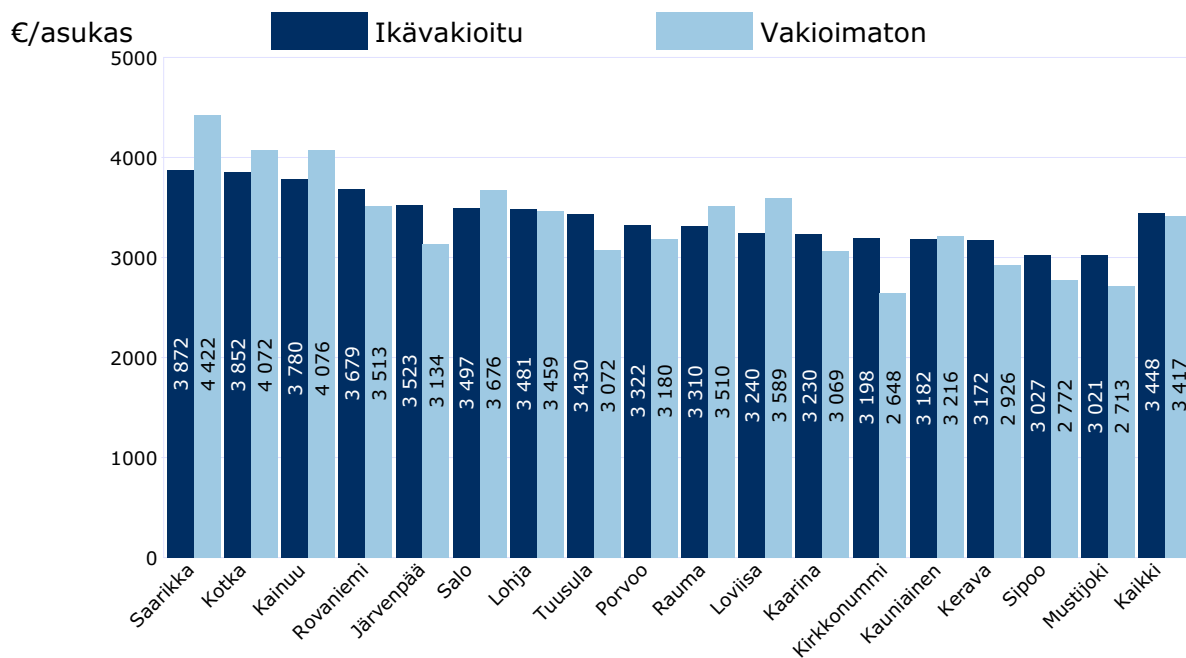

3.3 Kuntien vertailua

3.3.1 Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset

Vuonna 2016 vertailussa mukana olleista keskisuurista kunnista sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannuksiltaan viisi suurinta kuntaa olivat Saarikka, Kotka, Kainuu, Rovaniemi ja Järvenpää. Suurimmat ikävakioidut kustannukset olivat Saarikassa, 3 872 euroa asukasta kohti. Seuraavaksi suurimmat ikävakioidut kustannukset olivat Kotkassa (3 852 euroa/asukas), Kainuussa (3 780 euroa/asukas), Rovaniemellä (3 679 euroa/asukas) ja Järvenpäässä (3 523 euroa/asukas). Vertailukunnista pienimmillä kustannuksilla sosiaali- ja terveystoimensa järjesti Mustijoki, jossa kustannukset olivat 3 021 asukasta kohti ikävakiointuna, sekä Sipoo (3 027 euroa/asukas ikävakiointuna). (Ks. kuvio 11.)

Kuvio 11. Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset euroa/asukas vuonna 2016

Kustannuksiltaan suurimman ja pienimmän kaupungin välinen ero oli 851 euroa asukasta kohden. Kuntien kustannusindeksi vaihteli välillä 0,88 ja 1,12, kun kaikkien vertailussa mukana olleiden yhteinen arvo oli 1 (ks. taulukko 2). Pienin indeksi oli Mustijoella, suurin Saarikalla.

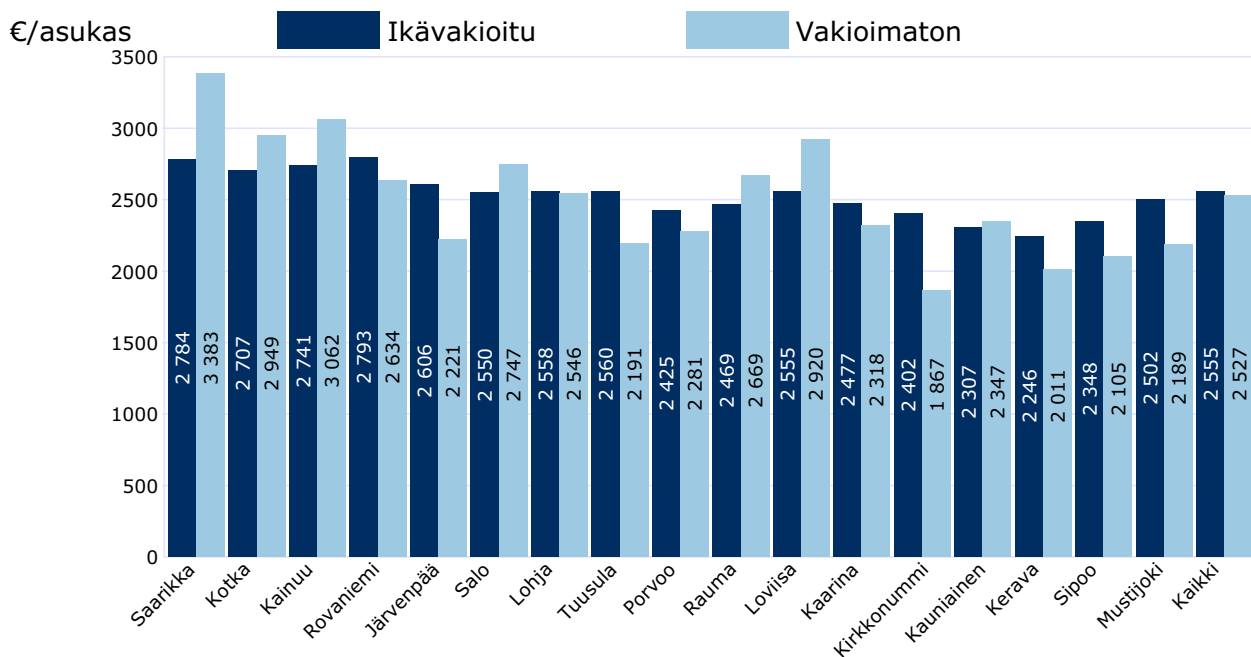
Taulukko 2. Sosiaali- ja terveystoimen kustannusindeksit toimintamuodoittain ikävakioituna koko maan väestöön vuonna 2016

	Saarikka	Kotka	Kainuu	Rovaniemi	Järvenpää	Salo	Lohja	Tuusula	Porvoo	Rauma	Loviisa	Kaarina	Kirkkonummi	Kaunainen	Kerava	Sipoo	Mustijoki	Kaikki	Min.	Max.
Erikoissairaanhoido	0,99	1,09	1,11	1,18	1,00	1,03	1,03	0,98	0,92	0,91	0,92	0,97	0,86	0,76	0,91	0,91	0,93	1,00	0,76	1,18
Somaattinen	0,95	1,08	1,12	1,13	0,95	1,04	1,06	0,95	0,95	0,92	0,91	1,02	0,89	0,77	0,91	0,93	0,96	1,00	0,77	1,13
Avohoito	0,78	1,15	1,10	1,18	0,91	1,11	1,12	0,90	0,93	0,80	0,94	1,21	0,82	0,78	0,84	0,94	0,93	1,00	0,78	1,21
Laitoshoido	1,12	1,01	1,14	1,09	0,98	0,97	1,00	1,00	0,98	1,03	0,88	0,83	0,96	0,77	0,98	0,92	0,98	1,00	0,77	1,14
Psykiatrinen	1,15	1,17	1,06	1,38	1,23	0,97	0,90	1,13	0,76	0,86	0,99	0,74	0,71	0,70	0,93	0,80	0,79	1,00	0,70	1,38
Avohoito	1,44	0,90	1,03	1,19	1,34	1,06	1,01	1,32	0,80	0,85	1,21	0,81	0,71	0,62	0,72	0,76	0,89	1,00	0,62	1,44
Laitoshoido	0,61	1,66	1,12	1,74	1,03	0,81	0,72	0,77	0,70	0,88	0,59	0,62	0,73	0,85	1,30	0,86	0,60	1,00	0,59	1,74
Perusterveydenhuolto	1,24	1,05	1,01	0,97	1,03	1,09	1,00	1,03	0,89	1,00	0,90	0,88	0,96	1,25	1,05	0,92	1,21	1,00	0,88	1,25
Avoterveydenhuolto	1,25	1,11	1,00	1,11	0,94	1,15	0,98	1,03	0,84	1,12	0,93	0,75	0,96	1,09	0,95	0,90	0,97	1,00	0,75	1,25
Suun terveydenhuolto	1,36	0,88	1,25	0,72	0,86	0,98	1,20	1,15	0,96	1,19	0,91	0,93	0,82	1,14	1,08	0,94	0,97	1,00	0,72	1,36
Peruster.huollon laitoshoido	1,15	1,05	0,88	0,85	1,32	1,04	0,93	0,97	0,93	0,63	0,82	1,13	1,05	1,68	1,23	0,93	1,87	1,00	0,63	1,87
Sosiaalitoimi	1,18	1,16	1,12	1,02	1,04	0,97	1,00	0,99	1,03	0,99	0,97	0,93	0,97	0,92	0,87	0,84	0,69	1,00	0,69	1,18
Vanhuspalvelut	1,16	1,00	1,03	1,07	1,03	0,87	0,97	1,00	1,05	1,05	1,22	1,11	1,08	0,90	0,64	0,96	0,82	1,00	0,64	1,22
SHL:n mukainen laitoshoido	0,50	0,00	0,41	1,11	0,76	2,09	0,78	0,98	1,06	1,60	2,46	0,74	2,10	0,15	0,83	1,42	0,97	1,00	0,00	2,46
Tehostettu palveluasuminen	1,42	1,37	1,10	0,96	1,17	0,48	0,98	1,17	1,00	0,96	0,87	1,32	0,81	0,96	0,70	0,83	0,70	1,00	0,48	1,42
Kotihoito	0,92	0,82	1,34	1,20	1,00	0,89	0,94	0,71	1,22	0,93	1,35	0,73	1,07	0,93	0,44	0,93	1,07	1,00	0,44	1,35
Omaishoidon tuki	1,26	0,99	0,75	1,09	1,24	1,03	1,03	1,27	0,66	1,18	0,71	1,48	1,58	1,90	0,50	0,90	0,43	1,00	0,43	1,90
Muut vanhuspalvelut	1,68	0,93	0,60	1,53	0,19	1,25	1,53	0,44	0,87	0,77	0,87	2,09	0,49	1,60	0,75	1,28	0,57	1,00	0,19	2,09
Erityisryhmien palvelut	1,35	1,05	1,16	1,17	1,07	0,98	1,04	1,13	1,00	0,79	0,77	0,84	0,99	1,23	0,87	0,80	0,62	1,00	0,62	1,35
Kehitysvammaisten palvelut	1,77	1,10	1,44	1,10	0,97	0,75	1,15	1,02	0,99	0,72	0,82	0,55	0,82	1,38	0,76	0,83	0,70	1,00	0,55	1,77
Vammaisten palvelut	0,66	0,92	0,87	1,26	1,31	1,22	0,92	1,36	0,84	0,91	0,57	1,19	1,32	1,25	1,05	0,81	0,58	1,00	0,57	1,36
Päihdepalvelut	1,56	1,30	0,61	1,26	0,74	1,37	0,89	0,86	1,69	0,77	1,23	1,23	0,72	0,29	0,82	0,55	0,29	1,00	0,29	1,69
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	1,07	1,81	1,03	0,94	1,17	1,07	0,88	0,71	1,27	0,67	1,05	0,54	0,96	0,69	1,12	0,66	0,46	1,00	0,46	1,81
Työmarkkinatuven kuntaosa	1,01	1,92	1,03	1,11	0,93	1,39	1,07	0,60	1,23	0,72	1,34	0,40	0,72	0,42	0,83	0,51	0,48	1,00	0,40	1,92
Muu toimeentuloturva	0,95	1,61	1,09	0,92	1,49	0,76	0,73	0,83	1,12	0,56	0,93	0,67	1,17	1,04	1,31	0,72	0,45	1,00	0,45	1,61
Työllistämispalvelut	1,66	2,19	0,81	0,49	0,68	1,22	0,81	0,58	1,96	0,90	0,62	0,48	0,90	0,23	1,27	0,92	0,41	1,00	0,23	2,19
Lasten ja perheiden palvelut	1,22	1,26	1,24	0,77	0,91	1,24	1,14	1,12	0,89	1,24	0,55	0,93	0,66	0,56	1,31	0,54	0,67	1,00	0,54	1,31
Lastensuojelu	1,30	1,18	1,09	0,75	0,88	1,44	1,18	1,27	1,02	1,23	0,42	0,87	0,69	0,48	1,37	0,42	0,51	1,00	0,42	1,44
Muut perheiden palvelut	0,89	1,62	1,86	0,87	1,01	0,43	0,98	0,53	0,36	1,28	1,07	1,18	0,50	0,87	1,06	1,02	1,30	1,00	0,36	1,86
Muut sosiaalipalvelut	0,42	1,50	2,01	0,37	0,99	0,74	0,86	0,14	0,76	1,88	0,61	0,60	0,70	1,24	1,26	1,57	0,44	1,00	0,14	2,01
Kokonaisindeksi	1,12	1,12	1,10	1,07	1,02	1,01	1,01	0,99	0,96	0,96	0,94	0,94	0,93	0,92	0,92	0,88	0,88	1,00	0,88	1,12
<i>Muu ryhmittely:</i>																				
ERIKOISSAIRAANHOITO	0,99	1,09	1,11	1,18	1,00	1,03	1,03	0,98	0,92	0,91	0,92	0,97	0,86	0,76	0,91	0,91	0,93	1,00	0,76	1,18
Avohoito	0,92	1,09	1,08	1,18	1,01	1,10	1,09	0,99	0,90	0,81	1,00	1,12	0,79	0,74	0,81	0,90	0,92	1,00	0,74	1,18
Laitoshoido	1,05	1,09	1,14	1,17	0,99	0,95	0,96	0,97	0,94	1,01	0,84	0,80	0,93	0,78	1,02	0,91	0,93	1,00	0,78	1,17
Vanhusten ymp.vrk.hoido	1,20	1,07	0,92	0,95	1,15	0,87	0,95	1,09	0,98	0,98	1,11	1,19	1,09	1,02	0,85	0,95	1,08	1,00	0,85	1,20
Sos. ja terv. vanhuspalvelut	1,14	1,01	1,02	1,01	1,12	0,88	0,95	1,00	1,04	0,97	1,17	1,08	1,09	1,00	0,76	0,95	1,08	1,00	0,76	1,17
TERVEYDENHUOLTO	1,07	1,08	1,08	1,11	1,01	1,05	1,02	1,00	0,91	0,94	0,92	0,94	0,89	0,93	0,96	0,91	1,02	1,00	0,89	1,11
ESH+ MUU TERVEYDENHUOLTO*	1,09	1,06	1,07	1,09	1,02	1,00	1,00	1,00	0,95	0,97	1,00	0,97	0,94	0,90	0,88	0,92	0,98	1,00	0,88	1,09

3.3.2 Terveydenhuollon kustannukset

Kun katsotaan erikseen terveydenhuollon ja 65 vuotta täyttäneiden sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannuksia (kustannuskokonaisuutta, jota aiemmin on nimetty lisätyksi terveydenhuolloksi), nähdään, että suurimmat kustannukset olivat Rovaniemellä, 2 973 euroa asukasta kohti ikävakiointuna. Rovaniemen jälkeen suurimmat kustannukset olivat Saarikalla (2 784 euroa/asukas ikävakiointuna) ja Kainuulla (2 741 euroa/asukas ikävakiointuna). Pienimmät kustannukset olivat Keravalla, 2 246 euroa asukasta kohti ikävakiointuna. Seuraavaksi pienimmät kustannukset olivat Kauniaisilla (2 307 euroa/asukas ikävakiointuna) ja Sipool-la (2 348 euroa/asukas ikävakiointuna).

Kuvio 12. Terveydenhuollon kustannukset euroa/asukas vuonna 2016

* sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

3.3.3 Tarvevakioidut kustannukset

Terveydenhuollon ja 65 vuotta täyttäneiden sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannuksia (kustannuskokonaisuus, jota ennen vuotta 2015 kutsuttiin lisätyksi terveydenhuolloksi) kustannuksia on raportissa myös tarvevakiointu. Kuviossa 13 on esitetty suurten kaupunkien ja keskisuurten kuntien koko maan väestön mukaan tarve- ja ikävakioidut kustannukset tarvevakiointujen kustannusten suuruusjärjestyksen mukaan. Tarvevakiointu perustuu THL:n verkkojulkaisun *Terveydenhuollon ja vanhustenhuollon tarvevakioidut menot sairaanhoitopäireittäin, kunnittain ja maakunnittain 2015* tarvekertoimiin. THL:n kuntien terveyden- ja vanhus-tenhuollon tarvekertoimien määrittelyyn on käytetty Vaalavuon, Häkkisen ja Fredrikssonin (2013, *Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetekijät ja valtionosuusjärjestelmän uudistaminen*) valtionosuusudistuksen valmistelua varten tuottamaa tarvekertoimien laskentamenetelmää.

Laskennassa kuntatasolla saatavista tiedoista etsittiin sellaiset tekijät, jotka selittivät parhaiten sosiaali- ja terveydenhuollosta aiheutuvia menoja. Näiden tietojen pohjalta jokaiselle kunnalle lasketaan asukaskohtainen tarvekerroin, joka kuvaa asukkaiden palvelutarpeita suhteessa maan keskiarvoon.

Tarvekertoimien laskennassa on hyödynnetty tietoja väestön ikä- ja sukupuolirakenteesta, sairastavuudesta (erityiskorvausoikeudet) ja sosioekonomisesta asemasta. Sosioekonomista asemaa kuvaavina muuttujina käytettiin toimeentulotuen, työkyvyttömiä, ei parisuhteessa olevien, alimman koulutustason sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien lukumäärää.

Tiedot väestön ikä- ja sukupuolirakenteesta sekä sosioekonomisesta asemasta saatiin THL:n tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä, Eläketurvakeskuksesta sekä Tilastokeskuksesta. Sairastavuuden mittarina käytettiin Kelan erityiskorvaavuuden piirien kuuluvien lääkaineiden saajien lukumäärää. Tiedot erityiskorvausoikeuksista on saatu Kansaneläkelaitoksen rekistereistä ja muut tiedot

Tilastokeskukselta. Tarvekertoimet on päivitetty uusimman tutkimustiedon mukaisiksi ja kuntien tarvevakioituja kustannuksia ei voi verrata suoraan aiempien vuosien tarvevakioituihin kustannuksiin.

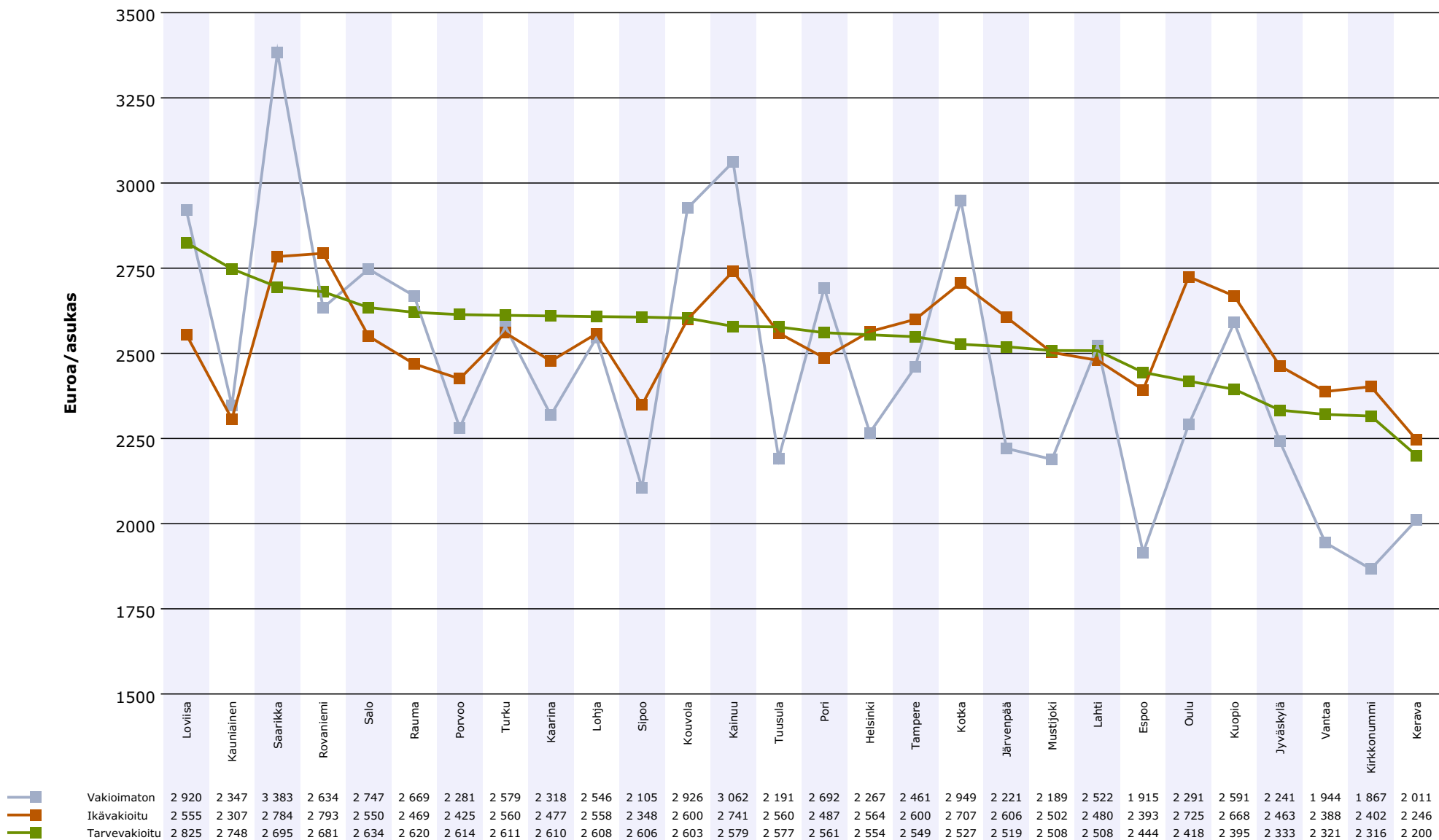
Tarvevakiointi alentaa ikävakioituja kustannuksia, jos palvelujen tarve on ollut keskimääräistä suurempi. Näin näyttäisi olevan suurista kaupungeista erityisesti Kuopiossa ja keskisuurista Saarikassa, Kainuussa ja Kotkassa. Toisinpäin keskimääräistä pienempi palvelujen tarve korottaa kustannuksia, kun ne tarvevakioidaan. Näin tapahtuu muun muassa Espoon ja Kauniaisten kohdalla. Keskisuurista ja suurista kaupungeista suurimmat tarvevakioidut terveyden- ja vanhustenhuollon kustannukset per asukas olivat Loviisassa, Kauniaisissa ja Saarikassa. Pienimmät tarvevakioidut kustannukset olivat Keravalla.

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia on tarvevakioitu myös sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kokonaisuutena. Kuviossa 14 on esitetty keskisuurten kuntien koko maan väestön mukaan tarve- ja ikävakioidut kustannukset sosiaali- ja terveystoimen tarvevakioitujen kustannusten suuruusjärjestyksen mukaan. Tarvevakiointi perustuu em. THL:n verkkojulkaisun *Terveydenhuollon ja vanhustenhuollon tarvevakioidut menot sairaanhoitopiireittäin, kunnittain ja maakunnittain 2015* sosiaali- ja terveydenhuollon tarvekertoimiin.

Suurimmat sosiaali- ja terveystoimen tarvevakioidut kustannukset olivat vuonna 2016 Kauniaisissa, 3 680 euroa asukasta kohti. Pienimmät kustannukset olivat Mustijoella, 3 011 euroa asukasta kohti tarvevakioituna.

Kauniaisten jälkeen suurimmat kustannukset olivat Saarikassa (3 660 euroa asukasta kohti) ja Kotkassa (3 654 euroa asukasta kohti). Mustijoen jälkeen pienimmät kustannukset olivat Kirkkonummella (3 116 euroa asukasta kohti) ja Keravalla (3 146 euroa asukasta kohti).

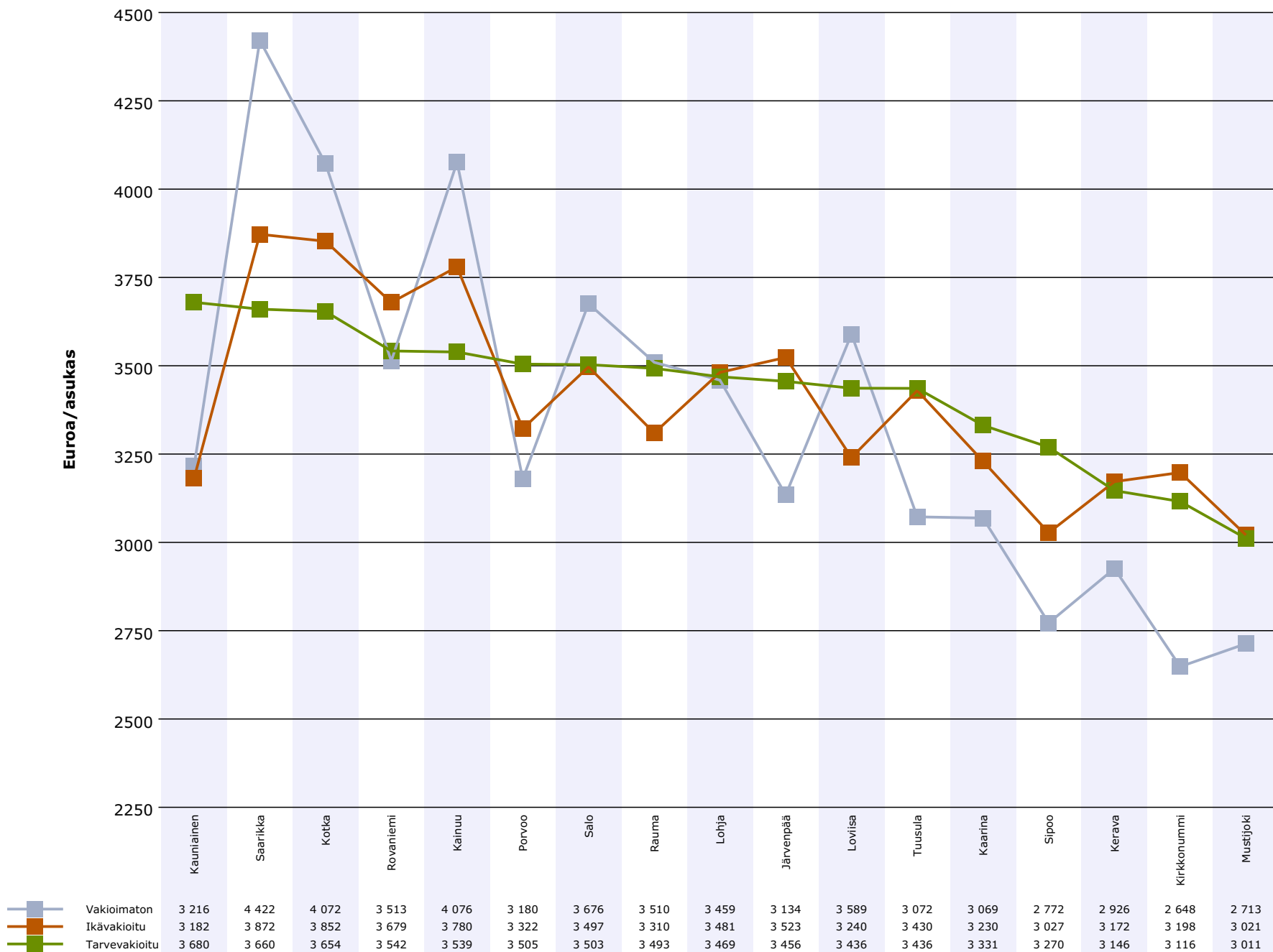
Kuvio 13. Suurten ja keskisuurten kuntien terveydenhuollon ikä- ja tarvevakioidut kustannukset vuonna 2016

Tarvevakiointi on tehty jakamalla vakioimattomat asukaskohtaiset kustannukset THL:n laskemilla vuoden 2015 terveydenhuollon ja vanhustenhuollon tarvekertoimilla. THL on päivittänyt kertoimet uusimman tutkimustiedon mukaisiksi. Kuntien tarvevakiointuja kustannuksia ei voi verrata suoraan aiempien vuosien tarvevakiointuihin kustannuksiin. Perusväestönä on käytetty koko maan väestöä. Vertailu on karkeasti suuntaa antava.

* mukana kotipalvelun ja ympärivuorokautisen hoidon kustannuksia sosiaali-toimesta

Kuvio 14. Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon ikä- ja tarvevakioidut kustannukset vuonna 2016

Tarvevakointi on tehty jakamalla vakioimattomat asukaskohtaiset kustannukset THL:n laskemilla vuoden 2015 sosiaali- ja terveydenhuollon tarvekertoimilla. THL on päivittänyt kertoimet uusimman tutkimustiedon mukaisiksi. Kuntien tarvevakioituja kustannuksia ei voi verrata suoraan aiempien vuosien tarvevakiointeihin kustannuksiin. Perusväestönä on käytetty koko maan väestöä. Vertailu on karkeasti suuntaa antava.

3.3.4 Sosiaali- ja terveystoimen ikäryhmittäiset kustannukset

Tarkasteltaessa vertailukuntien ikäryhmien kustannuksia suhteessa ikäryhmän suuruuteen havaitaan, että korkeimmat kustannukset, 20 652 euroa ikäryhmän asukasta kohti, olivat yli 85-vuotiaiden ikäryhmässä (ks. taulukko 3). Ikäryhmän 15–49-vuotiaat kustannukset olivat alhaisimmat, 2 272 euroa ikäryhmän asukasta kohti.

Taulukko 3. Sosiaali- ja terveystoimen ikäryhmittäiset kustannukset (euroa/ikäryhmän asukas) vuonna 2016

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+	
Järvenpää	2 404	2 427	2 273	2 229	4 074	10 014	22 339	3 134
Kaarina	2 012	2 412	1 935	2 254	3 449	8 705	23 705	3 069
Kainuu	2 926	3 129	2 534	2 723	4 232	9 046	21 913	4 076
Kauniainen	1 377	1 545	2 314	1 984	3 718	8 064	22 833	3 216
Kerava	2 263	2 655	2 209	2 146	3 608	7 983	17 327	2 926
Kirkkonummi	1 706	1 950	1 865	2 133	4 156	8 593	24 045	2 648
Kotka	2 404	2 718	2 931	3 026	4 442	8 736	18 532	4 072
Lohja	1 890	2 524	2 533	2 593	4 005	8 168	19 711	3 459
Loviisa	1 842	1 634	2 015	2 536	3 724	8 726	22 396	3 589
Mustijoki	1 621	1 754	1 855	1 964	3 985	8 267	21 207	2 713
Porvoo	3 201	2 053	2 068	2 418	3 675	7 995	22 305	3 180
Rauma	2 464	2 904	2 005	2 091	4 042	8 931	20 648	3 510
Rovaniemi	2 695	3 025	2 271	2 490	4 210	9 826	23 348	3 513
Saarikka	3 282	2 415	2 841	3 021	3 793	10 343	18 256	4 422
Salo	3 429	3 321	2 449	2 663	3 845	7 228	17 092	3 676
Sipoo	1 906	2 075	1 781	1 989	3 942	8 023	21 388	2 772
Tuusula	3 305	2 820	2 177	2 126	3 838	9 190	20 320	3 072
Kaikki	2 506	2 560	2 272	2 447	3 988	8 716	20 652	3 417
Mediaani	2 404	2 427	2 209	2 254	3 942	8 705	21 388	3 216
Min.	1 377	1 545	1 781	1 964	3 449	7 228	17 092	2 648
Max.	3 429	3 321	2 931	3 026	4 442	10 343	24 045	4 422

3.3.5 Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain

Eri toimintamuodoista suurimmat kustannukset olivat erikoissairaanhoidon somaattisessa laitshoidossa, 531 euroa asukasta kohti ikävakiointuna. Seuraavaksi suurimmat kustannukset olivat erikoissairaanhoidon somaattisessa avohoidossa, 510 euroa asukasta kohti ikävakiointuna.

Suurimmat somaattisen laitshoidon kustannukset olivat Kainuussa (605 euroa/asukas ikävakiointuna), pienimmät Kauniaisis-
sa (409 euroa/asukas ikävakiointuna).

Erikoissairaanhoidon somaattisen avohoidon kustannukset olivat suurimmat Kaarinassa (619 euroa/asukas ikävakiointuna), pienimmät Saarikassa (396 euroa/asukas ikävakiointuna). (Ks. taulukko 4.)

Taulukko 4. Sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kustannukset kunnittain €/as ja hoitomuodoittain 2016

	Saarikka	Kotka	Kainuu	Rovaniemi	Järvenpää	Salo	Lohja	Tuusula	Porvoo	Rauma	Loviisa	Kaarina	Kirkkonummi	Kaunainen	Kerava	Sipoo	Mustijoki	Kaikki	Min.	Max.
Erikoissairaanhoido	1 248	1 383	1 405	1 487	1 262	1 299	1 304	1 245	1 164	1 148	1 169	1 227	1 087	963	1 154	1 146	1 172	1 265	963	1 487
Somaattinen	990	1 121	1 167	1 177	987	1 081	1 101	992	993	954	946	1 060	927	806	947	967	996	1 041	806	1 177
Avohoito	396	586	562	601	466	567	570	459	474	407	479	619	418	397	427	479	474	510	396	619
Laitoshoito	594	535	605	576	521	514	531	533	519	548	467	441	509	409	520	488	522	531	409	605
Psykiatrinen	258	262	238	310	275	218	203	253	171	194	223	167	160	157	208	179	177	224	157	310
Avohoito	209	131	149	172	194	154	146	192	116	124	176	118	103	90	105	110	130	145	90	209
Laitoshoito	48	132	89	138	81	64	57	61	55	70	47	49	57	67	103	68	47	79	47	138
Perusterveydenhuolto	809	686	656	632	668	711	652	671	576	649	585	573	625	815	681	596	788	650	573	815
Avoterveydenhuolto	458	406	364	405	345	421	357	376	308	408	341	275	352	398	349	330	356	366	275	458
Suun terveydenhuolto	153	98	140	81	96	110	135	129	108	134	102	104	92	128	121	106	109	112	81	153
Peruster.huollon laitoshoido	198	181	152	146	226	180	160	166	159	108	142	194	181	289	211	160	323	172	108	323
Sosiaalitoimi	1 815	1 784	1 719	1 561	1 593	1 486	1 526	1 514	1 582	1 512	1 486	1 429	1 486	1 403	1 336	1 286	1 060	1 533	1 060	1 815
Vanhuspalvelut	806	690	717	745	716	601	670	691	727	725	843	772	748	623	444	665	568	694	444	843
SHL:n mukainen laitoshoido	48	0	39	107	73	202	75	95	102	154	237	71	202	14	80	137	94	96	0	237
Tehostettu palveluasuminen	504	484	388	340	413	170	348	416	353	341	309	469	287	339	248	294	247	354	170	504
Kotihoito	174	154	252	227	189	168	178	133	230	177	254	137	202	175	83	176	202	189	83	254
Omaishoidon tuki	36	28	22	31	36	29	29	36	19	34	20	42	45	54	14	26	12	29	12	54
Muut vanhuspalvelut	43	24	15	39	5	32	39	11	22	19	22	53	12	40	19	32	14	25	5	53
Erityisryhmien palvelut	518	404	444	450	411	375	399	433	384	304	295	323	380	470	335	307	238	384	238	518
Kehitysvammaisten palvelut	369	229	301	229	202	156	240	213	206	149	171	114	171	287	159	174	147	208	114	369
Vammaisten palvelut	91	128	120	174	181	169	127	188	116	126	78	164	182	172	145	112	81	138	78	188
Päihdepalvelut	58	48	23	47	27	51	33	32	63	28	46	46	27	11	31	20	11	37	11	63
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	203	344	196	179	222	203	167	135	242	127	200	102	183	132	212	127	87	190	87	344
Työmarkkinatuon kuntaosa	76	145	77	84	70	105	81	46	93	55	101	30	54	32	62	38	36	75	30	145
Muu toimeentuloturva	86	146	99	83	135	69	66	75	101	51	84	61	106	94	119	66	41	91	41	146
Työllistämispalvelut	40	53	20	12	17	30	20	14	48	22	15	12	22	6	31	22	10	24	6	53
Lasten ja perheiden palvelut	270	279	274	171	201	275	252	249	197	274	121	206	145	124	290	119	147	221	119	290
Lastensuojelu	232	210	194	133	157	256	209	226	181	219	75	155	124	86	244	75	91	178	75	256
Muut perheiden palvelut	38	70	80	38	44	19	42	23	16	55	46	51	21	38	46	44	56	43	16	80
Muut sosiaalipalvelut	18	66	88	16	44	32	37	6	33	82	27	26	31	54	55	69	19	44	6	88
Yhteensä	3 872	3 852	3 780	3 679	3 523	3 497	3 481	3 430	3 322	3 310	3 240	3 230	3 198	3 182	3 172	3 027	3 021	3 448	3 021	3 872
<i>Muu ryhmittely:</i>																				
ERIKOISSAIRAANHOITO	1 248	1 383	1 405	1 487	1 262	1 299	1 304	1 245	1 164	1 148	1 169	1 227	1 087	963	1 154	1 146	1 172	1 265	963	1 487
Avohoito	605	717	711	773	660	721	716	651	590	530	655	737	520	487	532	590	603	655	487	773
Laitoshoito	643	666	694	714	603	578	588	594	575	618	514	490	566	476	623	556	569	610	476	714
Vanhusten ymp.vrk.hoido	728	645	560	573	697	529	574	660	593	592	672	718	662	618	518	578	654	606	518	728
Sos. ja ter. vanhuspalvelut	902	800	812	798	886	697	752	793	823	769	926	856	864	793	600	754	856	794	600	926
TERVEYDENHUOLTO	2 057	2 069	2 061	2 119	1 930	2 011	1 956	1 916	1 740	1 797	1 754	1 801	1 711	1 779	1 835	1 741	1 961	1 915	1 711	2 119
ESH+ MUU TERVEYDENHUOLTO*	2 784	2 707	2 741	2 793	2 606	2 550	2 558	2 560	2 425	2 469	2 555	2 477	2 402	2 307	2 246	2 348	2 502	2 555	2 246	2 793

3.4 Kuntakohtaiset tulokset

Tässä luvussa esitellään vertailukuntien eri toimintamuotojen ikävakioidujen kustannusten ja eri ikäryhmien kustannusten (= kustannukset euroa/ikäryhmän asukas) eroa kuntien keskimääräisiin kustannuksiin.

Kaupunkikohtaiset taulukot ja kuviot noudattavat järjestystä, jossa kunkin kaupungin kohdalta esitetään aluksi taulukossa eri toimintamuotojen kustannukset ikäryhmän asukasta kohti. Tämän jälkeen esitetään graafisesti kuntien eri toimintamuotojen ikävakioidujen kustannusten ero keskimääräisiin kustannuksiin. Ero esitetään prosenteissa ja euroissa. Eurotarkastelu osoittaa, kuinka paljon prosentuaalinen ero olisi euroissa toimintamuodoittain kunnan asukasluvun perusteella. Kuntien tulokset raportoidaan ikävakioidujen kustannusten suuruusjärjestyksessä. Kuntien edustajien yksityiskohtaiset kommentit omasta toiminnastaan ja siinä tapahtuneista muutoksista on painettu kunkin kaupungin kohdalle *kursiivilla*.

3.4.1 Saarikka

Saarikan sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 872 euroa/asukas) olivat vertailukuntien suurimmat. Kustannukset olivat 12,3 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen kustannukset (2 784 euroa/asukas) olivat vertailukuntien toiseksi suurimmat. Kustannukset olivat 9,0 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 784	9,0 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoido	1 248	-1,4 %	44,8 %	
Muu terveydenhuolto**	1 536	19,1 %	55,2 %	
Erikoissairaanhoido	1 248	-1,4 %	32,2 %	Avohoidon ja laitoshoidon suhde samankaltainen kuin keskiuurissa kunnissa keskimäärin
Avohoido	605	-7,7 %	48,5 %	
Laitoshoido	643	5,4 %	51,5 %	
Perusterveydenhuolto	809	24,4 %	20,9 %	Painottuneisuutta erityisryhmien palveluihin
Sosiaalitoimi	1 815	18,4 %	46,9 %	
Vanhuspalvelut	806	16,2 %	44,4 %	
Erityisryhmien palvelut	518	35,1 %	28,6 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	203	6,6 %	11,2 %	
Lasten ja perheiden palvelut	270	22,0 %	14,9 %	
Muut sosiaalipalvelut	18	-58,3 %	1,0 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 872	12,3 %		Sosiaalitoimipainotteinen

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiuurten kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Saarikan erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 248 euroa/asukas) olivat vertailukuntien seitsemänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 1,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi pienimmät, psykiatrisen hoidon kustannukset neljänneksi suurimmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 990 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 258 euroa/asukas.

Saarikan perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 809 euroa/asukas, olivat keskiuurten kuntien toiseksi suurimmat. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 458 euroa/asukas, olivat vertailukuntien suurimmat. Kustannukset olivat 25,2 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Suun terveydenhuollon kustannukset, 153 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien suurimmat ja laitoshoidon kustannukset, 198 euroa/asukas, olivat keskiuurten kuntien viidenneksi suurimmat. Saarikan suun terveydenhuollon kustannukset olivat 36,4 prosenttia keskimääräistä suuremmat ja laitoshoidon kustannukset olivat 14,9 prosenttia keskimääräistä suuremmat.

Saarikan sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 815 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien suurimmat. Kustannukset olivat 18,4 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien toiseksi suurimmat ja erityisryhmien palvelujen kustannukset suurimmat, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kuudenneksi suurimmat ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset kuudenneksi suurimmat.

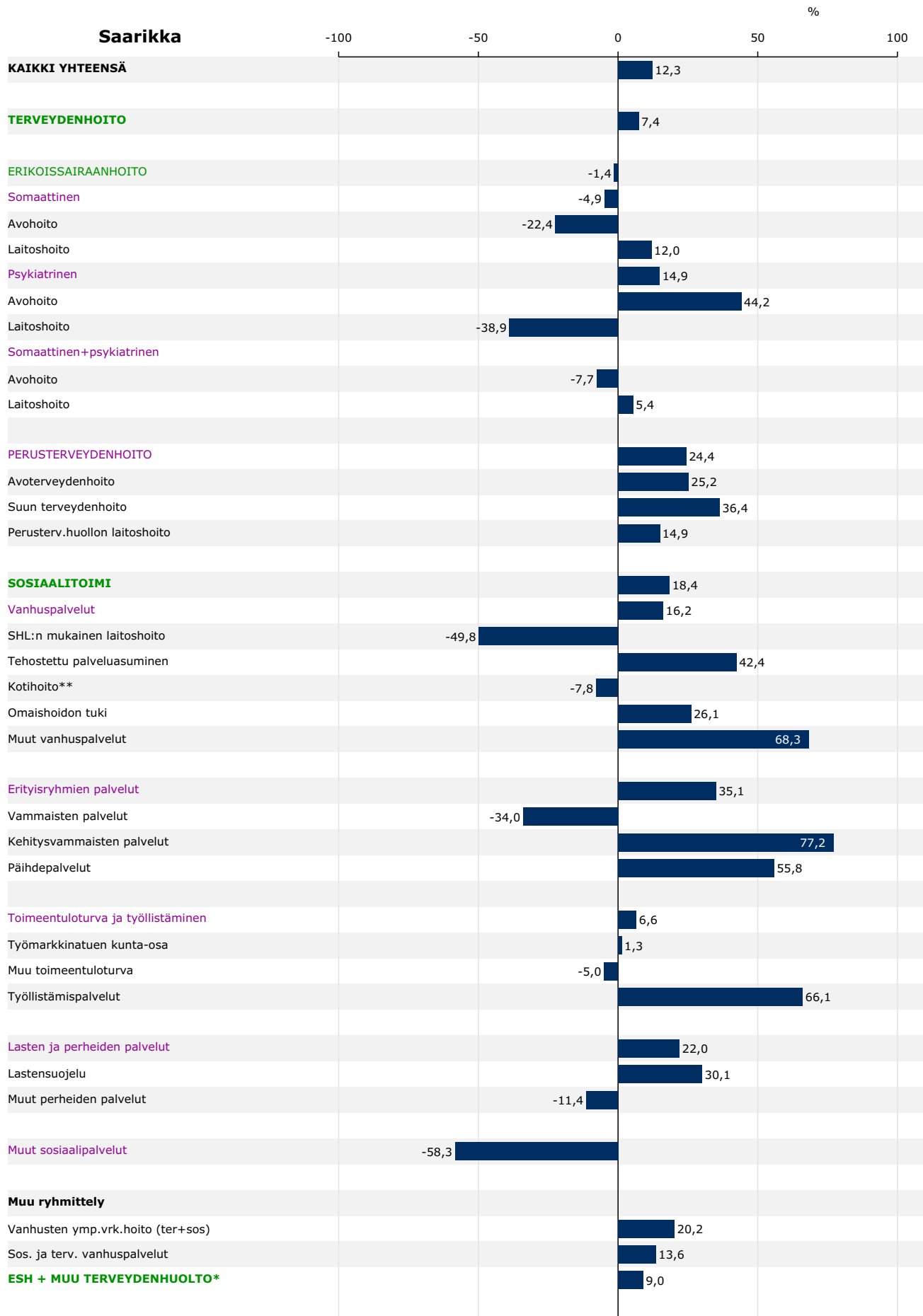
Saarikan sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	1 503	502	979	1 315	1 881	2 122	1 858	1 348	24 113 477
Somaattinen	1 479	410	598	1 014	1 740	2 006	1 846	1 113	19 908 754
Avohoito	437	235	284	450	627	687	460	433	7 741 061
Laitoshoito	1 042	175	314	564	1 113	1 319	1 386	680	12 167 693
Psykiatrinen	24	92	381	301	140	116	12	235	4 204 723
Avohoito	24	72	310	234	125	101	12	191	3 417 661
Laitoshoito		20	71	67	15	15		44	787 062
PERUSTERVEYDENHUOLTO	1 041	715	567	592	863	1 893	3 173	903	16 141 324
Avoterveydenhuolto	918	311	414	366	438	654	681	463	8 279 351
Suun terveydenhuolto	123	404	140	144	106	86	67	148	2 654 677
Peruster.huollon laitoshoito			14	82	318	1 153	2 425	291	5 207 296
SOSIAALITOIMI	737	1 198	1 294	1 115	1 049	6 328	13 225	2 170	38 810 517
Vanhuspalvelut					586	6 152	12 999	1 251	22 366 585
SHL:n mukainen laitoshoito					19	230	1 201	75	1 341 054
Tehostettu palveluasuminen					226	4 228	7 841	788	14 097 277
Kotihoito					181	1 220	2 837	268	4 800 917
Omaishoidon tuki					77	226	478	55	974 732
Muut vanhuspalvelut					83	249	642	64	1 152 605
Erityisryhmien palvelut	134	144	640	778	422	154	221	501	8 963 092
Vammaisten palvelut	16	17	68	160	152	82	149	102	1 815 637
Kehitysvammaisten palvelut	118	126	497	517	242	38	72	344	6 143 426
Päihdepalvelut			75	101	28	35		56	1 004 029
Toimeentuloturva ja työll.		1	343	248	41	22	5	176	3 142 216
Työmarkkinatuen kuntaosa			130	103				66	1 171 642
Muu toimeentuloturva		1	145	87	41	22	5	75	1 343 435
Työllistämispalvelut			67	58				35	627 139
Lasten ja perheiden palvelut	604	1 053	310					220	3 934 209
Lastensuojelu	421	916	281					188	3 369 765
Muut perheiden palvelut	182	138	29					32	564 444
Muut sosiaalipalvelut			1	88				23	404 415
KAIKKI YHTEENSÄ	3 282	2 415	2 841	3 021	3 793	10 343	18 256	4 422	79 065 318
Väestö 31.12.2016	1 082	1 516	5 429	4 516	2 766	1 855	718	17 882	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	1 503	502	979	1 315	1 881	2 122	1 858	1 348	
Avohoito	461	307	594	684	753	788	472	624	
Laitoshoito	1 042	195	386	631	1 128	1 334	1 386	724	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					563	5 611	11 467	1 058	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					904	7 305	15 424	1 446	
TERVEYDENHUOLTO	2 544	1 218	1 547	1 907	2 743	4 015	5 031	2 251	
ESH+muu terveydenhuolto*	2 544	1 218	1 547	1 907	3 169	9 692	16 910	3 383	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Erikoissairaanhoidon vuoden 2015 tiedoissa lastenpsykiatrinen osasto ja lastenpsykiatrin poliklinikka olivat virheellisesti somaattisella puolella. Vuoden 2016 tiedoissa tämä on korjattu ja edellä mainittujen yksiköiden tiedot on ryhmitelty psykiatrian puolelle.

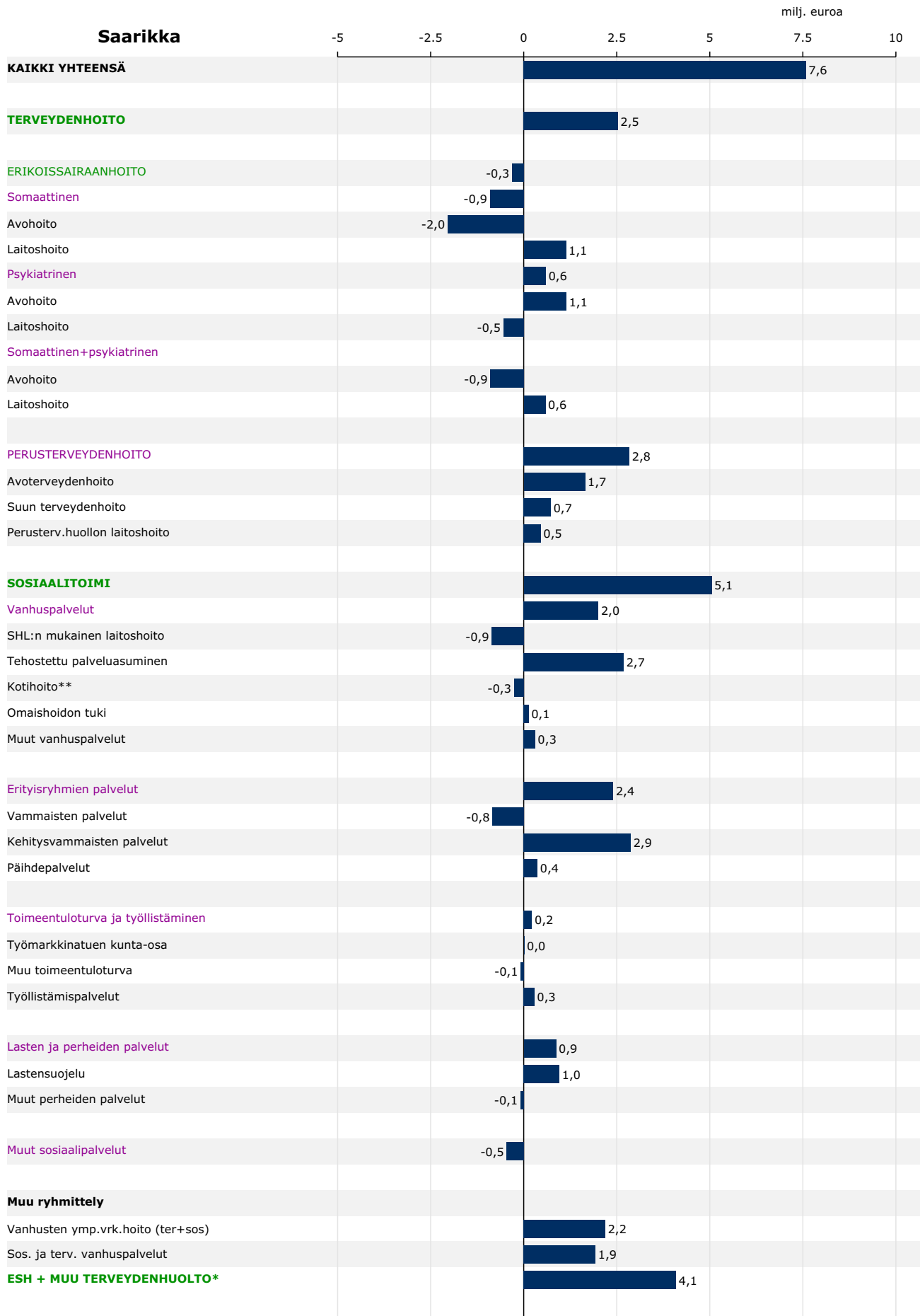
Kuvio 15. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 16. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhuspalveluiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.2 Kotka

Kotkan sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 852 euroa/asukas) olivat vertailukuntien toiseksi suurimmat. Kustannukset olivat 11,7 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen kustannukset (2 707 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien neljänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 6,0 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 707	6,0 %		Erikoissairaanhoidon painotteinen
Erikoissairaanhoidon	1 383	9,3 %	51,1 %	
Muu terveydenhuolto**	1 324	2,6 %	48,9 %	
Erikoissairaanhoidon	1 383	9,3 %	35,9 %	Avohoidon painotteinen
Avohoidon	717	9,4 %	51,8 %	
Laitoshoidon	666	9,2 %	48,2 %	
Perusterveydenhuolto	686	5,4 %	17,8 %	
Sosiaalitoimen	1 784	16,4 %	46,3 %	Painottuneisuutta toimeentuloturvaan ja työllistämispalveluihin
Vanhuspalvelut	690	-0,5 %	38,7 %	
Erityisryhmien palvelut	404	5,4 %	22,7 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	344	80,8 %	19,3 %	
Lasten ja perheiden palvelut	279	26,2 %	15,7 %	
Muut sosiaalipalvelut	66	49,9 %	3,7 %	
Sosiaali- ja terveystoimen yhteensä	3 852	11,7 %		Sos.toimen ja th:n suhde samankaltainen kuin keskiarvoissa kunnissa keskimäärin

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiarvojen kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Kotkan erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 383 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kolmanneksi suurimmat. Kustannukset olivat 9,3 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien kolmanneksi suurimmat, psykiatrisen hoidon kustannukset kolmanneksi suurimmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 1 121 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 262 euroa/asukas.

Kotkan perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 686 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien viidenneksi suurimmat. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 406 euroa/asukas, olivat vertailukuntien neljänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 10,9 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Suun terveydenhuollon kustannukset, 98 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien neljänneksi pienimmät ja laitoshoidon kustannukset, 181 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien seitsemänneksi suurimmat. Kotkan suun terveydenhuollon kustannukset olivat 12,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 5,3 prosenttia keskimääräistä suuremmat.

Kotkan sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 784 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien toiseksi suurimmat. Kustannukset olivat 16,4 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi pienimmät ja erityisryhmien palvelujen kustannukset seitsemänneksi suurimmat, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien suurimmat ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset toiseksi suurimmat.

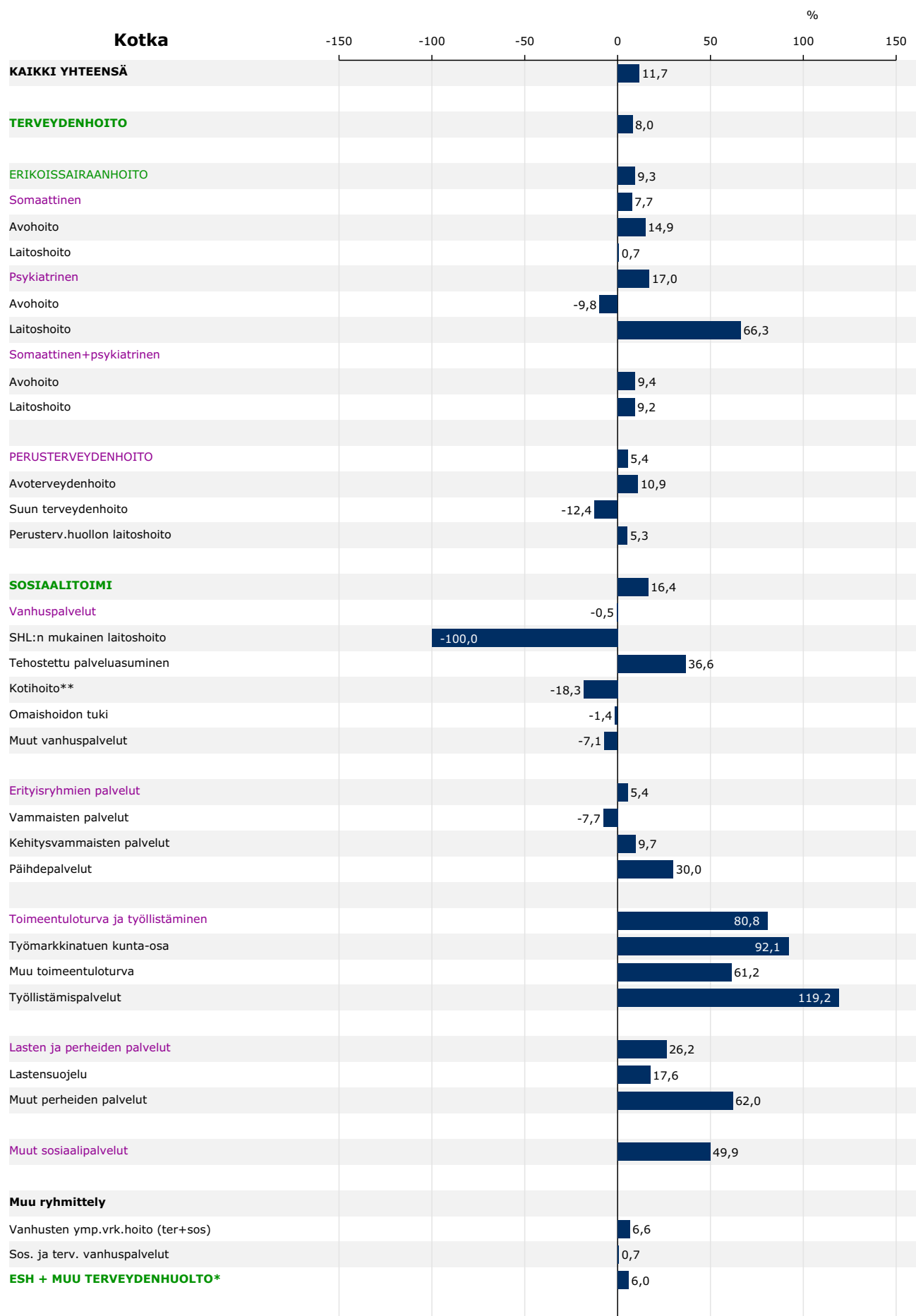
Kotkan sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	833	664	1 162	1 441	2 061	2 681	2 263	1 440	78 023 367
Somaattinen	816	468	720	1 259	1 933	2 634	2 247	1 187	64 321 052
Avohoito	367	370	425	663	950	1 140	957	613	33 238 717
Laitoshoito	449	99	295	595	983	1 494	1 290	574	31 082 335
Psykiatrinen	17	196	442	182	128	47	16	253	13 702 315
Avohoito	15	145	207	111	40	20	12	126	6 807 631
Laitoshoito	2	51	235	71	88	28	4	127	6 894 684
PERUSTERVEYDENHUOLTO	832	704	384	413	960	1 738	3 401	727	39 380 018
Avoterveydenhuolto	754	459	283	250	579	762	786	414	22 411 408
Suun terveydenhuolto	78	245	93	82	81	61	43	96	5 196 026
Peruster.huollon laitoshoito			8	80	300	914	2 572	217	11 772 584
SOSIAALITOIMI	739	1 350	1 386	1 173	1 421	4 317	12 868	1 905	103 241 619
Vanhuspalvelut					926	3 909	12 601	845	45 792 480
SHL:n mukainen laitoshoito					611	2 544	9 502	595	32 228 667
Tehostettu palveluasuminen					215	993	2 489	188	10 183 913
Kotihoito					62	196	315	34	1 843 042
Omaishoidon tuki					38	175	296	28	1 536 858
Muut vanhuspalvelut									
Erityisryhmien palvelut	65	175	451	558	425	360	220	410	22 204 734
Vammaisten palvelut	18	20	104	173	204	265	156	135	7 290 922
Kehitysvammaisten palvelut	47	155	293	294	174	75	64	226	12 261 520
Päihdepalvelut			54	92	47	20		49	2 652 292
Toimeentuloturva ja työll.			602	388	53	34	34	333	18 028 281
Työmarkkinatuen kuntaosa			246	197				140	7 569 156
Muu toimeentuloturva			256	136	53	34	34	142	7 698 394
Työllistämispalvelut			99	54				51	2 760 731
Lasten ja perheiden palvelut	660	1 160	294	10	4	2	1	251	13 589 986
Lastensuojelu	428	908	229					188	10 194 309
Muut perheiden palvelut	232	253	65	10	4	2	1	63	3 395 677
Muut sosiaalipalvelut	14	15	39	217	13	13	11	67	3 626 138
KAIKKI YHTEENSÄ	2 404	2 718	2 931	3 026	4 442	8 736	18 532	4 072	220 645 004
Väestö 31.12.2016	3 401	4 184	21 546	11 501	7 703	4 036	1 816	54 187	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	833	664	1 162	1 441	2 061	2 681	2 263	1 440	
Avohoito	383	515	632	774	990	1 159	969	739	
Laitoshoito	451	149	529	667	1 071	1 522	1 294	701	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					911	3 458	12 074	724	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					1 226	4 823	15 173	974	
TERVEYDENHUOLTO	1 666	1 368	1 546	1 854	3 021	4 419	5 664	2 167	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 666	1 368	1 546	1 854	3 847	7 956	17 654	2 949	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Perusterveydenhuollon avohoitoon on siirretty tässä laskennassa aikaisemmin perusterveydenhuollon vuodeosastotoiminnassa ilmoitettu asiakaspalvelun osto (jatkokuntoutus), joka on nyt siirretty kuntoutuksen alle. vuonna 2015 ilmoitettu SHL:n mukaista laitoshoitoa, mikä ei ns. vanhainkotitoitoa. Vuonna 2016 tämä lyhytaikaispaikoilla annettu palvelu sisältää omaishoidon vapaan järjestämistä sekä arviointi- ja intervallijaksuja. Nyt korjattu Sekä muihin vanhuspalveluihin että muihin sosiaalipalveluihin alle 65-vuotiaiden osalta.

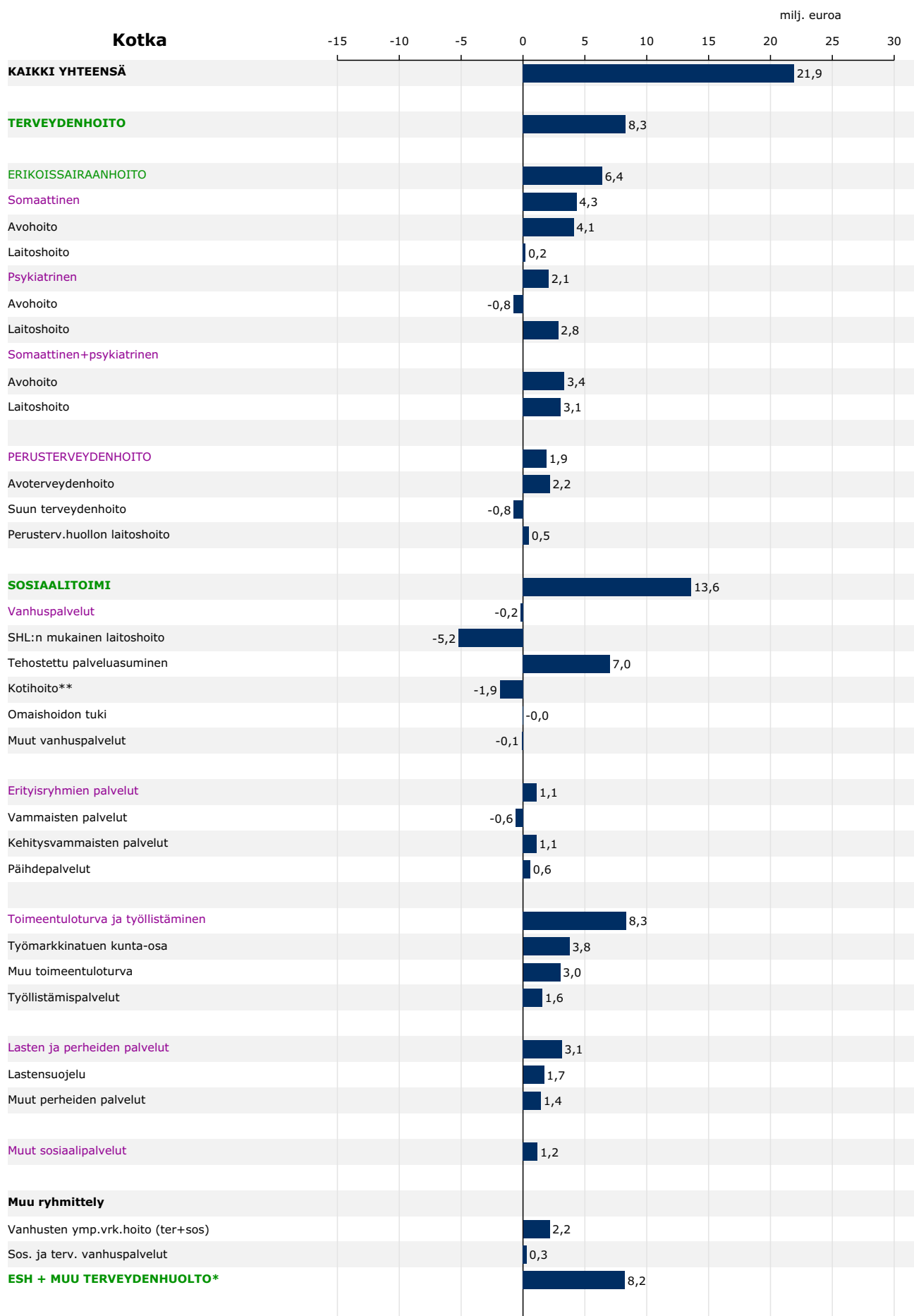
Kuvio 17. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 18. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhus-ten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.3 Kainuu

Kainuun sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 780 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kolmanneksi suurimmat. Kustannukset olivat 9,6 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen kustannukset (2 741 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kolmanneksi suurimmat. Kustannukset olivat 7,3 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 741	7,3 %		Erikoissairaanhoidon painotteinen
Erikoissairaanhoidon	1 405	11,0 %	51,2 %	
Muu terveydenhuolto**	1 336	3,6 %	48,8 %	
Erikoissairaanhoidon	1 405	11,0 %	37,2 %	Avohoiton painotteinen
Avohoidon	711	8,5 %	50,6 %	
Laitoshoidon	694	13,8 %	49,4 %	
Perusterveydenhuolto	656	0,9 %	17,4 %	
Sosiaalitoimen	1 719	12,1 %	45,5 %	
Vanhuspalvelut	717	3,3 %	41,7 %	
Erityisryhmien palvelut	444	15,7 %	25,8 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	196	3,0 %	11,4 %	Painottuneisuutta muihin sosiaalipalveluihin
Lasten ja perheiden palvelut	274	23,9 %	16,0 %	
Muut sosiaalipalvelut	88	101,2 %	5,1 %	
Sosiaali- ja terveystoimen yhteensä	3 780	9,6 %		

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiarvojen kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Kainuun erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 405 euroa/asukas) olivat vertailukuntien toiseksi suurimmat. Kustannukset olivat 11,0 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien toiseksi suurimmat, psykiatrisen hoidon kustannukset kuudenneksi suurimmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 1 167 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 238 euroa/asukas.

Kainuun perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 656 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien yhdeksänneksi pienimmät. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 364 euroa/asukas, olivat vertailukuntien kahdeksänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 0,5 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 140 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien toiseksi suurimmat ja laitoshoidon kustannukset, 152 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien neljänneksi pienimmät. Kainuun suun terveydenhuollon kustannukset olivat 24,9 prosenttia keskimääräistä suuremmat ja laitoshoidon kustannukset olivat 11,7 prosenttia keskimääräistä pienemmät.

Kainuun sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 719 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kolmanneksi suurimmat. Kustannukset olivat 12,1 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kahdeksänneksi suurimmat ja erityisryhmien palvelujen kustannukset neljänneksi suurimmat, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kahdeksänneksi suurimmat ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset viidenneksi suurimmat.

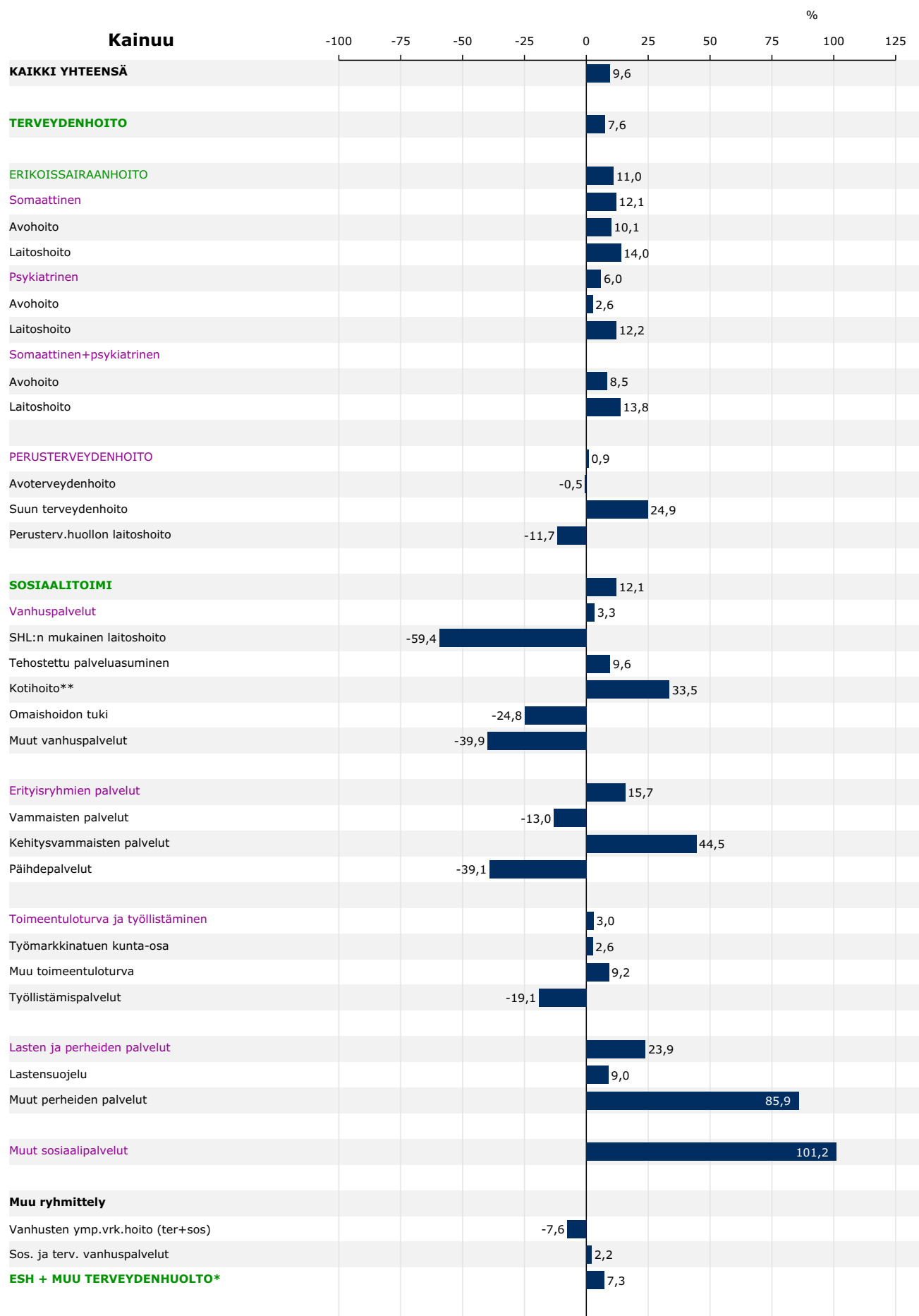
Kainuun sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	1 178	617	1 018	1 483	2 085	2 983	3 431	1 498	107 936 604
Somaattinen	1 171	440	773	1 093	1 859	2 820	3 387	1 255	90 428 233
Avohoito	470	317	460	593	810	993	879	587	42 314 254
Laitoshoito	701	123	313	501	1 050	1 827	2 508	668	48 113 979
Psykiatrinen	7	177	245	390	226	163	44	243	17 508 371
Avohoito	6	101	135	263	152	149	44	155	11 203 250
Laitoshoito	1	76	110	127	74	14		87	6 305 121
PERUSTERVEYDENHUOLTO	736	714	410	492	774	1 511	2 894	700	50 436 325
Avoterveydenhuolto	599	281	273	298	490	663	658	376	27 079 578
Suun terveydenhuolto	137	433	125	120	81	61	39	135	9 741 889
Peruster.huollon laitoshoito			12	74	203	787	2 197	189	13 614 858
SOSIAALITOIMI	1 012	1 798	1 107	747	1 372	4 552	15 589	1 879	135 387 735
Vanhuspalvelut					788	3 875	14 335	911	65 629 017
SHL:n mukainen laitoshoito					37	210	815	50	3 587 835
Tehostettu palveluasuminen					347	1 905	8 621	495	35 677 263
Kotihoito					354	1 510	4 338	319	23 012 705
Omaisohidon tuki					37	150	285	27	1 954 694
Muut vanhuspalvelut					13	100	275	19	1 396 520
Erityisryhmien palvelut	110	335	480	431	418	557	1 120	452	32 568 277
Vammaisten palvelut	16	17	47	101	174	440	1 081	140	10 104 403
Kehitysvammaisten palvelut	95	318	386	319	242	116	39	292	21 030 861
Päihdepalvelut			47	10	2	0		20	1 433 013
Toimeentuloturva ja työll.			333	206	77	35	49	184	13 296 249
Työmarkkinatuen kuntaosa			133	82	34			72	5 217 959
Muu toimeentuloturva			164	101	42	35	49	94	6 766 762
Työllistämispalvelut			35	23				18	1 311 528
Lasten ja perheiden palvelut	813	1 377	207	21	2			243	17 546 638
Lastensuojelu	690	1 182	91					173	12 456 972
Muut perheiden palvelut	123	195	116	21	2			71	5 089 666
Muut sosiaalipalvelut	88	86	88	91	88	85	86	88	6 347 554
KAIKKI YHTEENSÄ	2 926	3 129	2 534	2 723	4 232	9 046	21 913	4 076	293 760 664
Väestö 31.12.2016	4 641	5 830	25 985	17 353	9 867	5 970	2 422	72 068	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	1 178	617	1 018	1 483	2 085	2 983	3 431	1 498	
Avohoito	476	417	595	856	962	1 142	924	743	
Laitoshoito	701	199	422	627	1 123	1 841	2 508	755	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					587	2 901	11 634	648	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					991	4 661	16 532	1 013	
TERVEYDENHUOLTO	1 914	1 331	1 427	1 975	2 860	4 494	6 325	2 198	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 914	1 331	1 427	1 975	3 597	8 118	20 100	3 062	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Muut vanhuspalvelut: Päävetoimintaa on lisätty eri kuntien alueelle. Hankkeet on jaettu päätoiminnoille. Työllistämispalvelut: Kuhmo järjestää omana toimintana. Huom. Kuntien työllistämistä tukeva toiminta, kuten työpajat on siirretty muista sosiaalipalveluista työllistämispalveluihin. Vanhuspalvelut: Palvelusetelillä ostetut omaishoidon vapaat ovat kohdassa muut vanhuspalvelut. Toimeentuloturva: Perus-, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen osalta saajien lukumäärät laskivat (n. 18-35 %). Muut perheiden palvelut: Kainuun sote järjestää koulupsykologipalvelun jäsenkuntien puolesta. Etäturvakotipalvelu järjestetään yhteistyössä Oulun turvakodin kanssa (bankeavustus n. 100 te, v. 2016) Muut sosiaalipalvelut: Sisältää kehittämis- ja tutkimustoiminnan rahoituksen ja soten hallinnon kustannuksia Vammaisten palvelut: Kaikki kriteerit täyttäneet hakijat ovat saaneet omaishoidon tukea Kotihoito: Palveluseteliasiakkaiden määrä nousi edellisestä vuodesta 5,9 %. Säännöllisen kotihoiton asiakasmäärät ovat kasvaneet 20,5 %. Säännöllisen kotihoiton asiakkaiden käynnit lisääntyivät 8,9 %. Päihdehuolto: Päihde-ensikodeissa lasta odottavia huumeita käyttäviä pariskuntia tai jo lapsen saaneita. Hoito kallista ja bankitaan ostopalveluna. Vuonna 2015 tapauksia ollut enemmän. Tästä johtuen laskua vuonna 2016 vuoteen 2015 nähden.

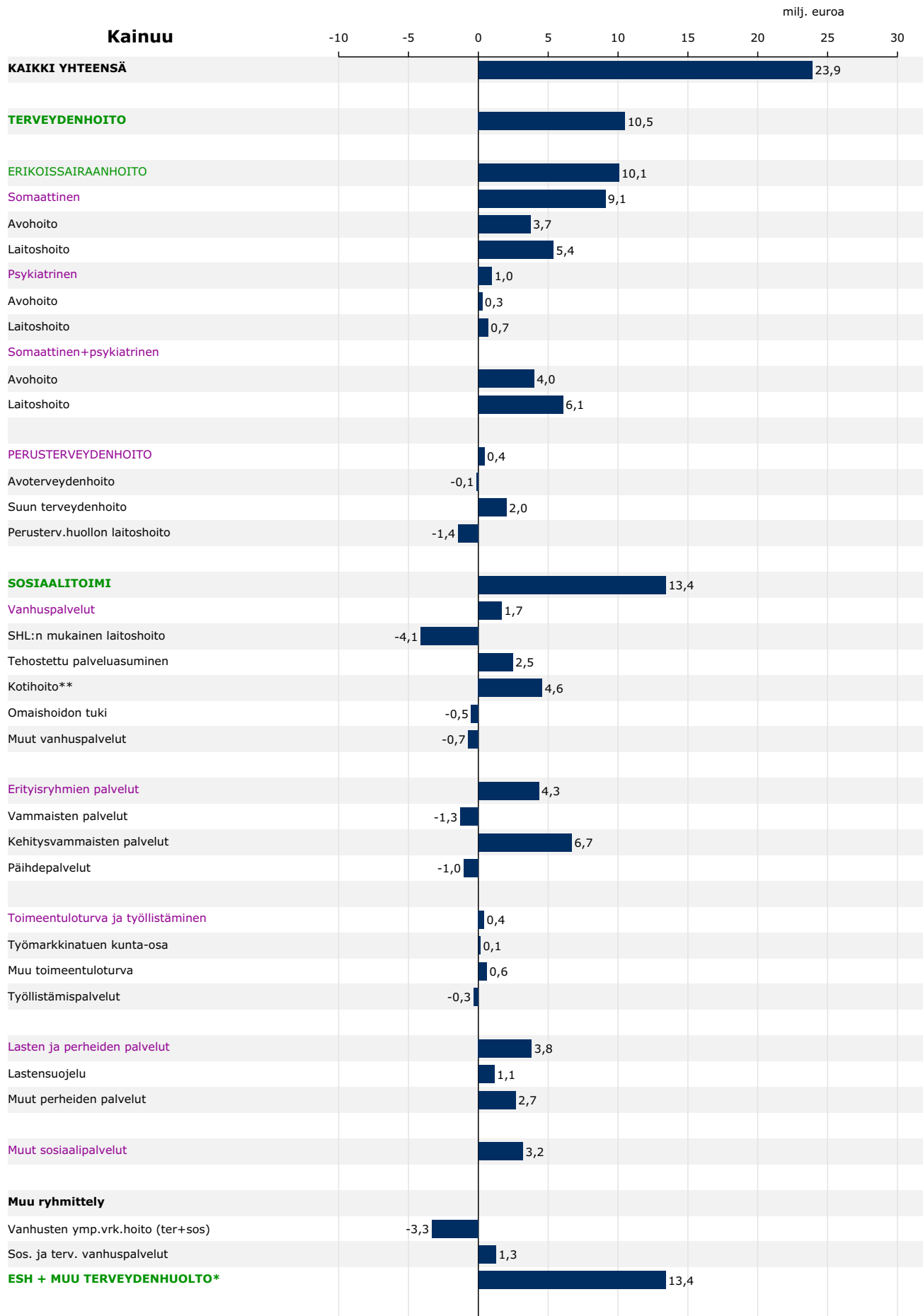
Kuvio 19. Asukasta kohti laskettujen ikävakioitujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 20. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.4 Rovaniemi

Rovaniemen sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 679 euroa/asukas) olivat vertailukuntien neljänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 6,7 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen kustannukset (2 793 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien suurimmat. Kustannukset olivat 9,3 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 793	9,3 %		Erikoissairaanhoidon painotteinen
Erikoissairaanhoidon	1 487	17,5 %	53,2 %	
Muu terveydenhuolto**	1 307	1,3 %	46,8 %	
Erikoissairaanhoidon	1 487	17,5 %	40,4 %	Avohoidon painotteinen
Avohoidon	773	18,0 %	52,0 %	
Laitoshoidon	714	17,1 %	48,0 %	
Perusterveydenhuolto	632	-2,8 %	17,2 %	Painottuneisuutta vanhuspalveluihin Painottuneisuutta erityisryhmien palveluihin
Sosiaalitoimen	1 561	1,8 %	42,4 %	
Vanhuspalvelut	745	7,4 %	47,7 %	
Erityisryhmien palvelut	450	17,2 %	28,8 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	179	-6,2 %	11,4 %	
Lasten ja perheiden palvelut	171	-22,8 %	10,9 %	
Muut sosiaalipalvelut	16	-62,7 %	1,0 %	
Sosiaali- ja terveystoimen yhteensä	3 679	6,7 %		Terveydenhuollon painotteinen

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiarvoon vertailluista kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Rovaniemen erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 487 euroa/asukas) olivat vertailukuntien suurimmat. Kustannukset olivat 17,5 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien suurimmat, psykiatrisen hoidon kustannukset suurimmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 1 177 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 310 euroa/asukas.

Rovaniemen perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 632 euroa/asukas, olivat keskiarvoon vertailluista kuntien kuudenneksi pienimmät. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 405 euroa/asukas, olivat vertailukuntien viidenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 10,8 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Suun terveydenhuollon kustannukset, 81 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien pienimmät ja laitoshoidon kustannukset, 146 euroa/asukas, olivat keskiarvoon vertailluista kuntien kolmanneksi pienimmät. Rovaniemen suun terveydenhuollon kustannukset olivat 28,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 15,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät.

Rovaniemen sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 561 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kuudenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 1,8 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien viidenneksi suurimmat ja erityisryhmien palvelujen kustannukset kolmanneksi suurimmat, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi pienimmät ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset kuudenneksi pienimmät.

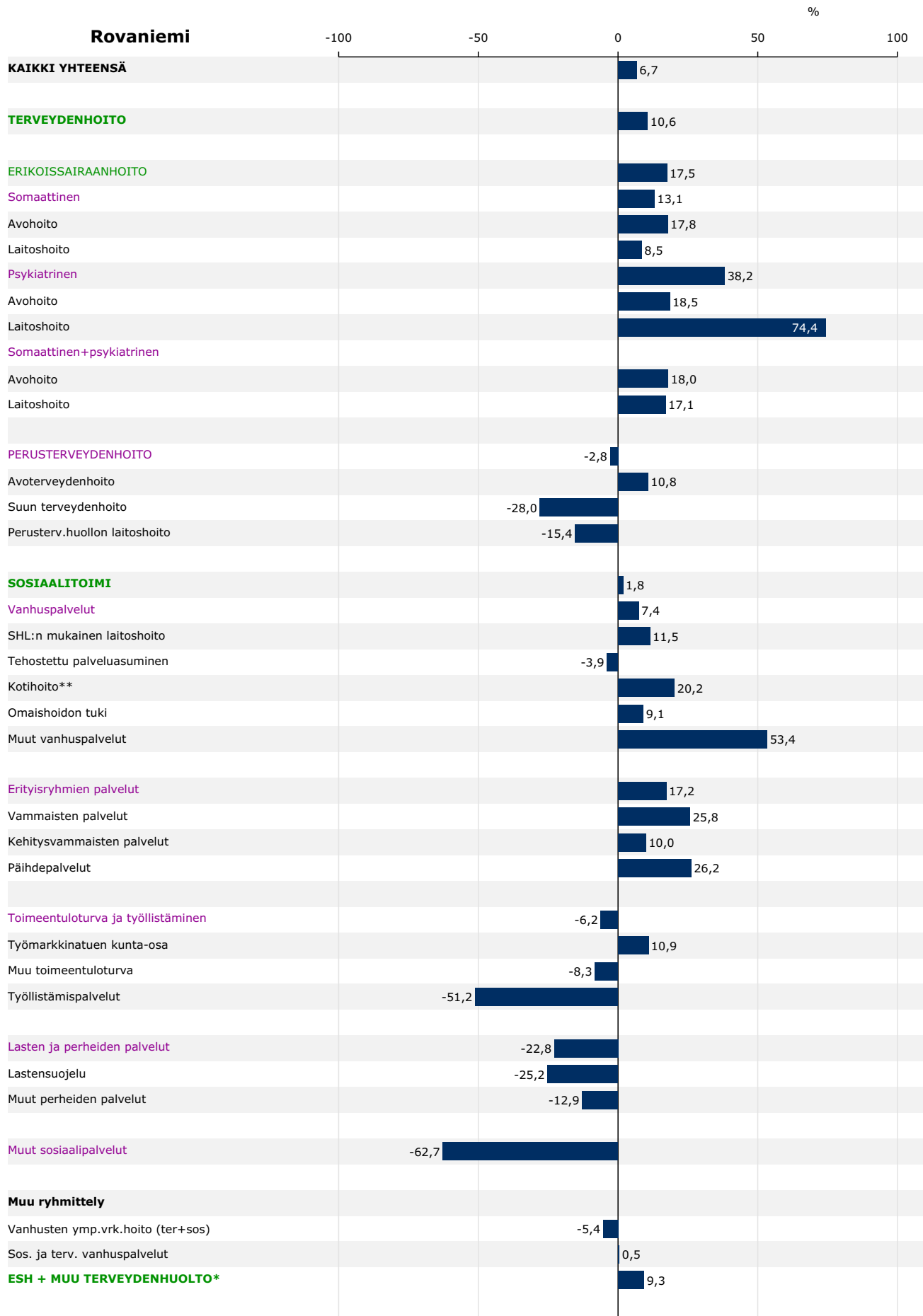
Rovaniemen sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	982	863	1 131	1 424	2 237	3 172	3 764	1 444	89 865 830
Somaattinen	960	507	680	1 114	2 089	3 109	3 738	1 127	70 124 932
Avohoito	495	395	409	632	975	1 235	1 224	584	36 315 180
Laitoshoito	465	112	271	482	1 114	1 874	2 514	543	33 809 752
Psykiatrinen	22	356	451	310	148	64	26	317	19 740 898
Avohoito	20	239	255	154	61	29	20	177	10 987 015
Laitoshoito	2	118	195	155	87	35	6	141	8 753 883
PERUSTERVEYDENHUOLTO	654	600	356	392	886	1 726	3 194	603	37 549 635
Avoterveydenhuolto	581	350	273	275	636	914	950	393	24 470 444
Suun terveydenhuolto	73	250	76	66	46	29	18	82	5 095 902
Peruster.huollon laitoshoito			7	50	205	783	2 227	128	7 983 289
SOSIAALITOIMI	1 059	1 562	784	675	1 086	4 927	16 390	1 466	91 218 979
Vanhuspalvelut			3	39	695	4 274	14 499	647	40 240 952
SHL:n mukainen laitoshoito			2	31	92	589	1 970	94	5 861 140
Tehostettu palveluasuminen					292	1 817	7 240	294	18 294 164
Kotihoito			1	8	201	1 503	4 008	198	12 317 922
Omaishoidon tuki					69	223	334	27	1 695 256
Muut vanhuspalvelut					42	143	948	33	2 072 470
Erityisryhmien palvelut	287	618	393	373	362	625	1 845	443	27 537 321
Vammaisten palvelut	39	48	68	129	218	596	1 818	161	10 006 380
Kehitysvammaisten palvelut	248	570	253	182	120	15	27	234	14 541 787
Päihdepalvelut			71	63	24	14		48	2 989 154
Toimeentuloturva ja työll.			299	230	25	17	16	185	11 517 929
Työmarkkinatuen kuntaosa			131	136				87	5 407 639
Muu toimeentuloturva			149	75	25	17	16	86	5 342 628
Työllistämispalvelut			19	19				12	767 662
Lasten ja perheiden palvelut	767	940	71	3	0			175	10 892 369
Lastensuojelu	515	840	49					136	8 467 959
Muut perheiden palvelut	252	100	22	3	0			39	2 424 410
Muut sosiaalipalvelut	5	4	18	30	5	11	30	17	1 030 408
KAIKKI YHTEENSÄ	2 695	3 025	2 271	2 490	4 210	9 826	23 348	3 513	218 634 444
Väestö 31.12.2016	4 902	5 449	27 774	12 885	6 204	3 658	1 359	62 231	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	982	863	1 131	1 424	2 237	3 172	3 764	1 444	
Avohoito	515	634	664	786	1 036	1 263	1 244	760	
Laitoshoito	466	229	467	637	1 201	1 909	2 520	684	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					588	3 188	11 436	427	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					900	5 057	16 726	677	
TERVEYDENHUOLTO	1 636	1 463	1 486	1 815	3 123	4 898	6 959	2 047	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 636	1 463	1 490	1 854	3 707	8 807	20 176	2 634	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Kustannusvertailun laskennassa on ollut kaavavirhe vuodesta 2012 saakka. Virhe on aiheuttanut vertailuun n. 3,5 miljoonaa euron poikkeaman (kustannukset liian alhaiset) somaattiseen erikoissairaanhoidon. Kun vuoden 2015 tiedoista puuttunut em. kustannuserä otetaan huomioon, Rovaniemen sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset alenivat vuodesta 2015 vuoteen 2016 realisesti 1,2 prosenttia.

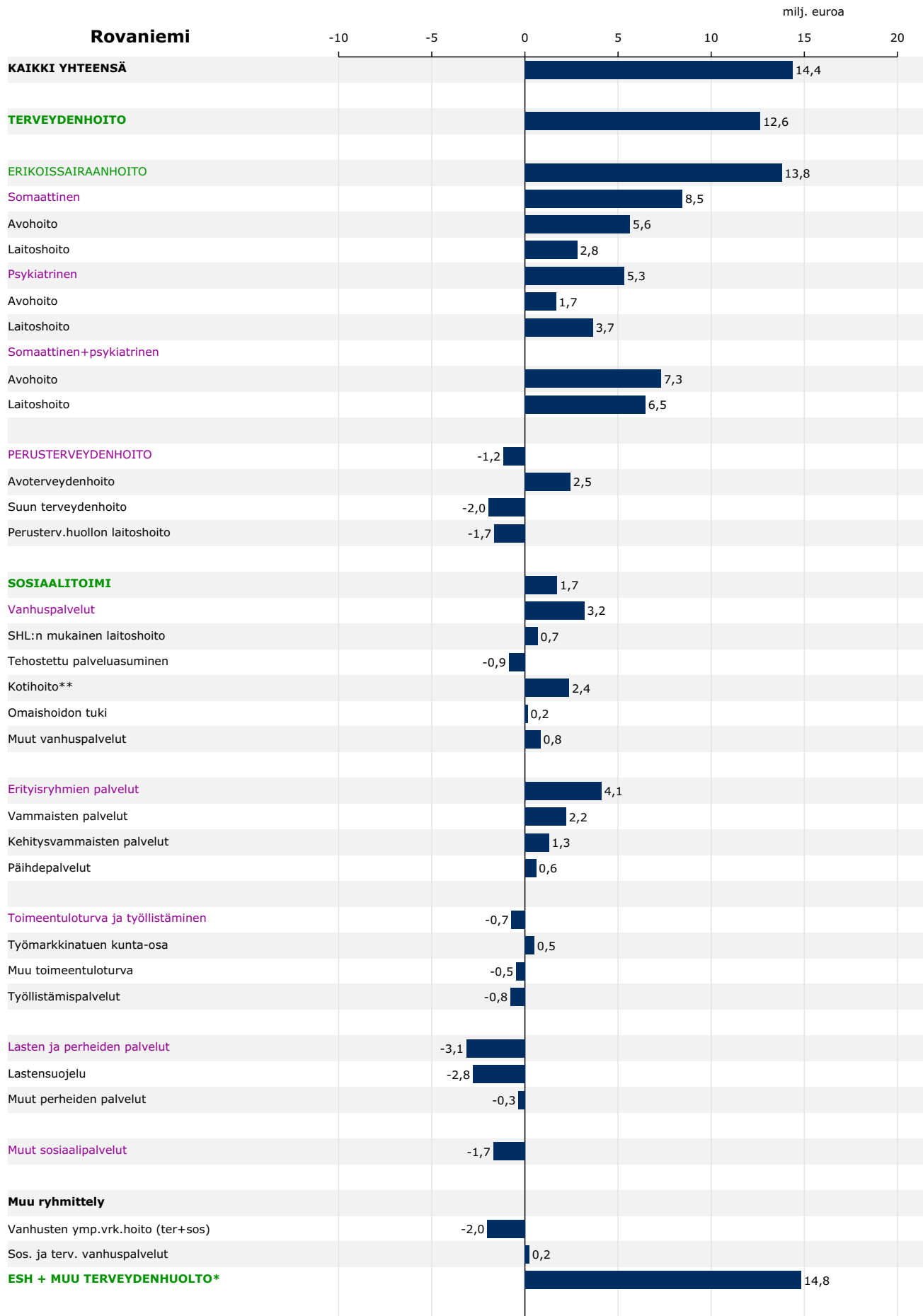
Kuvio 21. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhus- ja vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 22. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusen ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.5 Järvenpää

Järvenpään sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 523 euroa/asukas) olivat vertailukuntien viidenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 2,2 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen kustannukset (2 606 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien viidenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 2,0 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 606	2,0 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoido	1 262	-0,2 %	48,4 %	
Muu terveydenhuolto**	1 344	4,2 %	51,6 %	
Erikoissairaanhoido	1 262	-0,2 %	35,8 %	Avohoitopainotteinen
Avohoito	660	0,6 %	52,2 %	
Laitoshoido	603	-1,1 %	47,8 %	
Perusterveydenhuolto	668	2,7 %	19,0 %	
Sosiaalitoimi	1 593	4,0 %	45,2 %	
Vanhuspalvelut	716	3,3 %	45,0 %	
Erityisryhmien palvelut	411	7,1 %	25,8 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	222	16,6 %	13,9 %	
Lasten ja perheiden palvelut	201	-9,2 %	12,6 %	
Muut sosiaalipalvelut	44	-0,6 %	2,7 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 523	2,2 %		Sos.toimen ja th:n suhde samankaltainen kuin keskisuurissa kunnissa keskimäärin

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskisuurten kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Järvenpään erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 262 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kuudenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 0,2 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi pienimmät, psykiatrisen hoidon kustannukset toiseksi suurimmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 987 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 275 euroa/asukas.

Järvenpään perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 668 euroa/asukas, olivat keskisuurten kuntien kahdeksanneksi suurimmat. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 345 euroa/asukas, olivat vertailukuntien viidenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 5,7 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 96 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien kolmanneksi pienimmät ja laitoshoidon kustannukset, 226 euroa/asukas, olivat keskisuurten kuntien kolmanneksi suurimmat. Järvenpään suun terveydenhuollon kustannukset olivat 14,2 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 31,6 prosenttia keskimääräistä suuremmat.

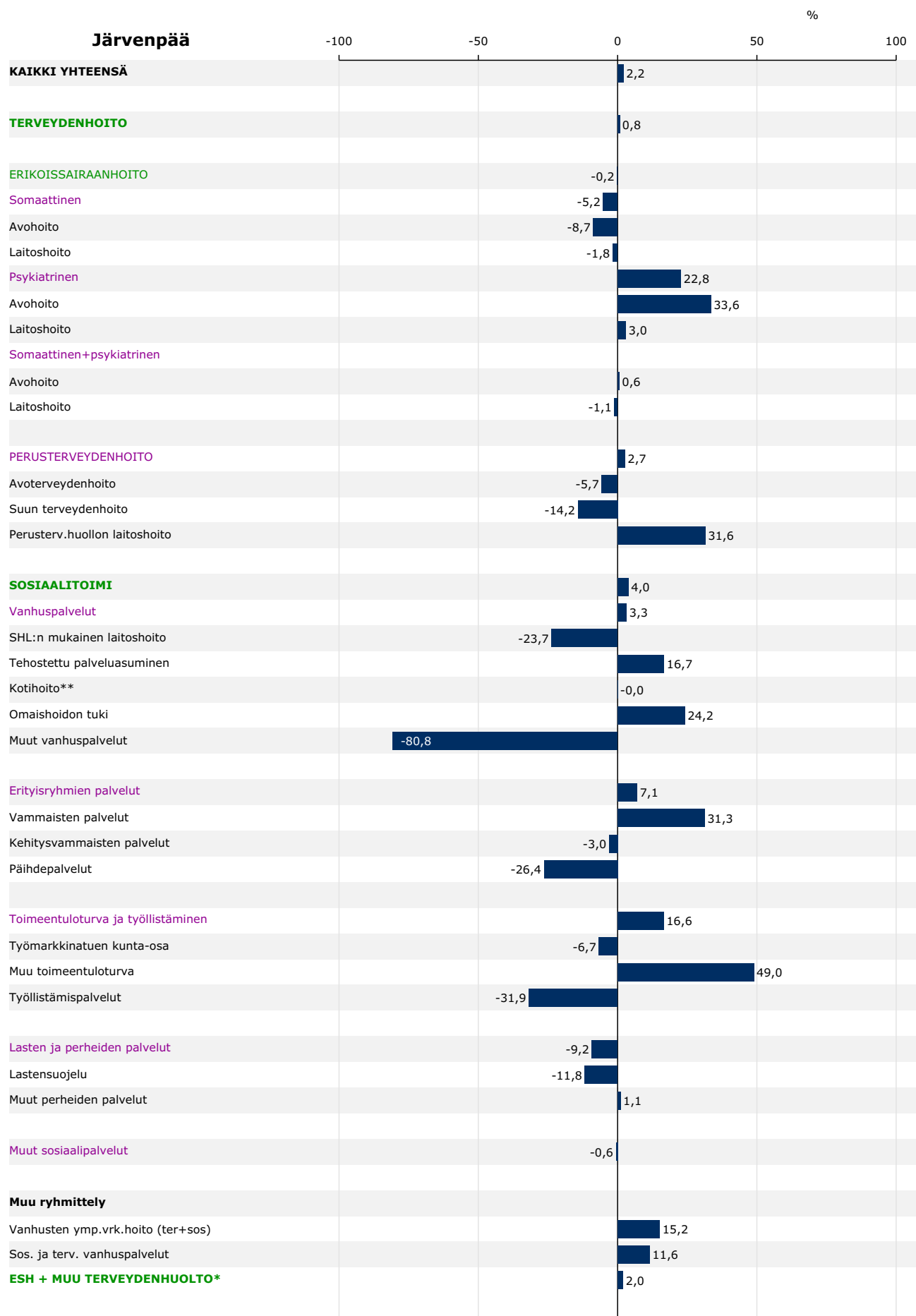
Järvenpään sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 593 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien neljänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 4,0 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien yhdeksänneksi pienimmät ja erityisryhmien palvelujen kustannukset kuudenneksi suurimmat, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kolmanneksi suurimmat ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset kahdeksanneksi pienimmät.

Järvenpään sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	889	588	963	1 141	2 177	2 799	2 474	1 195	49 634 181
Somaattinen	864	331	553	904	1 992	2 717	2 436	911	37 849 067
Avohoito	340	226	294	470	856	1 141	953	437	18 133 602
Laitoshoito	524	105	259	433	1 136	1 576	1 483	475	19 715 465
Psykiatrinen	25	257	410	237	185	82	38	284	11 785 114
Avohoito	25	177	284	185	145	11	7	201	8 337 924
Laitoshoito		80	126	53	40	71	31	83	3 447 190
PERUSTERVEYDENHUOLTO	723	518	308	394	855	2 243	4 284	585	24 313 290
Avoterveydenhuolto	684	283	218	230	515	762	752	329	13 680 094
Suun terveydenhuolto	39	234	78	110	83	87	73	97	4 020 887
Peruster.huollon laitoshoito			11	54	257	1 395	3 459	159	6 612 309
SOSIAALITOIMI	792	1 322	1 002	694	1 043	4 972	15 581	1 354	56 220 605
Vanhuspalvelut					552	4 298	14 335	469	19 463 852
SHL:n mukainen laitoshoito					47	513	1 335	48	2 010 114
Tehostettu palveluasuminen					237	2 367	8 931	266	11 053 577
Kotihoito					200	1 109	3 598	126	5 211 963
Omaishoidon tuki					63	272	406	25	1 048 419
Muut vanhuspalvelut					6	38	65	3	139 779
Erityisryhmien palvelut	97	283	439	332	424	670	1 197	394	16 372 881
Vammaisten palvelut	33	35	65	183	333	629	1 196	155	6 446 935
Kehitysvammaisten palvelut	64	248	333	114	65	39		211	8 759 588
Päihdepalvelut			40	34	26	2	1	28	1 166 358
Toimeentuloturva ja työll.		2	373	274	51	4	49	231	9 598 280
Työmarkkinatuen kuntaosa			113	110				74	3 056 676
Muu toimeentuloturva		2	235	134	51	4	49	140	5 823 123
Työllistämispalvelut			25	30				17	718 481
Lasten ja perheiden palvelut	695	1 036	136					215	8 912 073
Lastensuojelu	466	764	130					168	6 967 866
Muut perheiden palvelut	228	273	6					47	1 944 207
Muut sosiaalipalvelut	1	0	55	89	15			45	1 873 519
KAIKKI YHTEENSÄ	2 404	2 427	2 273	2 229	4 074	10 014	22 339	3 134	130 168 076
Väestö 31.12.2016	3 416	3 859	18 722	8 588	4 406	1 928	610	41 529	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	889	588	963	1 141	2 177	2 799	2 474	1 195	
Avohoito	365	403	578	655	1 001	1 151	960	637	
Laitoshoito	524	185	385	486	1 176	1 647	1 514	558	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					540	4 275	13 724	408	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					809	5 693	17 794	562	
TERVEYDENHUOLTO	1 612	1 105	1 271	1 535	3 032	5 042	6 758	1 781	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 612	1 105	1 271	1 535	3 515	9 031	20 622	2 221	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

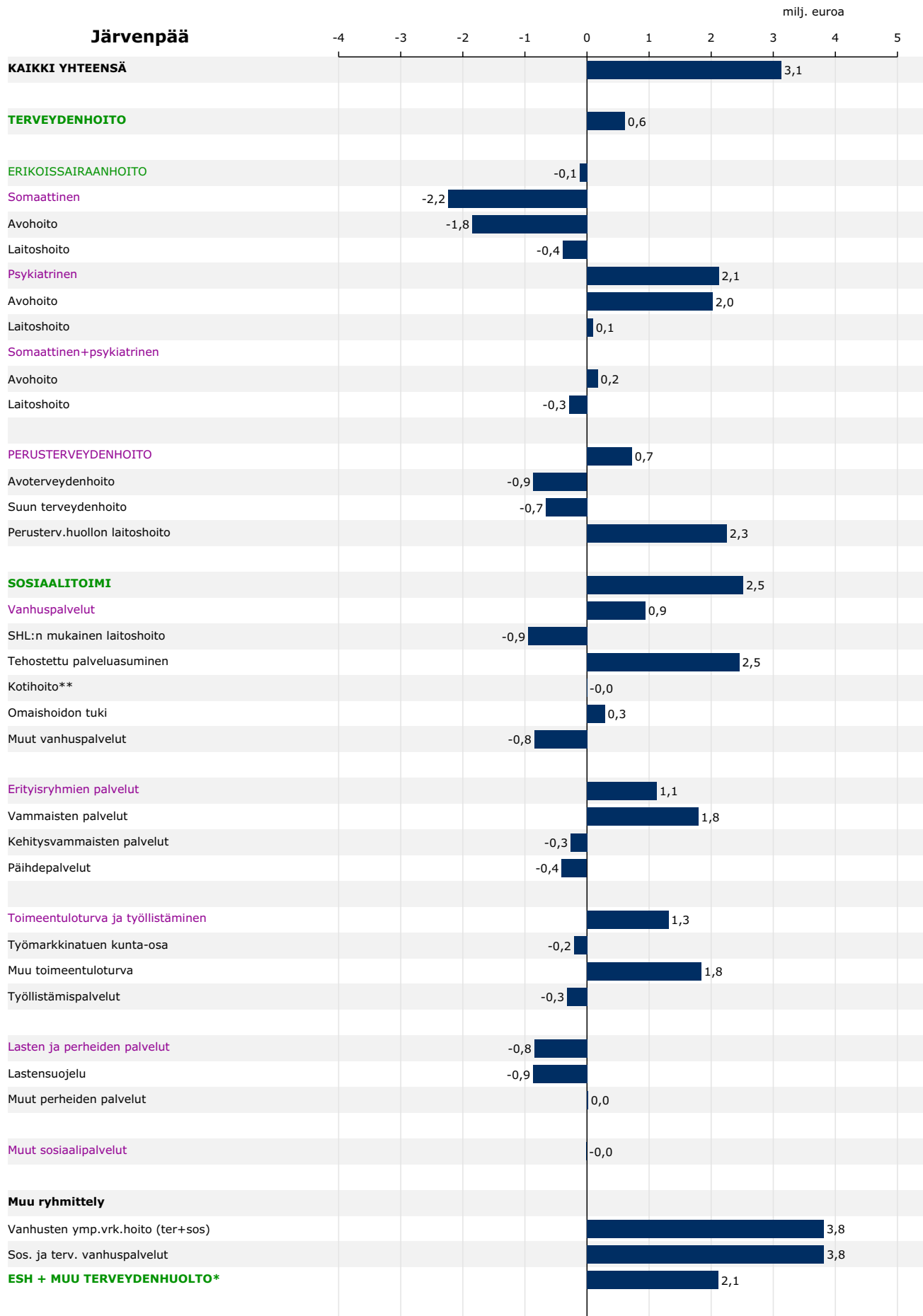
Kuvio 23. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 24. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.6 Salo

Salon sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 497 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kuudenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 1,4 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen kustannukset (2 550 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien yhdeksänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 0,2 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*	
ESH + muu terveydenhuolto	2 550	-0,2 %		Erikoissairaanhoidon painotteinen	
Erikoissairaanhoidon	1 299	2,7 %	50,9 %		
Muu terveydenhuolto**	1 251	-3,0 %	49,1 %		
Erikoissairaanhoidon	1 299	2,7 %	37,2 %	Avohoidon painotteinen	
Avohoidon	721	10,1 %	55,5 %		
Laitoshoidon	578	-5,2 %	44,5 %		
Perusterveydenhuolto	711	9,4 %	20,3 %	Painottuneisuutta lasten ja perheiden palveluihin	
Sosiaalitoimen	1 486	-3,0 %	42,5 %		
Vanhuspalvelut	601	-13,4 %	40,4 %		
Erityisryhmien palvelut	375	-2,2 %	25,3 %		
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	203	6,7 %	13,7 %		
Lasten ja perheiden palvelut	275	24,2 %	18,5 %		
Muut sosiaalipalvelut	32	-26,3 %	2,2 %		
Sosiaali- ja terveystoimen yhteensä	3 497	1,4 %			Sos.toimen ja th:n suhde samankaltainen kuin keskiarvoissa kunnissa keskimäärin

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiarvojen kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Salon erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 299 euroa/asukas) olivat vertailukuntien viidenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 2,7 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien viidenneksi suurimmat, psykiatrisen hoidon kustannukset kahdeksanneksi suurimmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 1 081 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 218 euroa/asukas.

Salon perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 711 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien neljänneksi suurimmat. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 421 euroa/asukas, olivat vertailukuntien toiseksi suurimmat. Kustannukset olivat 15,2 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Suun terveydenhuollon kustannukset, 110 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi suurimmat ja laitoshoidon kustannukset, 180 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien yhdeksänneksi pienimmät. Salo suun terveydenhuollon kustannukset olivat 1,9 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 4,4 prosenttia keskimääräistä suuremmat.

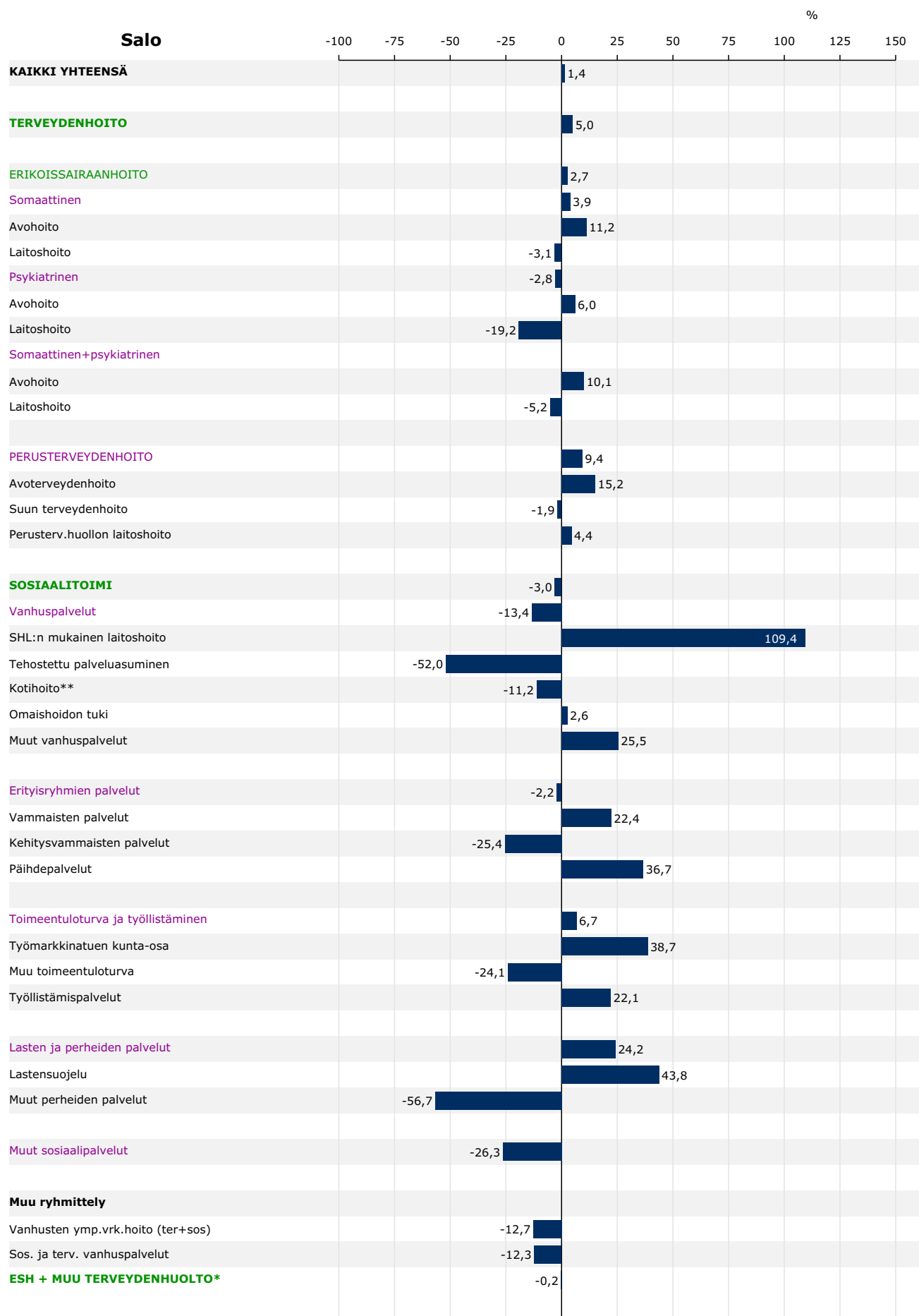
Salon sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 486 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 3,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kolmanneksi pienimmät ja erityisryhmien palvelujen kustannukset seitsemänneksi pienimmät, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien viidenneksi suurimmat ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset kolmanneksi suurimmat.

Salon sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	828	871	1 065	1 427	1 755	2 396	2 146	1 342	71 845 986
Somaattinen	782	440	778	1 277	1 631	2 296	2 040	1 129	60 472 666
Avohoito	364	248	444	648	856	1 161	839	589	31 535 419
Laitoshoito	418	192	334	630	775	1 136	1 201	540	28 937 247
Psykiatrinen	46	431	287	150	124	100	105	212	11 373 320
Avohoito	46	330	212	104	65	29	22	148	7 942 897
Laitoshoito		101	75	46	59	70	83	64	3 430 423
PERUSTERVEYDENHUOLTO	809	779	472	514	916	1 443	2 913	746	39 950 514
Avoterveydenhuolto	636	544	357	348	478	529	489	424	22 715 547
Suun terveydenhuolto	173	235	100	85	88	83	46	109	5 828 380
Peruster.huollon laitoshoito			15	81	350	831	2 378	213	11 406 587
SOSIAALITOIMI	1 792	1 671	912	722	1 175	3 388	12 033	1 588	85 029 774
Vanhuspalvelut					843	3 065	11 649	733	39 273 626
SHL:n mukainen laitoshoito					157	962	4 651	248	13 291 057
Tehostettu palveluasuminen					212	821	3 537	208	11 155 703
Kotihoito					373	893	2 536	203	10 864 108
Omaishoidon tuki					59	186	397	35	1 896 873
Muut vanhuspalvelut					42	203	526	39	2 065 885
Erityisryhmien palvelut	301	387	397	400	321	324	384	374	20 021 238
Vammaisten palvelut	151	180	233	119	95	74	90	163	8 714 736
Kehitysvammaisten palvelut	150	207	93	189	212	244	295	162	8 671 873
Päihdepalvelut			71	92	14	6		49	2 634 629
Toimeentuloturva ja työll.			330	308				193	10 321 525
Työmarkkinatuen kuntaosa			168	162				99	5 320 154
Muu toimeentuloturva			111	107				65	3 503 433
Työllistämispalvelut			51	39				28	1 497 938
Lasten ja perheiden palvelut	1 491	1 268	122					258	13 808 015
Lastensuojelu	1 414	1 166	113					240	12 857 897
Muut perheiden palvelut	77	102	9					18	950 118
Muut sosiaalipalvelut		17	63	14	11			30	1 605 370
KAIKKI YHTEENSÄ	3 429	3 321	2 449	2 663	3 845	7 228	17 092	3 676	196 826 274
Väestö 31.12.2016	3 465	4 841	20 538	11 492	7 368	4 076	1 766	53 546	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	828	871	1 065	1 427	1 755	2 396	2 146	1 342	
Avohoito	410	578	655	752	921	1 190	862	737	
Laitoshoito	418	293	409	676	834	1 206	1 284	604	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					719	2 614	10 567	574	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					1 193	3 895	14 027	850	
TERVEYDENHUOLTO	1 637	1 650	1 537	1 941	2 671	3 839	5 059	2 088	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 637	1 650	1 537	1 941	3 412	6 515	15 784	2 747	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

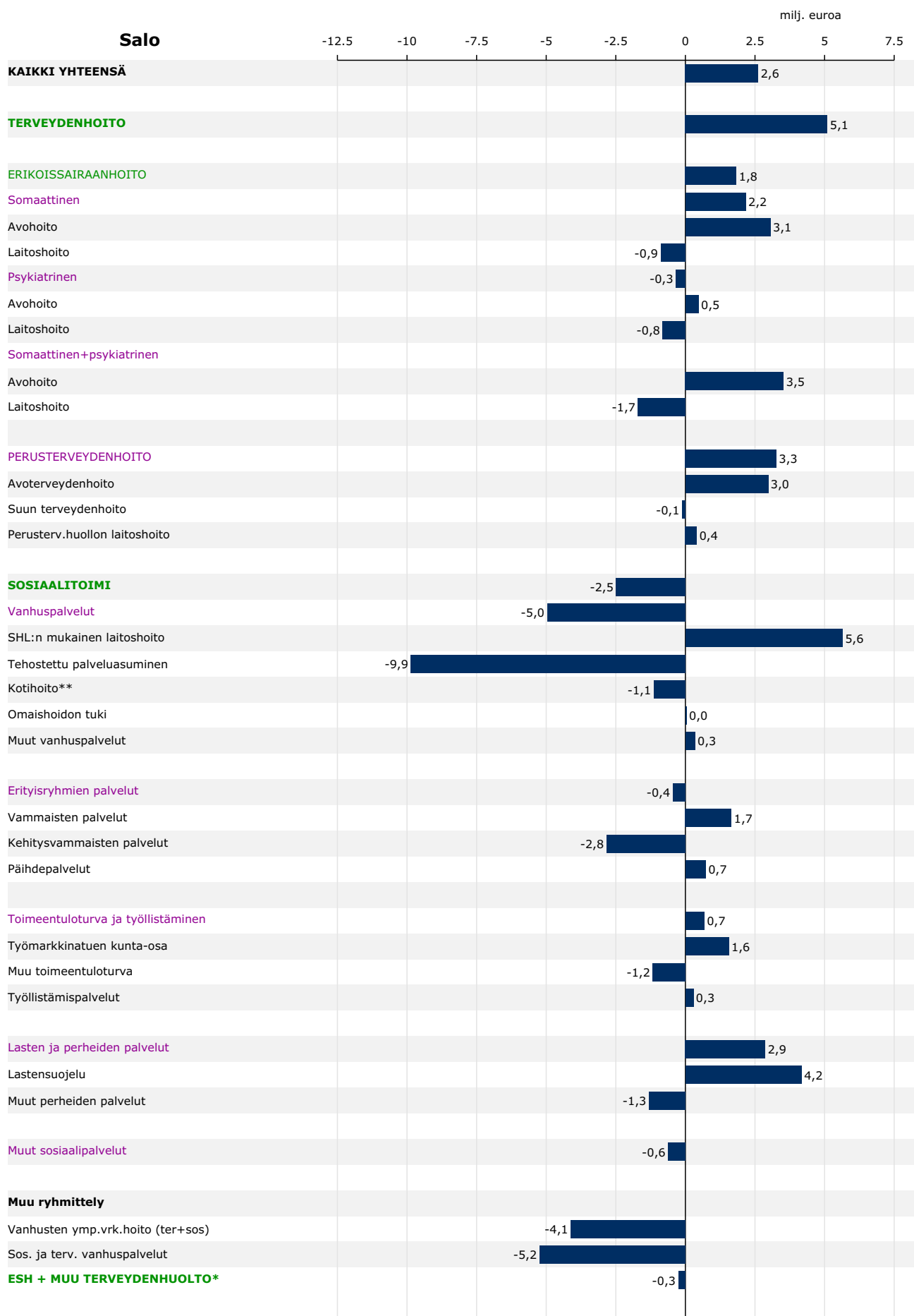
Kuvio 25. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhus-ten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 26. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhus-ten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.7 Lohja

Lohjan sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 481 euroa/asukas) olivat vertailukuntien seitsemänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 1,0 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen kustannukset (2 558 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 0,1 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 558	0,1 %		Erikoissairaanhoidon painotteinen
Erikoissairaanhoidon	1 304	3,1 %	51,0 %	
Muu terveydenhuolto**	1 254	-2,8 %	49,0 %	
Erikoissairaanhoidon	1 304	3,1 %	37,4 %	Avohoidon painotteinen
Avohoidon	716	9,2 %	54,9 %	
Laitoshoidon	588	-3,6 %	45,1 %	
Perusterveydenhuolto	652	0,2 %	18,7 %	Painottuneisuutta lasten ja perheiden palveluihin
Sosiaalitoimen	1 526	-0,4 %	43,8 %	
Vanhuspalvelut	670	-3,4 %	43,9 %	
Erityisryhmien palvelut	399	4,1 %	26,2 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	167	-12,3 %	10,9 %	
Lasten ja perheiden palvelut	252	13,8 %	16,5 %	
Muut sosiaalipalvelut	37	-14,5 %	2,5 %	
Sosiaali- ja terveystoimen yhteensä	3 481	1,0 %		Sos.toimen ja th:n suhde samankaltainen kuin keskiarvoissa kunnissa keskimäärin

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiarvojen kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Lohjan erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 304 euroa/asukas) olivat vertailukuntien neljänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 3,1 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien neljänneksi suurimmat, psykiatrisen hoidon kustannukset kahdeksanneksi pienimmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 1 101 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 203 euroa/asukas.

Lohjan perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 652 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien kahdeksanneksi pienimmät. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 357 euroa/asukas, olivat vertailukuntien yhdeksanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 2,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 135 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien kolmanneksi suurimmat ja laitoshoidon kustannukset, 160 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien seitsemänneksi pienimmät. Lohjan suun terveydenhuollon kustannukset olivat 20,0 prosenttia keskimääräistä suuremmat ja laitoshoidon kustannukset olivat 7,1 prosenttia keskimääräistä pienemmät.

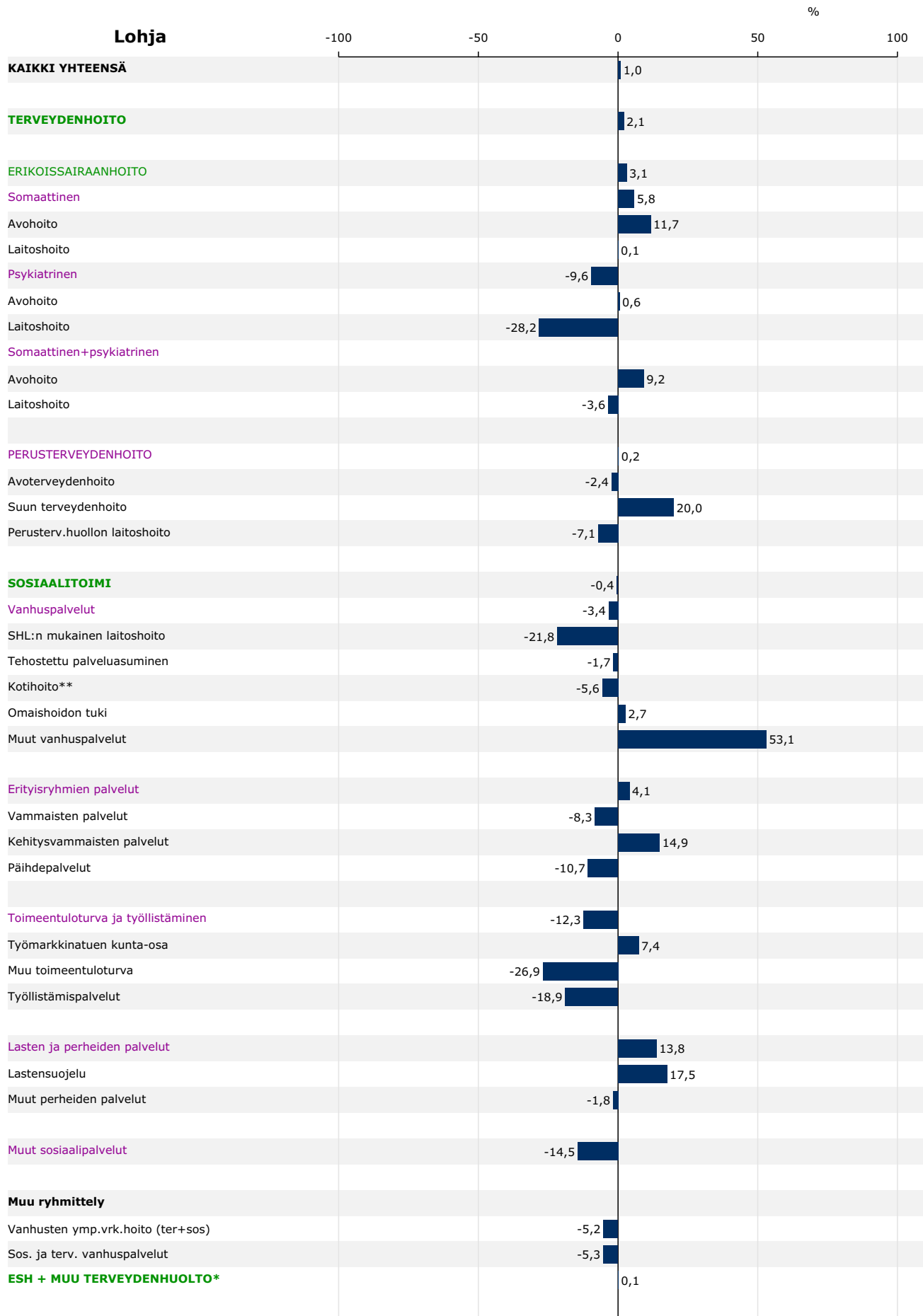
Lohjan sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 526 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 0,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kuudenneksi pienimmät ja erityisryhmien palvelujen kustannukset kahdeksanneksi suurimmat, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi pienimmät ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset seitsemänneksi suurimmat.

Lohjan sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	809	585	976	1 370	2 122	2 693	2 835	1 314	61 963 813
Somaattinen	795	343	645	1 234	2 050	2 650	2 809	1 117	52 656 896
Avohoito	364	254	387	630	1 035	1 196	1 078	577	27 228 380
Laitoshoito	432	90	258	603	1 015	1 454	1 730	539	25 428 516
Psykiatrinen	13	242	331	136	72	43	27	197	9 306 917
Avohoito	13	186	244	90	50	2	3	142	6 690 787
Laitoshoito		55	86	46	22	40	24	55	2 616 130
PERUSTERVEYDENHUOLTO	506	556	438	479	794	1 568	3 329	651	30 685 480
Avoterveydenhuolto	480	281	288	320	478	597	542	359	16 912 210
Suun terveydenhuolto	26	275	144	123	117	101	75	136	6 411 997
Peruster.huollon laitoshoito			5	36	199	870	2 711	156	7 361 273
SOSIAALITOIMI	575	1 383	1 119	744	1 089	3 907	13 547	1 494	70 448 593
Vanhuspalvelut					770	3 633	13 236	647	30 499 670
SHL:n mukainen laitoshoito					64	385	1 646	72	3 397 100
Tehostettu palveluasuminen					366	1 759	7 355	334	15 766 806
Kotihoito					254	1 067	3 049	174	8 204 785
Omaishoidon tuki					51	224	343	29	1 381 473
Muut vanhuspalvelut					35	198	842	37	1 749 506
Erityisryhmien palvelut	62	147	561	414	296	252	297	392	18 467 060
Vammaisten palvelut	30	31	107	176	167	203	297	127	6 011 444
Kehitysvammaisten palvelut	32	116	403	203	93	48		232	10 930 450
Päihdepalvelut		1	51	34	36	1		32	1 525 166
Toimeentuloturva ja työll.			279	216	22	22	15	162	7 624 876
Työmarkkinatuen kuntaosa			128	131				79	3 725 771
Muu toimeentuloturva			117	60	22	22	15	64	3 000 948
Työllistämispalvelut			34	26				19	898 157
Lasten ja perheiden palvelut	492	1 206	254	4	1			255	12 028 567
Lastensuojelu	359	1 021	218					212	10 009 197
Muut perheiden palvelut	133	185	36	4	1			43	2 019 370
Muut sosiaalipalvelut	22	30	26	110	0	0		39	1 828 420
KAIKKI YHTEENSÄ	1 890	2 524	2 533	2 593	4 005	8 168	19 711	3 459	163 097 886
Väestö 31.12.2016	3 401	4 645	18 571	10 335	5 959	3 143	1 095	47 149	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	809	585	976	1 370	2 122	2 693	2 835	1 314	
Avohoito	377	440	632	721	1 085	1 199	1 081	719	
Laitoshoito	432	145	344	649	1 037	1 494	1 754	595	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					630	3 014	11 712	521	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					969	4 503	15 947	761	
TERVEYDENHUOLTO	1 314	1 141	1 414	1 849	2 916	4 261	6 164	1 965	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 314	1 141	1 414	1 849	3 601	7 472	18 214	2 546	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

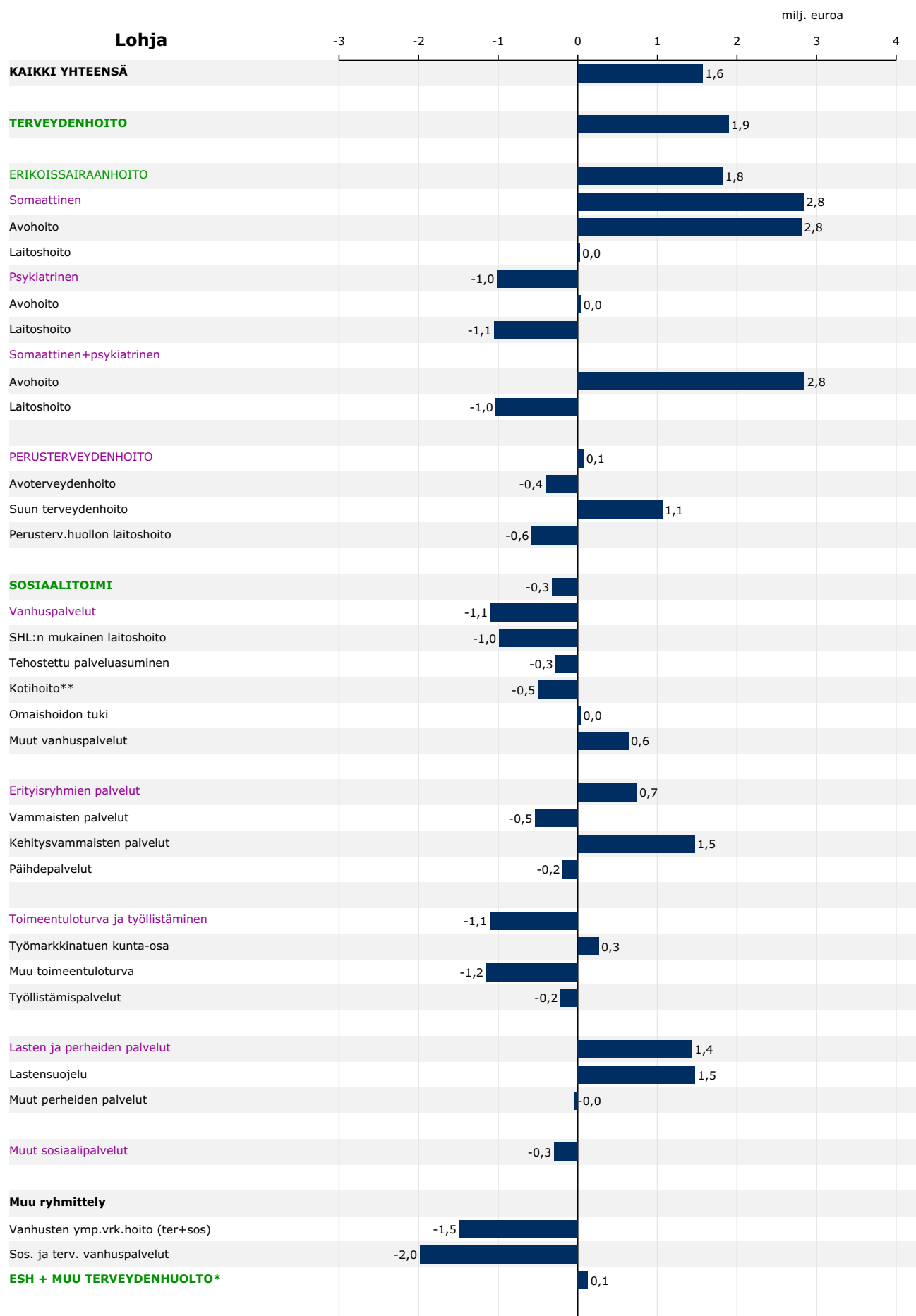
Kuvio 27. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 28. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhus-ten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.8 Tuusula

Tuusulan sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 430 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kahdeksanneksi suurimmat. Kustannukset olivat 0,5 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 560 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kuudenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 0,2 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 560	0,2 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoido	1 245	-1,6 %	48,6 %	
Muu terveydenhuolto**	1 315	1,9 %	51,4 %	
Erikoissairaanhoido	1 245	-1,6 %	36,3 %	Avohoitopainotteinen
Avohoido	651	-0,7 %	52,3 %	
Laitoshoido	594	-2,6 %	47,7 %	
Perusterveydenhuolto	671	3,2 %	19,6 %	
Sosiaalitoimi	1 514	-1,2 %	44,1 %	Painottuneisuutta erityisryhmien palveluihin
Vanhuspalvelut	691	-0,3 %	45,7 %	
Erityisryhmien palvelut	433	12,8 %	28,6 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	135	-29,1 %	8,9 %	
Lasten ja perheiden palvelut	249	12,4 %	16,4 %	
Muut sosiaalipalvelut	6	-86,1 %	0,4 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 430	-0,5 %		

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskisuurten kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Tuusulan erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 245 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kahdeksanneksi suurimmat. Kustannukset olivat 1,6 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien yhdeksänneksi pienimmät, psykiatrisen hoidon kustannukset viidenneksi suurimmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 992 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 253 euroa/asukas.

Tuusulan perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 671 euroa/asukas, olivat keskisuurten kuntien seitsemänneksi suurimmat. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 376 euroa/asukas, olivat vertailukuntien seitsemänneksi suurimmat. Kustannukset olivat 2,7 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Suun terveydenhuollon kustannukset, 129 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien viidenneksi suurimmat ja laitoshoidon kustannukset, 166 euroa/asukas, olivat keskisuurten kuntien kahdeksanneksi pienimmät. Tuusulan suun terveydenhuollon kustannukset olivat 14,9 prosenttia keskimääräistä suuremmat ja laitoshoidon kustannukset olivat 3,3 prosenttia keskimääräistä pienemmät.

Tuusulan sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 514 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi suurimmat. Kustannukset olivat 1,2 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi pienimmät ja erityisryhmien palvelujen kustannukset viidenneksi suurimmat, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kuudenneksi pienimmät ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset kahdeksanneksi suurimmat.

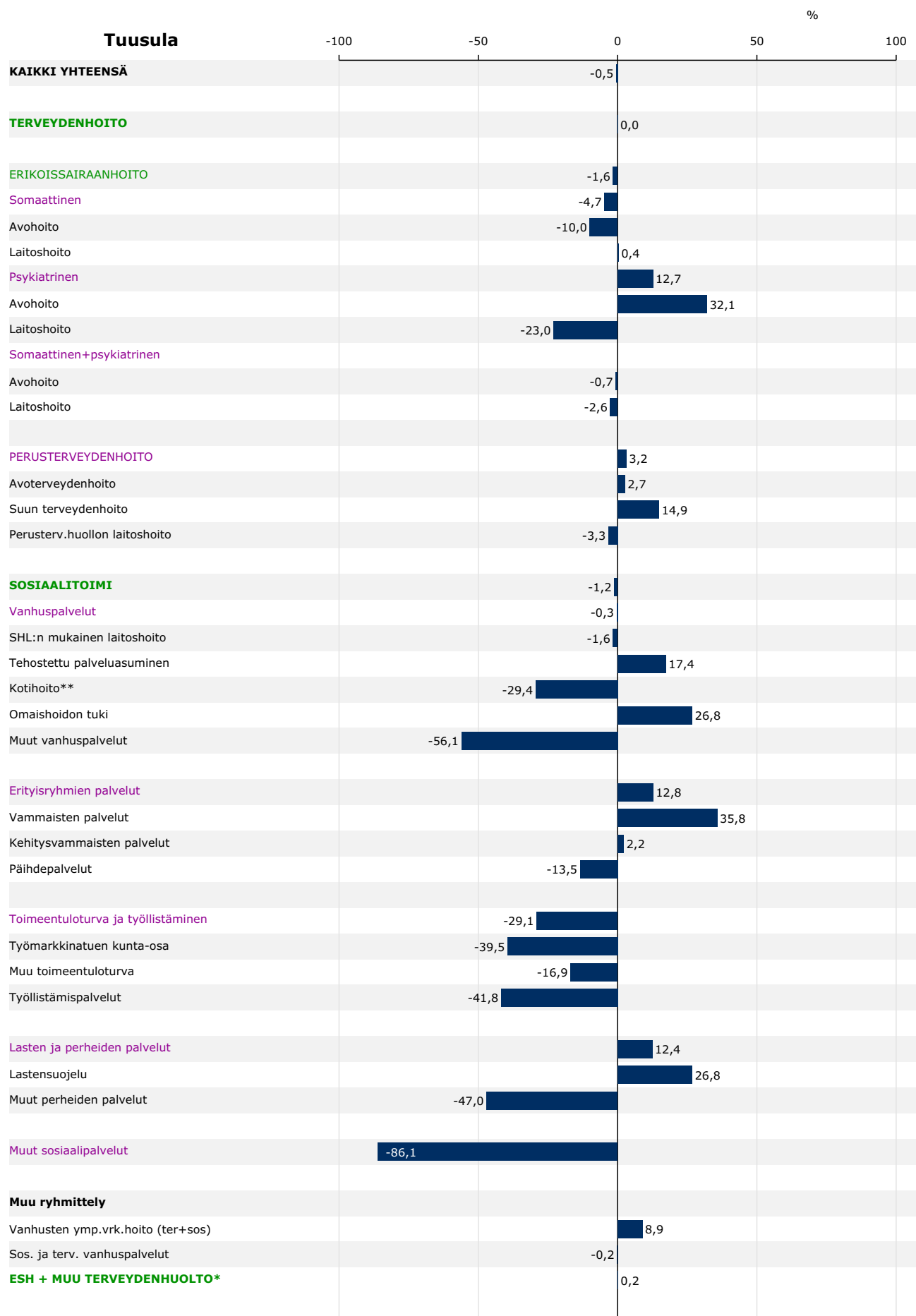
Tuusulan sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)								Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+			
ERIKOISSAIRAANHOITO	821	496	934	1 257	2 026	2 695	2 833	1 158	44 687 011	
Somaattinen	804	287	552	1 019	1 918	2 573	2 775	901	34 771 660	
Avohoito	344	236	320	480	856	941	654	433	16 722 754	
Laitoshoito	460	51	231	539	1 062	1 631	2 121	468	18 048 906	
Psykiatrinen	17	209	382	237	108	123	58	257	9 915 351	
Avohoito	17	172	311	175	49	20	4	198	7 636 151	
Laitoshoito		37	71	62	58	103	54	59	2 279 200	
PERUSTERVEYDENHUOLTO	1 353	524	438	370	730	1 488	3 070	623	24 057 982	
Avoterveydenhuolto	1 249	192	328	190	366	498	455	373	14 386 279	
Suun terveydenhuolto	93	332	102	116	132	121	99	135	5 220 014	
Peruster.huollon laitoshoido	11	0	8	65	231	869	2 516	115	4 451 689	
SOSIAALITOIMI	1 132	1 799	806	499	1 083	5 006	14 417	1 291	49 807 674	
Vanhuspalvelut					724	4 340	12 487	442	17 037 168	
SHL:n mukainen laitoshoido					89	579	1 796	60	2 311 792	
Tehostettu palveluasuminen					392	2 540	7 882	263	10 146 172	
Kotihoido					177	839	2 234	87	3 347 652	
Omaishoidon tuki					50	294	438	24	943 272	
Muut vanhuspalvelut					15	89	137	7	288 280	
Erityisryhmien palvelut	105	428	486	264	305	640	1 889	409	15 785 344	
Vammaisten palvelut	63	72	76	124	244	634	1 889	152	5 858 870	
Kehitysvammaisten palvelut	42	325	362	107	45			224	8 652 411	
Päihdepalvelut		31	48	33	16	5		33	1 274 063	
Toimeentuloturva ja työll.			192	226	43	22	36	135	5 223 217	
Työmarkkinatuon kuntaosa			55	109				46	1 788 004	
Muu toimeentuloturva			121	81	43	22	36	75	2 879 980	
Työllistämispalvelut			16	37				14	555 233	
Lasten ja perheiden palvelut	1 027	1 371	121					299	11 536 877	
Lastensuojelu	914	1 258	111					272	10 487 439	
Muut perheiden palvelut	114	113	10					27	1 049 438	
Muut sosiaalipalvelut			6	9	11	4	5	6	225 068	
KAIKKI YHTEENSÄ	3 305	2 820	2 177	2 126	3 838	9 190	20 320	3 072	118 552 667	
Väestö 31.12.2016	3 199	4 554	16 588	7 988	3 984	1 750	525	38 588		
Muu ryhmittely										
ERIKOISSAIRAANHOITO	821	496	934	1 257	2 026	2 695	2 833	1 158		
Avohoito	361	408	632	655	906	962	658	631		
Laitoshoito	460	88	302	602	1 120	1 734	2 175	527		
Vanhusten ymp.vrk.hoido(ter+sos)					713	3 988	12 194	354		
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					956	5 210	15 003	473		
TERVEYDENHUOLTO	2 174	1 021	1 371	1 627	2 755	4 184	5 902	1 782		
ESH+muu terveydenhuolto*	2 174	1 021	1 371	1 627	3 414	8 141	17 814	2 191		

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Akuutti kotihoido on toiminut koko vuoden 2016, vastaa sairaalatasoista kotihoidoa (ei ympärivuorokautinen), liitetty perusterveydenhuollon laitoshoitoon. Tehostettu palveluasuminen: asiakasmäärän kasvu. Esh: v.2015 ylijäämän palautus 1,266 me on otettu pois luvusta. HUS palvelusuunnitelma ylittyi n. 2 me. Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut: pakolaisten vastaanotto. Toimeentulotukimenot nousseet.

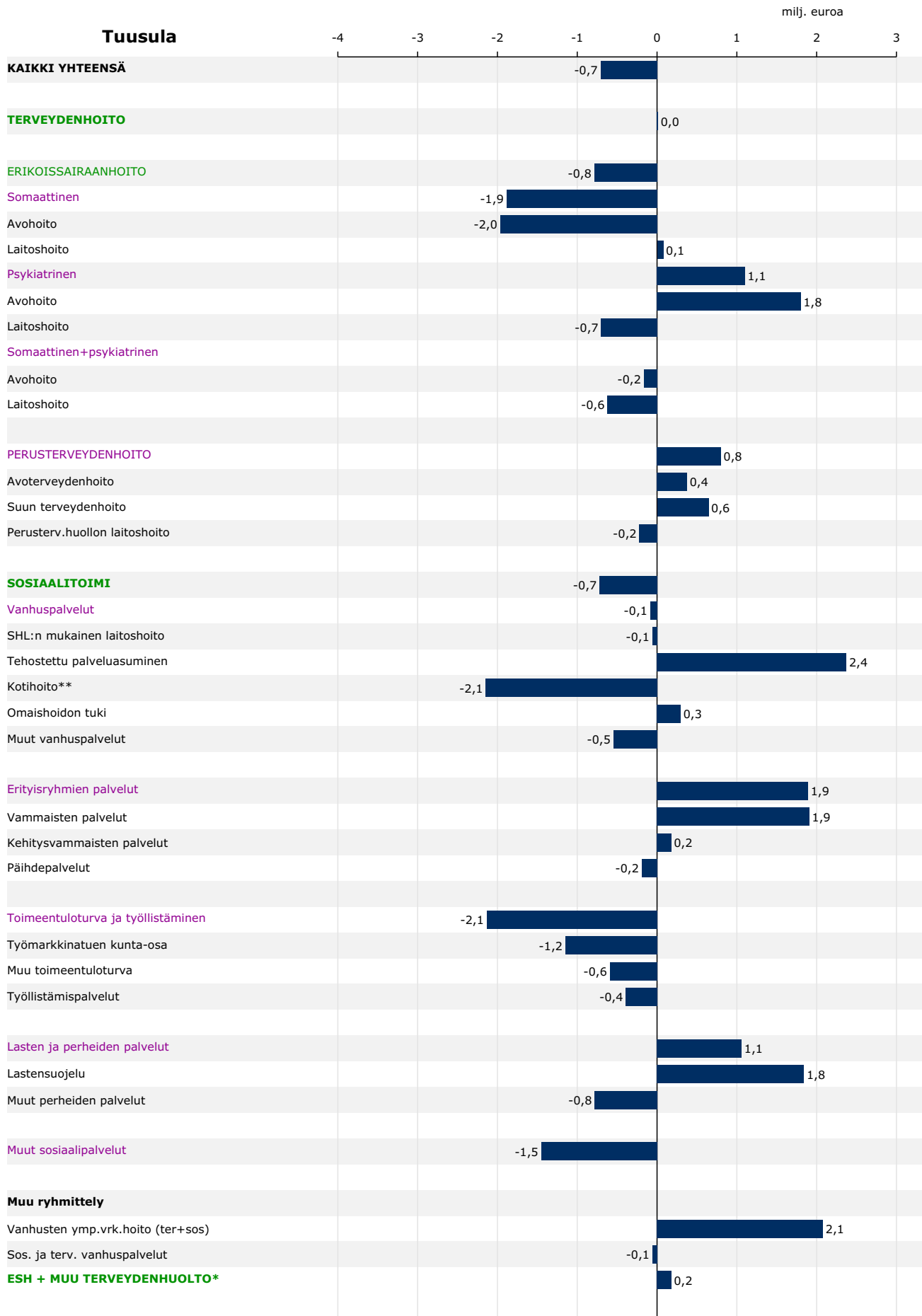
Kuvio 29. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 30. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhus-ten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.9 Porvoo

Porvoon sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 322 euroa/asukas) olivat vertailukuntien yhdeksänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 3,7 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 425 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien viidenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 5,1 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 425	-5,1 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoido	1 164	-8,0 %	48,0 %	
Muu terveydenhuolto**	1 261	-2,2 %	52,0 %	
Erikoissairaanhoido	1 164	-8,0 %	35,0 %	Avohoitopainotteinen
Avohoido	590	-10,0 %	50,6 %	
Laitoshoido	575	-5,8 %	49,4 %	
Perusterveydenhuolto	576	-11,5 %	17,3 %	Painottuneisuutta toimeentuloturvaan ja työllistämispalveluihin
Sosiaalitoimi	1 582	3,2 %	47,6 %	
Vanhuspalvelut	727	4,8 %	45,9 %	
Erytisryhmien palvelut	384	0,1 %	24,3 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	242	26,9 %	15,3 %	
Lasten ja perheiden palvelut	197	-11,2 %	12,4 %	
Muut sosiaalipalvelut	33	-24,1 %	2,1 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 322	-3,7 %		Sosiaalitoimipainotteinen

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiarvoon vertailluista kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Porvoon erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 164 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kuudenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 8,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi suurimmat, psykiatrisen hoidon kustannukset neljänneksi pienimmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 993 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 171 euroa/asukas.

Porvoon perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 576 euroa/asukas, olivat keskiarvoon vertailluista kuntien toiseksi pienimmät. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 308 euroa/asukas, olivat vertailukuntien toiseksi pienimmät. Kustannukset olivat 15,7 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 108 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi pienimmät ja laitoshoidon kustannukset, 159 euroa/asukas, olivat keskiarvoon vertailluista kuntien viidenneksi pienimmät. Porvoon suun terveydenhuollon kustannukset olivat 4,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 7,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät.

Porvoon sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 582 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien viidenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 3,2 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kuudenneksi suurimmat ja erityisryhmien palvelujen kustannukset yhdeksänneksi pienimmät, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien toiseksi suurimmat ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset seitsemänneksi pienimmät.

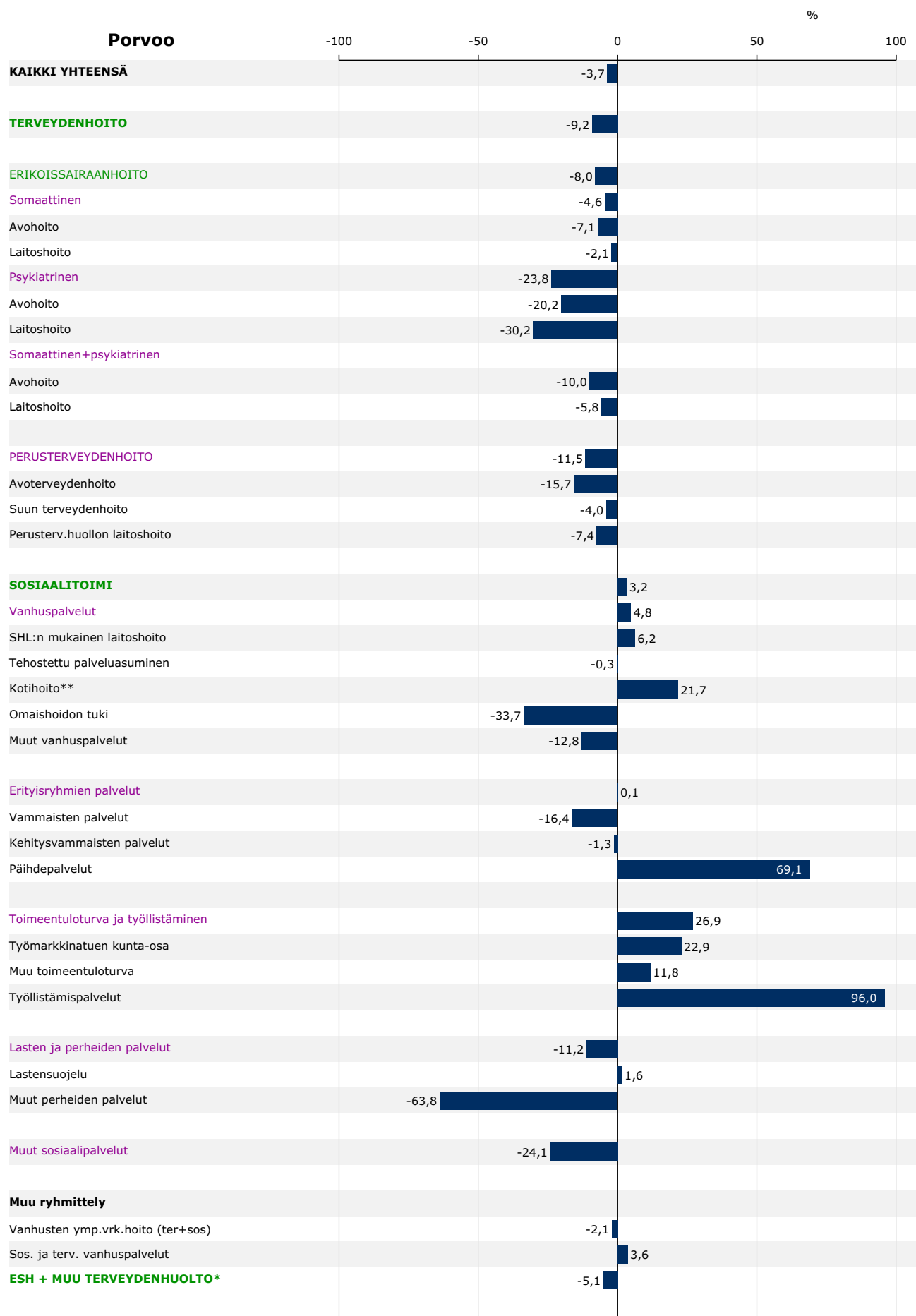
Porvoon sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	813	525	813	1 235	1 891	2 518	2 875	1 141	57 213 755
Somaattinen	813	470	577	1 019	1 728	2 484	2 856	970	48 640 547
Avohoito	302	310	290	536	829	1 048	1 005	467	23 393 653
Laitoshoito	511	160	287	484	899	1 436	1 851	503	25 246 894
Psykiatrinen		56	236	215	163	34	19	171	8 573 208
Avohoito		38	157	150	107	30	18	116	5 806 646
Laitoshoito		18	79	65	55	5	1	55	2 766 562
PERUSTERVEYDENHUOLTO	577	597	312	369	759	1 509	3 276	556	27 871 023
Avoterveydenhuolto	475	313	217	213	471	623	540	305	15 318 380
Suun terveydenhuolto	103	283	92	91	92	82	50	110	5 523 801
Peruster.huollon laitoshoito			3	64	195	804	2 686	140	7 028 842
SOSIAALITOIMI	1 811	931	943	814	1 026	3 967	16 154	1 483	74 355 522
Vanhuspalvelut				37	690	3 627	15 504	621	31 140 584
SHL:n mukainen laitoshoito				3	84	512	2 258	87	4 363 389
Tehostettu palveluasuminen				34	271	1 652	7 987	300	15 067 013
Kotihoito					252	1 188	4 745	197	9 880 383
Omaishoidon tuki					49	135	173	17	860 543
Muut vanhuspalvelut					34	141	342	19	969 256
Erityisryhmien palvelut	321	494	401	400	272	273	574	385	19 303 055
Vammaisten palvelut	55	67	65	133	171	250	562	112	5 620 457
Kehitysvammaisten palvelut	266	426	257	168	36	10		210	10 539 634
Päihdepalvelut		1	79	99	66	13	12	63	3 142 964
Toimeentuloturva ja työll.			406	295	47	37	40	240	12 048 303
Työmarkkinatuen kuntaosa			137	166	4			93	4 649 235
Muu toimeentuloturva			172	96	43	37	40	100	5 033 262
Työllistämispalvelut			96	33				47	2 365 806
Lasten ja perheiden palvelut	1 423	399	109	21	12	29	37	203	10 162 580
Lastensuojelu	1 381	364	87	21	12	29	37	187	9 365 634
Muut perheiden palvelut	41	35	22	0				16	796 946
Muut sosiaalipalvelut	67	38	27	61	5	1		34	1 701 000
KAIKKI YHTEENSÄ	3 201	2 053	2 068	2 418	3 675	7 995	22 305	3 180	159 440 300
Väestö 31.12.2016	3 848	4 947	21 064	10 424	5 913	2 907	1 041	50 144	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	813	525	813	1 235	1 891	2 518	2 875	1 141	
Avohoito	302	348	447	686	937	1 078	1 022	582	
Laitoshoito	511	177	365	548	954	1 440	1 852	559	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					550	2 968	12 930	423	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					885	4 431	18 190	657	
TERVEYDENHUOLTO	1 390	1 122	1 125	1 604	2 649	4 027	6 151	1 697	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 390	1 122	1 125	1 640	3 256	7 378	21 140	2 281	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

1.1.2016 Porvoossa avattu uusi tehostetun palveluasumisen yksikkö ja lakkautettu yksi vanhainkoti. Tämä vaikuttaa SHL:n mukaisen laitoshoidon sekä Tehostetun palveluasumisen >0,5 muutosprosentteihin.

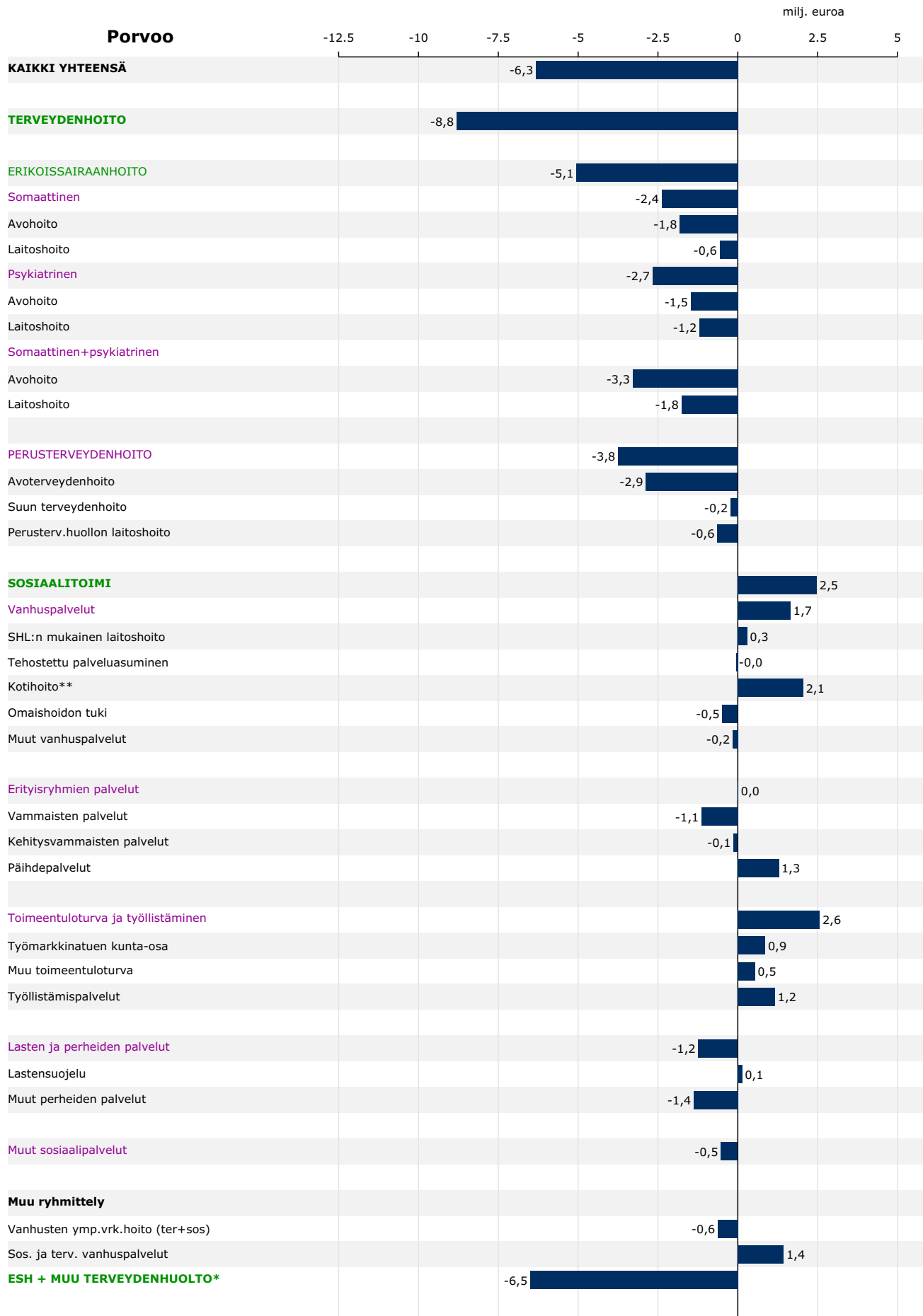
Kuvio 31. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 32. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhus-ten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.10 Rauma

Rauman sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 310 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kahdeksanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 4,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 469 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kuudenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 3,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 469	-3,4 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoido	1 148	-9,3 %	46,5 %	
Muu terveydenhuolto**	1 321	2,4 %	53,5 %	
Erikoissairaanhoido	1 148	-9,3 %	34,7 %	Laitoshoitopainotteinen
Avohoito	530	-19,1 %	46,2 %	
Laitoshoito	618	1,3 %	53,8 %	
Perusterveydenhuolto	649	-0,1 %	19,6 %	Painottuneisuutta vanhuspalveluihin
Sosiaalitoimi	1 512	-1,3 %	45,7 %	
Vanhuspalvelut	725	4,5 %	47,9 %	
Erityisryhmien palvelut	304	-20,9 %	20,1 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	127	-33,2 %	8,4 %	
Lasten ja perheiden palvelut	274	24,0 %	18,1 %	
Muut sosiaalipalvelut	82	88,1 %	5,4 %	Painottuneisuutta muihin sosiaalipalveluihin
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 310	-4,0 %		Sos.toimen ja th:n suhde samankaltainen kuin keskiuurissa kunnissa keskimäärin

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiuurten kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Rauman erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 148 euroa/asukas) olivat vertailukuntien neljänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 9,3 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien viidenneksi pienimmät, psykiatrisen hoidon kustannukset seitsemänneksi pienimmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 954 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 194 euroa/asukas.

Rauman perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 649 euroa/asukas, olivat keskiuurten kuntien seitsemänneksi pienimmät. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 408 euroa/asukas, olivat vertailukuntien kolmanneksi suurimmat. Kustannukset olivat 11,5 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Suun terveydenhuollon kustannukset, 134 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien neljänneksi suurimmat ja laitoshoidon kustannukset, 108 euroa/asukas, olivat keskiuurten kuntien pienimmät. Rauman suun terveydenhuollon kustannukset olivat 19,0 prosenttia keskimääräistä suuremmat ja laitoshoidon kustannukset olivat 37,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät.

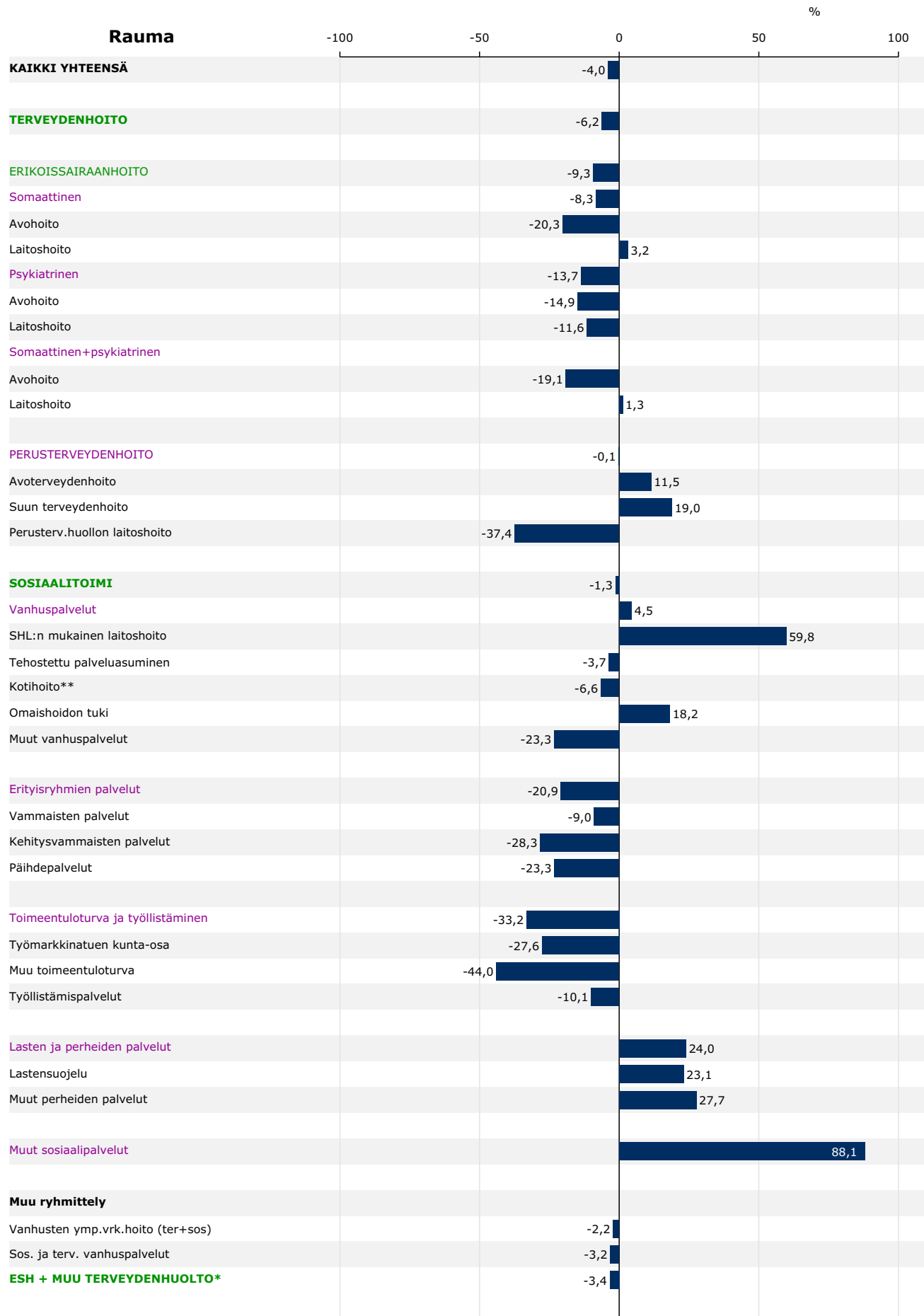
Rauman sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 512 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien yhdeksänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 1,3 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi suurimmat ja erityisryhmien palvelujen kustannukset kolmanneksi pienimmät, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien neljänneksi pienimmät ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset neljänneksi suurimmat.

Rauman sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	829	547	813	1 019	1 954	2 690	3 083	1 202	47 598 806
Somaattinen	776	342	506	871	1 893	2 655	3 035	1 015	40 194 989
Avohoito	321	277	262	444	705	905	575	423	16 754 408
Laitoshoito	455	65	244	427	1 188	1 750	2 460	592	23 440 581
Psykiatrinen	52	205	307	148	61	36	48	187	7 403 817
Avohoito	41	173	196	88	24	11	11	118	4 693 735
Laitoshoito	11	32	111	60	38	25	37	68	2 710 082
PERUSTERVEYDENHUOLTO	748	878	419	431	820	1 431	2 344	672	26 611 717
Avoterveydenhuolto	632	493	308	269	514	761	841	415	16 449 693
Suun terveydenhuolto	116	385	110	121	107	92	49	131	5 196 540
Peruster.huollon laitoshoito			2	41	199	578	1 453	125	4 965 484
SOSIAALITOIMI	888	1 480	773	641	1 267	4 810	15 221	1 636	64 821 195
Vanhuspalvelut				7	942	4 129	13 262	857	33 945 208
SHL:n mukainen laitoshoito					71	847	3 491	183	7 259 719
Tehostettu palveluasuminen				7	402	2 061	6 105	403	15 980 272
Kotihoito					241	904	3 446	209	8 270 078
Omaishoidon tuki					135	225	127	39	1 550 122
Muut vanhuspalvelut					93	93	93	22	885 017
Erityisryhmien palvelut	102	263	272	238	255	575	1 591	315	12 477 053
Vammaisten palvelut	18	22	33	86	146	505	1 579	142	5 610 471
Kehitysvammaisten palvelut	84	229	214	104	67	42		144	5 713 382
Päihdepalvelut		11	25	47	41	29	12	29	1 153 200
Toimeentuloturva ja työll.			176	198	41	55	141	126	5 004 006
Työmarkkinatuen kuntaosa			83	93	3			53	2 109 093
Muu toimeentuloturva			62	63	38	55	141	52	2 047 402
Työllistämispalvelut			31	42				21	847 511
Lasten ja perheiden palvelut	736	1 165	272	3	2	1	1	254	10 073 860
Lastensuojelu	423	983	238					204	8 067 061
Muut perheiden palvelut	313	182	34	3	2	1	1	51	2 006 799
Muut sosiaalipalvelut	49	51	53	195	27	49	226	84	3 321 068
KAIKKI YHTEENSÄ	2 464	2 904	2 005	2 091	4 042	8 931	20 648	3 510	139 031 718
Väestö 31.12.2016	2 669	3 201	15 952	8 270	5 244	3 043	1 235	39 614	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	829	547	813	1 019	1 954	2 690	3 083	1 202	
Avohoito	363	450	458	532	729	916	586	541	
Laitoshoito	466	97	355	487	1 226	1 774	2 498	660	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					672	3 486	11 049	662	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					1 141	4 707	14 715	932	
TERVEYDENHUOLTO	1 577	1 425	1 232	1 450	2 775	4 122	5 427	1 873	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 577	1 425	1 232	1 458	3 489	7 932	18 470	2 669	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

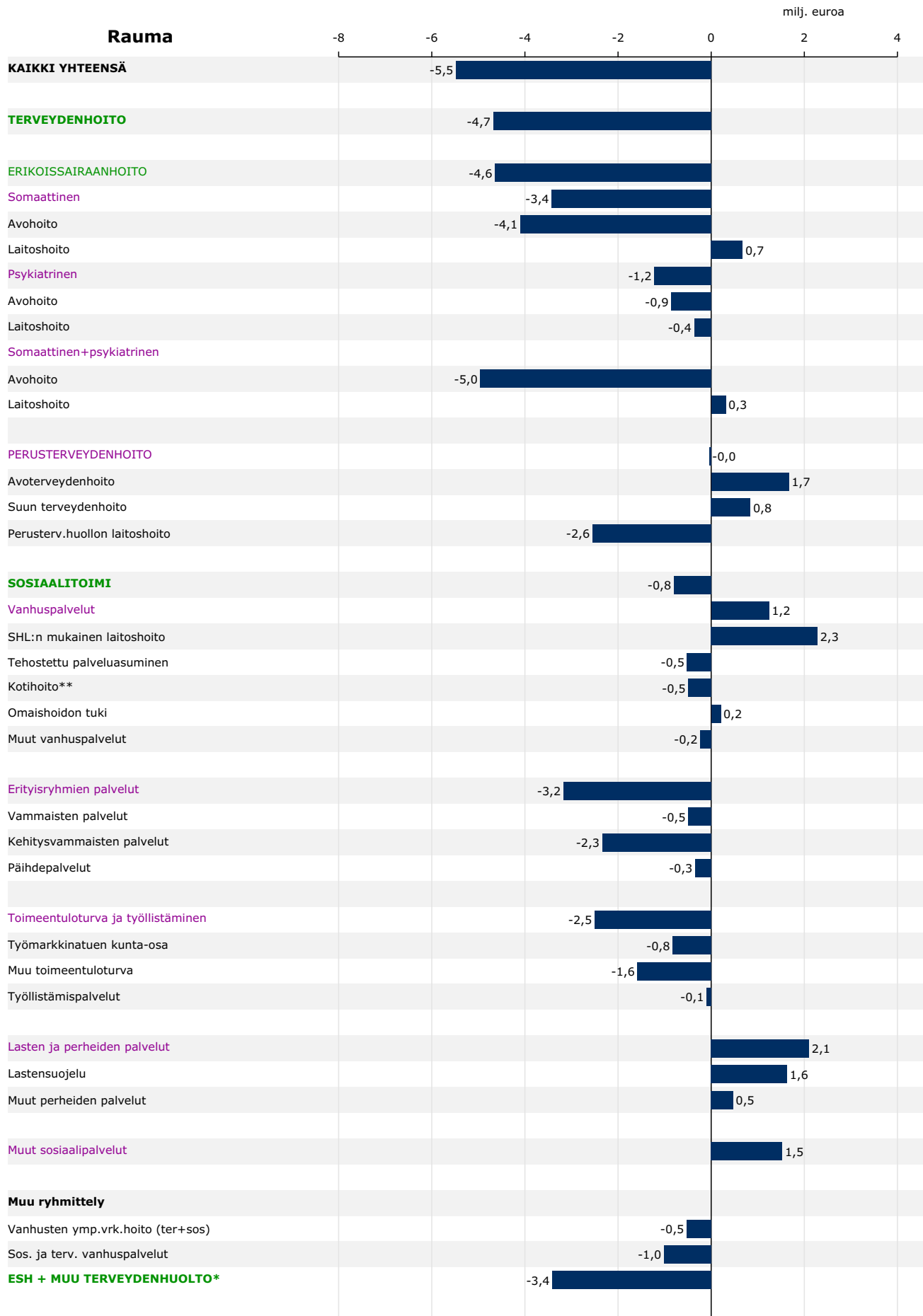
Kuvio 33. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 34. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhus-ten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.11 Loviisa

Loviisan sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 240 euroa/asukas) olivat vertailukuntien seitsemänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 6,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 555 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi suurimmat. Kustannukset olivat keskimääräiset. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 555	-0,0 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoido	1 169	-7,6 %	45,8 %	
Muu terveydenhuolto**	1 386	7,4 %	54,2 %	
Erikoissairaanhoido	1 169	-7,6 %	36,1 %	Avohoitopainotteinen
Avohoito	655	-0,0 %	56,1 %	
Laitohoito	514	-15,8 %	43,9 %	
Perusterveydenhuolto	585	-10,0 %	18,1 %	Painottuneisuutta vanhuspalveluihin
Sosiaalitoimi	1 486	-3,1 %	45,9 %	
Vanhuspalvelut	843	21,6 %	56,7 %	
Erityisryhmien palvelut	295	-23,2 %	19,8 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	200	5,2 %	13,5 %	
Lasten ja perheiden palvelut	121	-45,3 %	8,1 %	
Muut sosiaalipalvelut	27	-38,8 %	1,8 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 240	-6,0 %		Sos.toimen ja th:n suhde samankaltainen kuin keskisuurissa kunnissa keskimäärin

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskisuurten kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Loviisan erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 169 euroa/asukas) olivat vertailukuntien seitsemänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 7,6 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien kolmanneksi pienimmät, psykiatrisen hoidon kustannukset seitsemänneksi suurimmat. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 946 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 223 euroa/asukas.

Loviisan perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 585 euroa/asukas, olivat keskisuurten kuntien kolmanneksi pienimmät. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 341 euroa/asukas, olivat vertailukuntien neljänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 6,7 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 102 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien viidenneksi pienimmät ja laitoshoidon kustannukset, 142 euroa/asukas, olivat keskisuurten kuntien toiseksi pienimmät. Loviisan suun terveydenhuollon kustannukset olivat 9,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 17,6 prosenttia keskimääräistä pienemmät.

Loviisan sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 486 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kuudenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 3,1 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien suurimmat ja erityisryhmien palvelujen kustannukset toiseksi pienimmät, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi suurimmat ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset toiseksi pienimmät.

Loviisan sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	935	535	855	1 313	1 850	2 392	1 868	1 249	18 991 838
Somaattinen	861	286	546	1 079	1 731	2 358	1 867	1 038	15 790 359
Avohoito	366	217	335	583	770	1 006	625	514	7 823 791
Laitoshoito	495	69	211	496	961	1 352	1 242	524	7 966 568
Psykiatrinen	74	249	309	234	119	33	1	211	3 201 479
Avohoito	74	199	235	199	89	32	1	167	2 541 442
Laitoshoito		50	75	35	30	1		43	660 037
PERUSTERVEYDENHUOLTO	642	367	331	468	790	1 574	2 853	641	9 744 594
Avoterveydenhuolto	544	212	230	301	512	688	697	360	5 476 558
Suun terveydenhuolto	97	155	96	100	101	109	52	102	1 549 510
Peruster.huollon laitoshoito			6	67	177	777	2 105	179	2 718 526
SOSIAALITOIMI	265	732	828	755	1 084	4 761	17 675	1 700	25 850 099
Vanhuspalvelut					787	4 577	17 456	1 085	16 494 351
SHL:n mukainen laitoshoito					204	1 013	5 678	308	4 678 127
Tehostettu palveluasuminen					180	1 814	6 552	397	6 041 315
Kotihoito					328	1 508	4 535	325	4 948 936
Omaishoidon tuki					54	115	251	26	393 599
Muut vanhuspalvelut					21	128	440	28	432 374
Erityisryhmien palvelut	38	204	378	337	253	150	197	289	4 397 793
Vammaisten palvelut	21	37	56	121	92	144	197	85	1 287 692
Kehitysvammaisten palvelut	17	164	281	128	79			156	2 373 637
Päihdepalvelut		2	41	88	83	6		48	736 464
Toimeentuloturva ja työll.			301	319	42	32	20	191	2 909 615
Työmarkkinatuen kuntaosa			132	222				99	1 506 144
Muu toimeentuloturva			138	87	42	32	20	79	1 201 873
Työllistämispalvelut			30	11				13	201 598
Lasten ja perheiden palvelut	221	517	136	5	0	0	2	106	1 607 380
Lastensuojelu	86	367	84	1	0	0		66	997 207
Muut perheiden palvelut	135	150	51	4			2	40	610 173
Muut sosiaalipalvelut	6	12	14	94	2	2		29	440 960
KAIKKI YHTEENSÄ	1 842	1 634	2 015	2 536	3 724	8 726	22 396	3 589	54 586 531
<i>Väestö 31.12.2016</i>	<i>962</i>	<i>1 248</i>	<i>5 375</i>	<i>3 597</i>	<i>2 304</i>	<i>1 194</i>	<i>528</i>	<i>15 208</i>	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	935	535	855	1 313	1 850	2 392	1 868	1 249	
Avohoito	440	415	569	782	859	1 038	626	682	
Laitoshoito	495	119	286	531	991	1 353	1 242	567	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					561	3 604	14 335	811	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					963	5 354	19 561	1 191	
TERVEYDENHUOLTO	1 577	902	1 187	1 781	2 640	3 965	4 722	1 890	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 577	902	1 187	1 781	3 353	8 300	21 486	2 920	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Kuvio 35. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 36. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.12 Kaarina

Kaarinan sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 230 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kuudenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 6,3 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 477 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 3,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 477	-3,0 %		Esh:n ja th:n suhde samankaltainen kuin keskiuurissa kunnissa keskimäärin
Erikoissairaanhoido	1 227	-3,0 %	49,5 %	
Muu terveydenhuolto**	1 250	-3,1 %	50,5 %	
Erikoissairaanhoido	1 227	-3,0 %	38,0 %	
Avohoido	737	12,5 %	60,1 %	Avohoitopainotteinen
Laitoshoido	490	-19,6 %	39,9 %	
Perusterveydenhuolto	573	-11,8 %	17,8 %	
Sosiaalitoimi	1 429	-6,7 %	44,2 %	
Vanhuspalvelut	772	11,3 %	54,0 %	Painottuneisuutta vanhuspalveluihin
Erytisryhmien palvelut	323	-15,8 %	22,6 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	102	-46,2 %	7,2 %	
Lasten ja perheiden palvelut	206	-7,0 %	14,4 %	
Muut sosiaalipalvelut	26	-40,1 %	1,8 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 230	-6,3 %		Sos.toimen ja th:n suhde samankaltainen kuin keskiuurissa kunnissa keskimäärin

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiuurten kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Kaarinan erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 227 euroa/asukas) olivat vertailukuntien yhdeksänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 3,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien kuudenneksi suurimmat, psykiatrisen hoidon kustannukset kolmanneksi pienimmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 1 060 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 167 euroa/asukas.

Kaarinan perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 573 euroa/asukas, olivat keskiuurten kuntien pienimmät. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 275 euroa/asukas, olivat vertailukuntien pienimmät. Kustannukset olivat 24,9 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 104 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien kuudenneksi pienimmät ja laitoshoidon kustannukset, 194 euroa/asukas, olivat keskiuurten kuntien kuudenneksi suurimmat. Kaarinan suun terveydenhuollon kustannukset olivat 7,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 12,8 prosenttia keskimääräistä suuremmat.

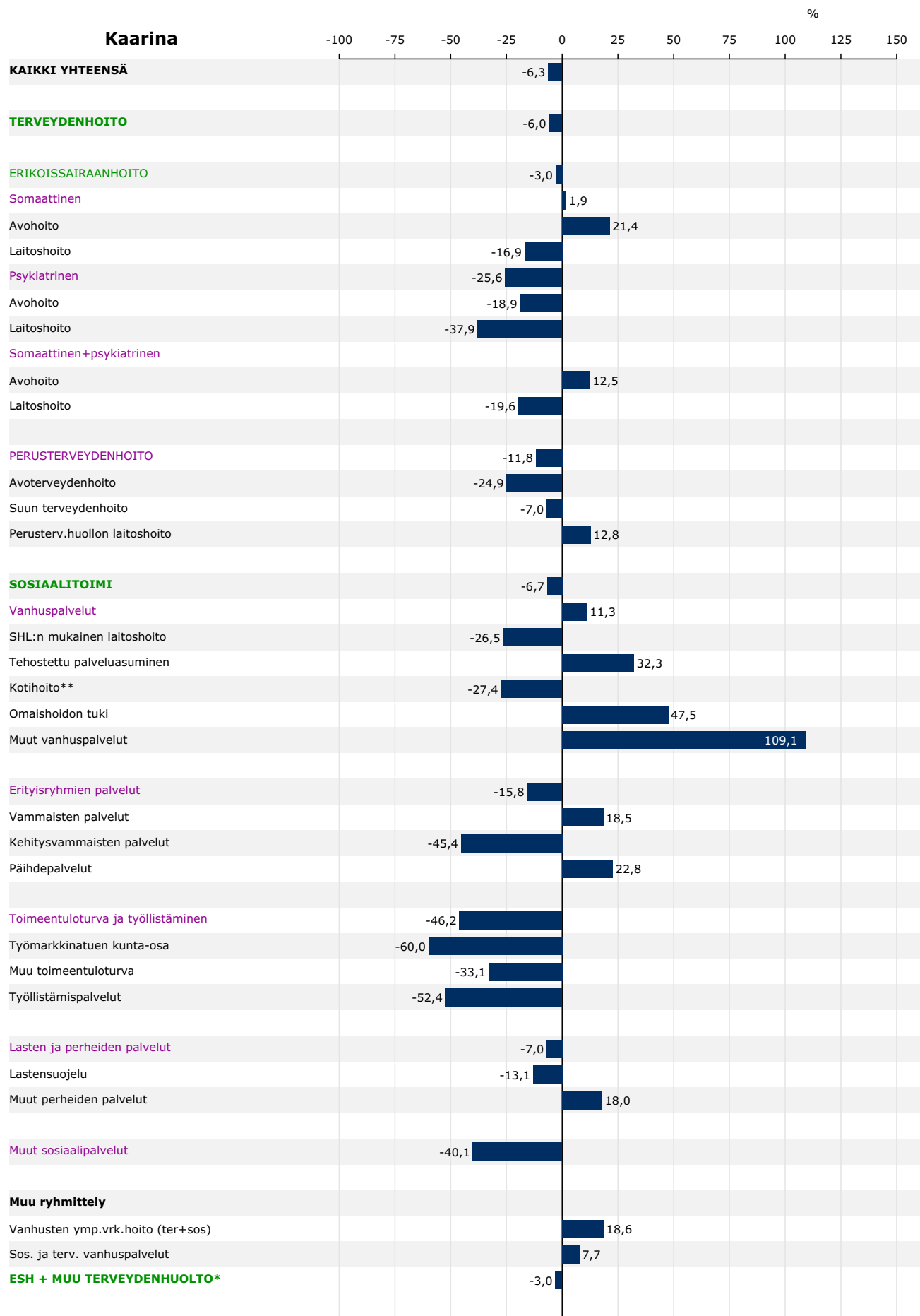
Kaarinan sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 429 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien viidenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 6,7 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kolmanneksi suurimmat ja erityisryhmien palvelujen kustannukset viidenneksi pienimmät, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien toiseksi pienimmät ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset yhdeksänneksi pienimmät.

Kaarinan sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	824	723	906	1 377	1 939	2 363	2 132	1 208	39 536 526
Somaattinen	788	350	689	1 235	1 883	2 308	2 131	1 038	33 993 136
Avohoito	406	270	425	747	1 043	1 234	1 156	608	19 889 009
Laitoshoito	382	80	264	489	840	1 075	975	431	14 104 127
Psykiatrinen	35	374	217	142	56	55	1	169	5 543 390
Avohoito	35	261	170	87	14	8	1	120	3 912 421
Laitoshoito		113	47	55	42	46		50	1 630 969
PERUSTERVEYDENHUOLTO	464	530	276	337	788	1 725	3 904	550	18 009 709
Avoterveydenhuolto	375	247	182	191	451	615	611	274	8 954 998
Suun terveydenhuolto	89	283	86	89	93	85	62	108	3 525 905
Peruster.huollon laitoshoito			8	58	244	1 024	3 230	169	5 528 806
SOSIAALITOIMI	724	1 159	753	539	722	4 617	17 669	1 311	42 921 692
Vanhuspalvelut					431	4 196	17 278	643	21 063 175
SHL:n mukainen laitoshoito					16	302	1 898	58	1 882 435
Tehostettu palveluasuminen					200	2 304	11 379	386	12 646 726
Kotihoito					72	991	2 479	117	3 821 588
Omaishoidon tuki					104	304	394	38	1 255 334
Muut vanhuspalvelut					39	294	1 128	45	1 457 092
Erityisryhmien palvelut	97	229	349	390	276	401	376	318	10 395 783
Vammaisten palvelut	42	83	119	206	226	384	367	159	5 211 442
Kehitysvammaisten palvelut	56	143	158	120	36	15	9	114	3 731 542
Päihdepalvelut		4	72	63	14	2		44	1 452 799
Toimeentuloturva ja työll.			187	107	3	8	5	99	3 252 750
Työmarkkinatuen kuntaosa			47	50				29	960 671
Muu toimeentuloturva			118	46	3	8	5	59	1 924 880
Työllistämispalvelut			22	11				11	367 199
Lasten ja perheiden palvelut	612	916	186					225	7 360 802
Lastensuojelu	379	708	151					168	5 513 318
Muut perheiden palvelut	233	208	36					56	1 847 484
Muut sosiaalipalvelut	15	14	30	43	11	12	11	26	849 182
KAIKKI YHTEENSÄ	2 012	2 412	1 935	2 254	3 449	8 705	23 705	3 069	100 467 927
Väestö 31.12.2016	2 855	3 382	13 502	6 500	3 897	1 955	647	32 738	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	824	723	906	1 377	1 939	2 363	2 132	1 208	
Avohoito	442	531	595	834	1 057	1 242	1 157	727	
Laitoshoito	382	193	311	543	882	1 121	975	481	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					461	3 630	16 507	547	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					675	5 221	20 508	746	
TERVEYDENHUOLTO	1 288	1 253	1 182	1 715	2 727	4 088	6 036	1 758	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 288	1 253	1 182	1 715	3 015	7 685	21 792	2 318	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Kuvio 37. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhus-ten ympäri-voorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 38. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.13 Kirkkonummi

Kirkkonummen sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 198 euroa/asukas) olivat vertailukuntien viidenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 7,3 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 402 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien neljänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 6,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 402	-6,0 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoito	1 087	-14,1 %	45,2 %	
Muu terveydenhuolto**	1 316	2,0 %	54,8 %	
Erikoissairaanhoito	1 087	-14,1 %	34,0 %	Avohoidon ja laitoshoidon suhde samankaltainen kuin keskiuurissa kunnissa keskimäärin
Avohoito	520	-20,6 %	47,9 %	
Laitohoito	566	-7,1 %	52,1 %	Painottuneisuutta vanhuspalveluihin
Perusterveydenhuolto	625	-4,0 %	19,5 %	
Sosiaalitoimi	1 486	-3,0 %	46,5 %	
Vanhuspalvelut	748	7,9 %	50,4 %	
Erityisryhmien palvelut	380	-1,1 %	25,5 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	183	-4,1 %	12,3 %	
Lasten ja perheiden palvelut	145	-34,4 %	9,8 %	
Muut sosiaalipalvelut	31	-30,1 %	2,1 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 198	-7,3 %		Sosiaalitoimipainotteinen

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiuurten kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Kirkkonummen erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 087 euroa/asukas) olivat vertailukuntien toiseksi pienimmät. Kustannukset olivat 14,1 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien toiseksi pienimmät, psykiatrisen hoidon kustannukset toiseksi pienimmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 927 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 160 euroa/asukas.

Kirkkonummen perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 625 euroa/asukas, olivat keskiuurten kuntien viidenneksi pienimmät. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 352 euroa/asukas, olivat vertailukuntien seitsemänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 3,9 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 92 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien toiseksi pienimmät ja laitoshoidon kustannukset, 181 euroa/asukas, olivat keskiuurten kuntien kahdeksanneksi suurimmat. Kirkkonummen suun terveydenhuollon kustannukset olivat 18,2 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 5,2 prosenttia keskimääräistä suuremmat.

Kirkkonummen sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 486 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 3,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien neljänneksi suurimmat ja erityisryhmien palvelujen kustannukset kahdeksanneksi pienimmät, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien yhdeksänneksi pienimmät ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset neljänneksi pienimmät.

Kirkkonummen sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	683	573	726	985	2 017	2 458	3 050	976	38 087 657
Somaattinen	683	476	468	871	1 947	2 335	2 961	815	31 803 552
Avohoito	360	367	236	422	761	915	903	386	15 062 032
Laitoshoito	322	109	232	449	1 186	1 420	2 058	429	16 741 520
Psykiatrinen		97	257	115	70	123	89	161	6 284 105
Avohoito		64	175	75	38	35	13	105	4 109 340
Laitoshoito		33	82	40	31	88	76	56	2 174 765
PERUSTERVEYDENHUOLTO	530	516	318	324	886	1 671	4 839	521	20 326 926
Avoterveydenhuolto	448	282	238	221	520	817	1 270	321	12 515 479
Suun terveydenhuolto	82	234	78	68	78	101	103	96	3 758 402
Peruster.huollon laitoshoido			3	35	288	754	3 466	104	4 053 045
SOSIAALITOIMI	494	861	822	824	1 254	4 464	16 155	1 152	44 950 652
Vanhuspalvelut					816	3 912	15 341	402	15 709 631
SHL:n mukainen laitoshoido					268	1 261	3 404	114	4 441 377
Tehostettu palveluasuminen					232	1 580	6 061	152	5 918 392
Kotihoito					208	839	4 735	105	4 092 938
Omaishoidon tuki					98	184	834	26	1 011 542
Muut vanhuspalvelut					11	48	307	6	245 382
Erityisryhmien palvelut	81	200	392	432	403	521	767	359	14 024 484
Vammaisten palvelut	57	103	100	221	295	415	767	159	6 218 517
Kehitysvammaisten palvelut	24	96	253	172	95	101		173	6 754 269
Päihdepalvelut			40	38	14	4		27	1 051 698
Toimeentuloturva ja työll.			271	298	33	29	48	184	7 171 137
Työmarkkinatuen kuntaosa			66	131				55	2 148 031
Muu toimeentuloturva			175	123	33	29	48	107	4 160 651
Työllistämispalvelut			30	45				22	862 455
Lasten ja perheiden palvelut	406	661	133					175	6 846 544
Lastensuojelu	311	596	113					150	5 856 174
Muut perheiden palvelut	95	65	20					25	990 370
Muut sosiaalipalvelut	7		26	94	1	2		31	1 198 856
KAIKKI YHTEENSÄ	1 706	1 950	1 865	2 133	4 156	8 593	24 045	2 648	103 365 235
Väestö 31.12.2016	3 493	4 736	17 250	7 752	3 789	1 598	415	39 033	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	683	573	726	985	2 017	2 458	3 050	976	
Avohoito	360	431	411	497	799	950	916	491	
Laitoshoito	322	142	314	488	1 218	1 508	2 134	485	
Vanhusten ymp.vrk.hoido(ter+sos)					787	3 595	12 931	332	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					1 104	4 665	18 807	469	
TERVEYDENHUOLTO	1 212	1 089	1 044	1 309	2 903	4 129	7 889	1 497	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 212	1 089	1 044	1 309	3 610	7 810	22 089	1 867	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset. Omaishoidon tuen kustannukset on vuonna 2016 (744 000 €) laitettu vammaispalveluun, edellisessä vuonna kehitysvammopalveluihin. Pubeteriapalvelut (300 000 €) on laitettu perheiden palveluihin, aiemmin avoterveydenhuollossa.

Kuvio 39. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 40. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhuspalveluiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.14 Kauniainen

Kauniaisten sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 182 euroa/asukas) olivat vertailukuntien neljänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 7,7 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 307 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien toiseksi pienimmät. Kustannukset olivat 9,7 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 307	-9,7 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoido	963	-23,8 %	41,8 %	
Muu terveydenhuolto**	1 344	4,2 %	58,2 %	
Erikoissairaanhoido	963	-23,8 %	30,3 %	Avohoitopainotteinen
Avohoido	487	-25,6 %	50,6 %	
Laitoshoido	476	-21,9 %	49,4 %	
Perusterveydenhuolto	815	25,4 %	25,6 %	Painottuneisuutta erityisryhmien palveluihin
Sosiaalitoimi	1 403	-8,5 %	44,1 %	
Vanhuspalvelut	623	-10,2 %	44,4 %	
Erityisryhmien palvelut	470	22,5 %	33,5 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	132	-30,8 %	9,4 %	
Lasten ja perheiden palvelut	124	-44,2 %	8,8 %	
Muut sosiaalipalvelut	54	23,8 %	3,9 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 182	-7,7 %		

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskisuurten kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Kauniaisten erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (963 euroa/asukas) olivat vertailukuntien pienimmät. Kustannukset olivat 23,8 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien pienimmät, psykiatrisen hoidon kustannukset pienimmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 806 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 157 euroa/asukas.

Kauniaisten perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 815 euroa/asukas, olivat keskisuurten kuntien suurimmat. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 398 euroa/asukas, olivat vertailukuntien kuudenneksi suurimmat. Kustannukset olivat 8,8 prosenttia keskimääräistä suuremmat. Suun terveydenhuollon kustannukset, 128 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien kuudenneksi suurimmat ja laitoshoidon kustannukset, 289 euroa/asukas, olivat keskisuurten kuntien toiseksi suurimmat. Kauniaisten suun terveydenhuollon kustannukset olivat 14,2 prosenttia keskimääräistä suuremmat ja laitoshoidon kustannukset olivat 67,8 prosenttia keskimääräistä suuremmat.

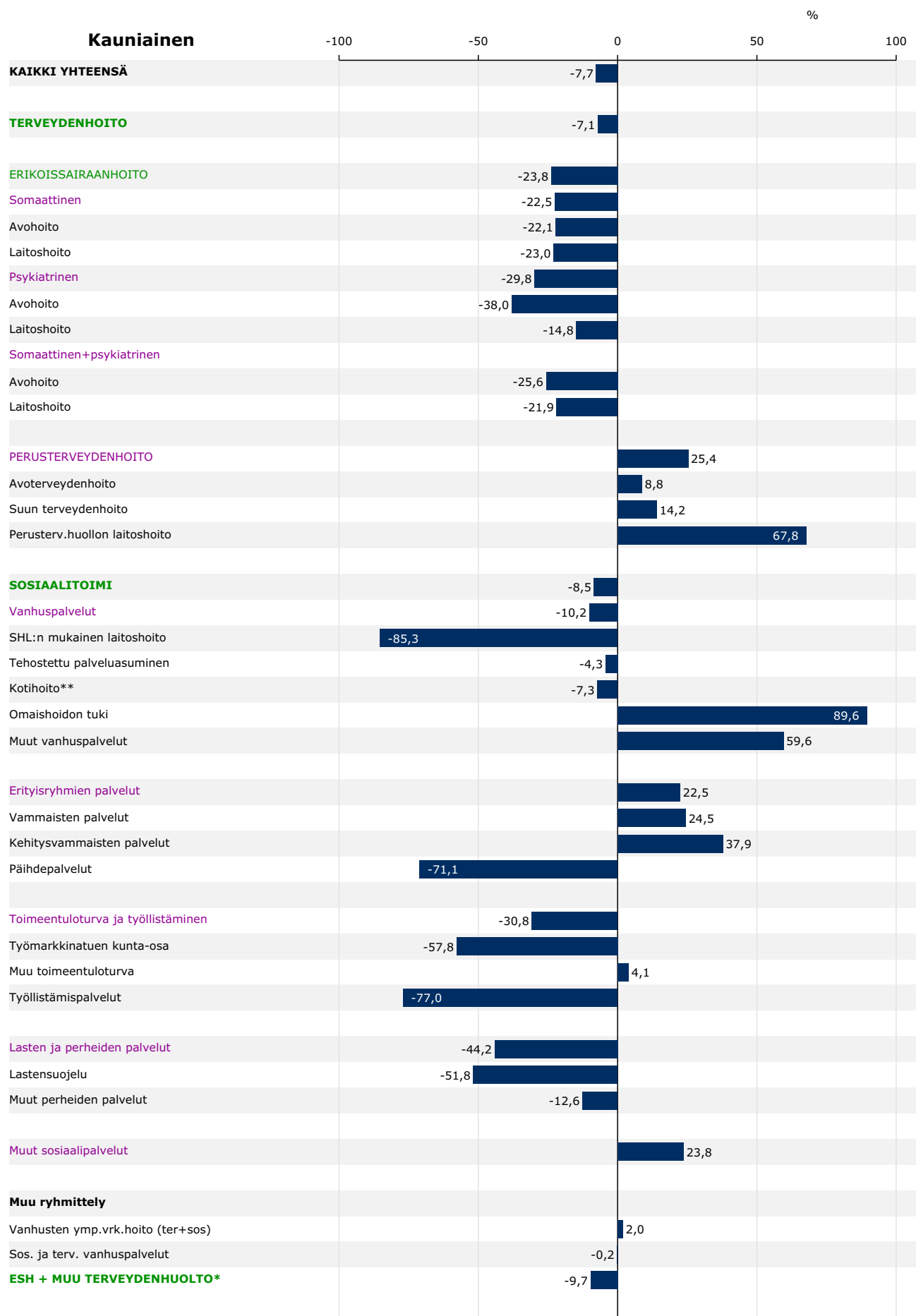
Kauniaisten sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 403 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien neljänneksi pienimmät. Kustannukset olivat 8,5 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien neljänneksi pienimmät ja erityisryhmien palvelujen kustannukset toiseksi suurimmat, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien viidenneksi pienimmät ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset kolmanneksi pienimmät.

Kauniaisten sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	295	497	705	954	1 593	2 176	2 888	967	9 085 654
Somaattinen	295	442	423	849	1 541	2 102	2 880	812	7 633 706
Avohoito	200	289	233	363	806	898	1 188	400	3 761 068
Laitoshoito	95	153	191	486	735	1 204	1 692	412	3 872 638
Psykiatrinen		55	282	104	52	74	8	155	1 451 948
Avohoito		50	167	61	7	15	8	89	834 608
Laitoshoito		4	115	43	45	59		66	617 340
PERUSTERVEYDENHUOLTO	660	579	361	471	1 207	2 403	6 469	831	7 809 645
Avoterveydenhuolto	558	328	252	246	672	986	1 054	401	3 763 994
Suun terveydenhuolto	102	251	104	116	139	163	148	133	1 249 086
Peruster.huollon laitoshoito			5	108	396	1 253	5 266	298	2 796 565
SOSIAALITOIMI	422	470	1 247	560	918	3 486	13 476	1 418	13 321 213
Vanhuspalvelut				3	724	3 073	13 001	648	6 087 544
SHL:n mukainen laitoshoito					17	55	327	15	136 854
Tehostettu palveluasuminen					278	1 674	7 609	353	3 321 346
Kotihoito					254	754	3 711	181	1 700 194
Omaishoidon tuki					107	355	720	57	533 467
Muut vanhuspalvelut				3	69	236	635	42	395 683
Erityisryhmien palvelut	65	180	795	262	159	403	474	464	4 361 103
Vammaisten palvelut		89	200	107	159	403	474	174	1 631 357
Kehitysvammaisten palvelut	65	91	570	156				280	2 632 354
Päihdepalvelut			25					10	97 392
Toimeentuloturva ja työll.		7	208	187	33	9		128	1 199 557
Työmarkkinatuen kuntaosa			32	91				31	289 412
Muu toimeentuloturva		7	164	97	33	9		91	859 375
Työllistämispalvelut			13					5	50 770
Lasten ja perheiden palvelut	355	268	162	21	2			125	1 176 277
Lastensuojelu	323	210	102					87	818 951
Muut perheiden palvelut	33	58	60	21	2			38	357 326
Muut sosiaalipalvelut	2	15	82	87				53	496 732
KAIKKI YHTEENSÄ	1 377	1 545	2 314	1 984	3 718	8 064	22 833	3 216	30 216 512
Väestö 31.12.2016	596	1 112	3 873	1 839	1 041	689	247	9 397	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	295	497	705	954	1 593	2 176	2 888	967	
Avohoito	200	339	399	424	814	913	1 196	489	
Laitoshoito	95	158	306	529	779	1 263	1 692	478	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					690	2 982	13 202	552	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					1 120	4 327	18 268	829	
TERVEYDENHUOLTO	955	1 076	1 066	1 424	2 800	4 579	9 357	1 798	
ESH+muu terveydenhuolto*	955	1 076	1 066	1 424	3 349	7 061	21 004	2 347	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

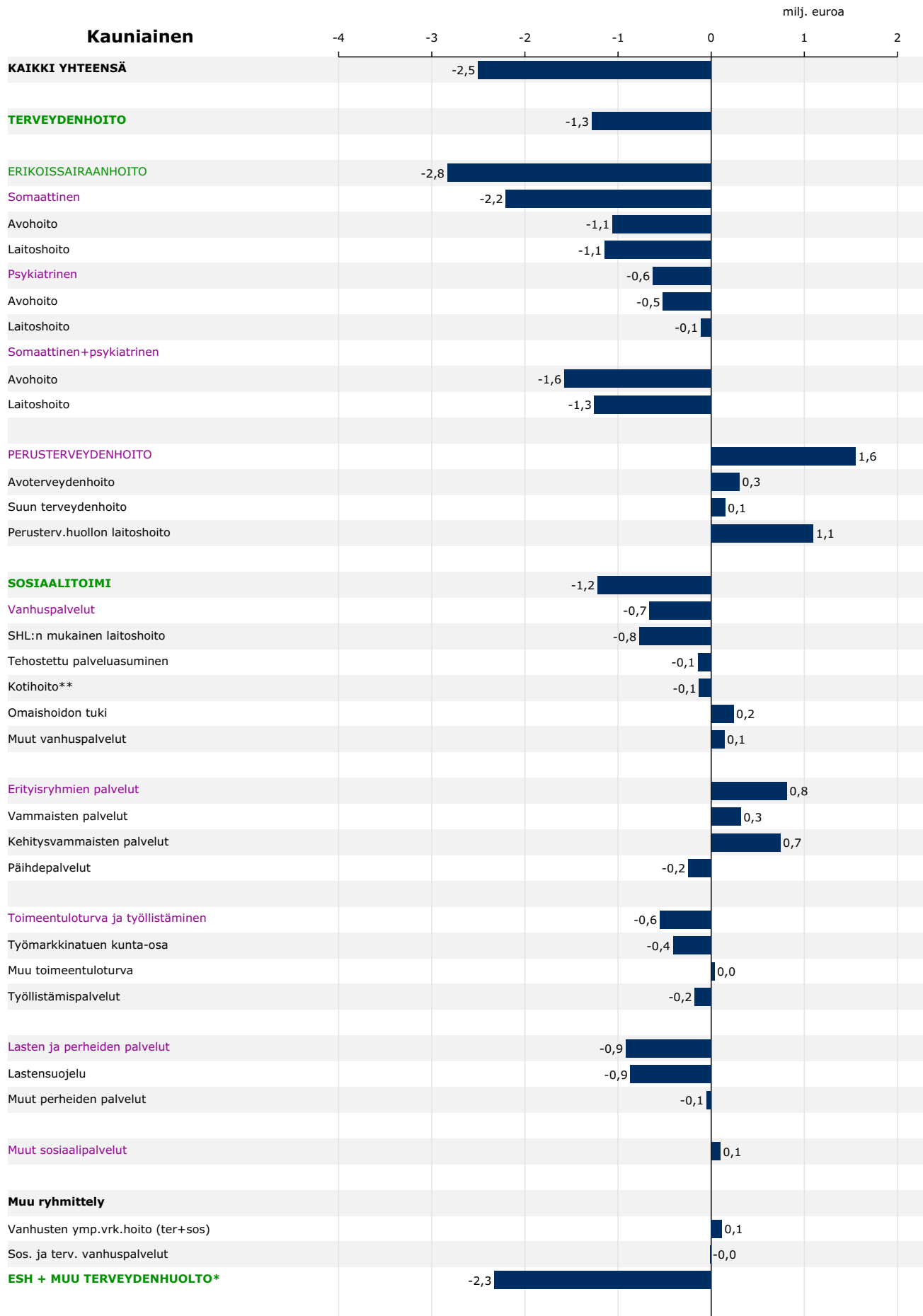
Kuvio 41. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhus- ja ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 42. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusen ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.15 Kerava

Keravan sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 172 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kolmanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 8,0 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 246 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien pienimmät. Kustannukset olivat 12,1 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 246	-12,1 %		Erikoissairaanhoidon painotteinen
Erikoissairaanhoidon	1 154	-8,8 %	51,4 %	
Muu terveydenhuolto**	1 092	-15,4 %	48,6 %	
Erikoissairaanhoidon	1 154	-8,8 %	36,4 %	Laitoshoidon painotteinen
Avohoidon	532	-18,9 %	46,1 %	
Laitoshoidon	623	2,1 %	53,9 %	
Perusterveydenhuolto	681	4,8 %	21,5 %	Painottuneisuutta toimeentuloturvaa ja työllistämispalveluihin
Sosiaalitoimen	1 336	-12,8 %	42,1 %	
Vanhuspalvelut	444	-36,0 %	33,2 %	
Eriyisryhmien palvelut	335	-12,8 %	25,0 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	212	11,6 %	15,9 %	
Lasten ja perheiden palvelut	290	31,2 %	21,7 %	
Muut sosiaalipalvelut	55	26,4 %	4,1 %	
Sosiaali- ja terveystoimen yhteensä	3 172	-8,0 %		Terveystoimen painotteinen

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Keravan erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 154 euroa/asukas) olivat vertailukuntien viidenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 8,8 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien neljänneksi pienimmät, psykiatrisen hoidon kustannukset yhdeksänneksi pienimmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 947 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 208 euroa/asukas.

Keravan perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 681 euroa/asukas, olivat keskiarvoon vertailluissa kuntien kuudenneksi suurimmat. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 349 euroa/asukas, olivat vertailukuntien kuudenneksi pienimmät. Kustannukset olivat 4,8 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 121 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi suurimmat ja laitoshoidon kustannukset, 211 euroa/asukas, olivat keskiarvoon vertailluissa kuntien neljänneksi suurimmat. Keravan suun terveydenhuollon kustannukset olivat 8,0 prosenttia keskimääräistä suuremmat ja laitoshoidon kustannukset olivat 22,8 prosenttia keskimääräistä suuremmat.

Keravan sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 336 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kolmanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 12,8 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien pienimmät ja erityisryhmien palvelujen kustannukset kuudenneksi pienimmät, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien neljänneksi suurimmat ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset suurimmat.

Keravan sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	869	556	837	1 164	1 816	2 529	2 689	1 108	39 335 565
Somaattinen	777	280	549	1 024	1 668	2 416	2 662	895	31 785 253
Avohoito	259	200	281	503	725	937	837	410	14 570 285
Laitoshoito	518	80	268	521	943	1 479	1 825	485	17 214 968
Psykiatrinen	92	276	287	140	148	113	27	213	7 550 312
Avohoito	92	235	147	48	25	32	5	109	4 335 520
Laitoshoito		41	141	93	123	81	22	104	3 694 792
PERUSTERVEYDENHUOLTO	417	489	341	443	942	2 245	4 453	610	21 648 432
Avoterveydenhuolto	339	242	232	233	546	950	1 152	328	11 648 913
Suun terveydenhuolto	77	247	103	115	136	162		122	4 335 564
Peruster.huollon laitoshoito			5	96	260	1 132	3 301	159	5 663 955
SOSIAALITOIMI	978	1 610	1 032	539	850	3 209	10 185	1 209	42 918 718
Vanhuspalvelut					553	2 471	8 405	317	11 253 108
SHL:n mukainen laitoshoito					101	513	1 328	58	2 056 238
Tehostettu palveluasuminen					204	1 280	5 431	171	6 066 043
Kotihoito					212	508	954	65	2 303 232
Omaishoidon tuki					21	94	220	11	375 281
Muut vanhuspalvelut					15	76	473	13	452 314
Erityisryhmien palvelut	53	219	355	202	255	692	1 695	314	11 164 603
Vammaisten palvelut	22	11	35	97	191	668	1 613	118	4 202 492
Kehitysvammaisten palvelut	30	209	265	80	52	23	77	164	5 840 657
Päihdepalvelut		0	56	26	12	1	5	32	1 121 454
Toimeentuloturva ja työll.			351	280	28	28	43	219	7 775 529
Työmarkkinatuen kuntaosa			90	119				64	2 286 213
Muu toimeentuloturva			216	103	28	28	43	123	4 359 144
Työllistämispalvelut			45	59				32	1 130 172
Lasten ja perheiden palvelut	924	1 374	234	4				302	10 717 090
Lastensuojelu	870	1 213	171					254	9 020 119
Muut perheiden palvelut	54	161	63	4				48	1 696 971
Muut sosiaalipalvelut	1	16	92	53	13	18	42	57	2 008 388
KAIKKI YHTEENSÄ	2 263	2 655	2 209	2 146	3 608	7 983	17 327	2 926	103 902 715
Väestö 31.12.2016	2 716	3 252	15 872	7 212	4 113	1 810	536	35 511	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	869	556	837	1 164	1 816	2 529	2 689	1 108	
Avohoito	351	435	428	551	751	969	842	519	
Laitoshoito	518	121	409	614	1 065	1 560	1 847	589	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					564	2 926	10 060	287	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					813	3 603	11 706	375	
TERVEYDENHUOLTO	1 285	1 046	1 177	1 608	2 758	4 774	7 142	1 717	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 285	1 046	1 177	1 608	3 274	7 075	14 855	2 011	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Husin ylijäämän palautus v. 2015 -1 372 899 € on poistettu Keravan tp 2016 luvusta.

Kuvio 43. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 44. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaali-toimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.16 Sipoo

Sipoon sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 027 euroa/asukas) olivat vertailukuntien toiseksi pienimmät. Kustannukset olivat 12,2 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 348 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kolmanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 8,1 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 348	-8,1 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoido	1 146	-9,4 %	48,8 %	
Muu terveydenhuolto**	1 202	-6,8 %	51,2 %	
Erikoissairaanhoido	1 146	-9,4 %	37,9 %	Avohoitopainotteinen
Avohoito	590	-10,0 %	51,5 %	
Laitoshoido	556	-8,8 %	48,5 %	
Perusterveydenhuolto	596	-8,4 %	19,7 %	Painottuneisuutta vanhuspalveluihin
Sosiaalitoimi	1 286	-16,1 %	42,5 %	
Vanhuspalvelut	665	-4,1 %	51,7 %	
Erityisryhmien palvelut	307	-20,1 %	23,8 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	127	-33,5 %	9,8 %	
Lasten ja perheiden palvelut	119	-46,2 %	9,3 %	
Muut sosiaalipalvelut	69	57,0 %	5,3 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 027	-12,2 %		Sos.toimen ja th:n suhde samankaltainen kuin keskiarvoissa kunnissa keskimäärin

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiarvojen kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Sipoon erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 146 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kolmanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 9,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien kuudenneksi pienimmät, psykiatrisen hoidon kustannukset kuudenneksi pienimmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 967 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 179 euroa/asukas.

Sipoon perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 596 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien neljänneksi pienimmät. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 330 euroa/asukas, olivat vertailukuntien kolmanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 9,9 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 106 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi pienimmät ja laitoshoidon kustannukset, 160 euroa/asukas, olivat keskiarvojen kuntien kuudenneksi pienimmät. Sipoon suun terveydenhuollon kustannukset olivat 5,6 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 7,2 prosenttia keskimääräistä pienemmät.

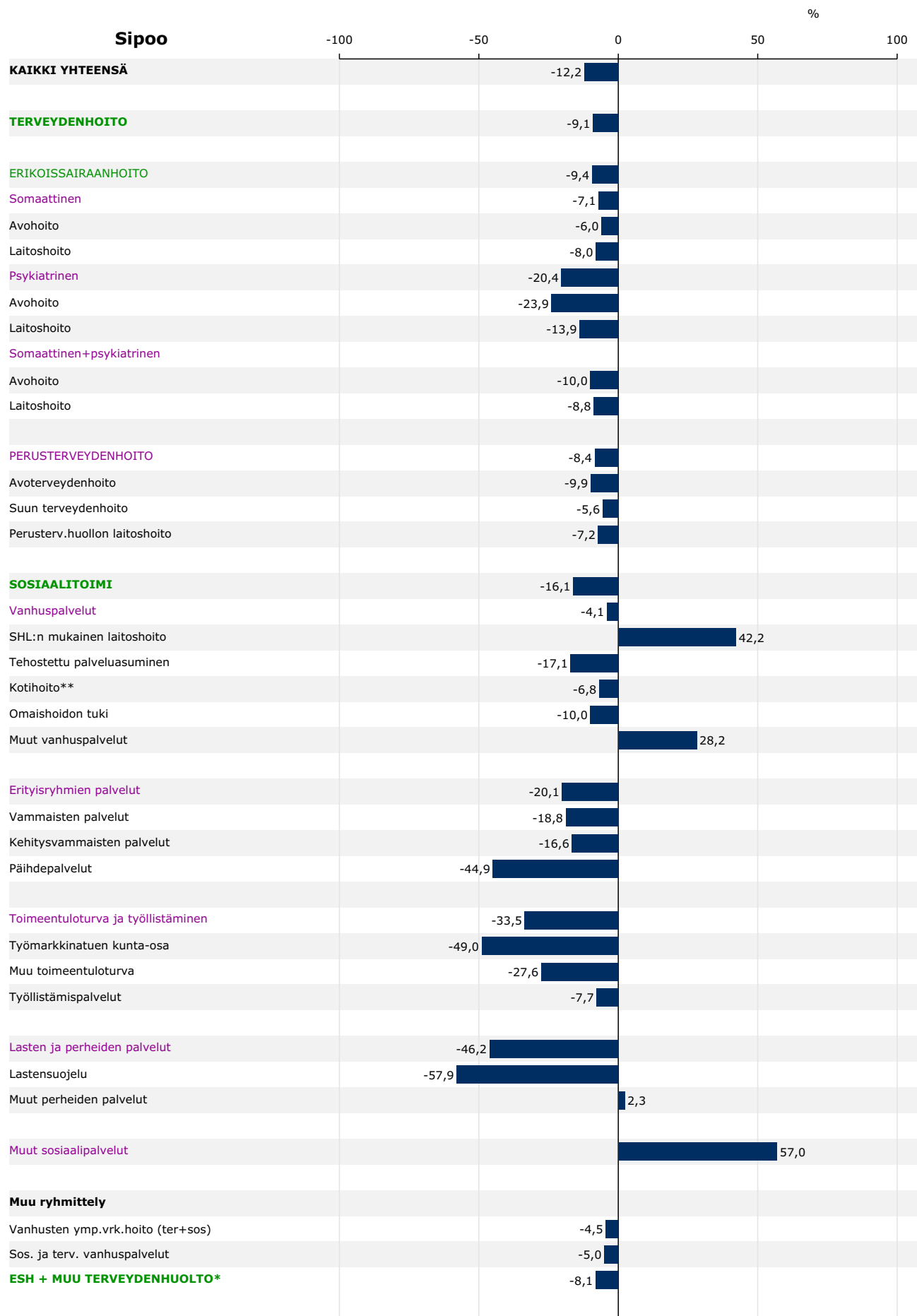
Sipoon sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 286 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien toiseksi pienimmät. Kustannukset olivat 16,1 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien viidenneksi pienimmät ja erityisryhmien palvelujen kustannukset neljänneksi pienimmät, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien kolmanneksi pienimmät ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset pienimmät.

Sipoon sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodoittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	783	700	788	1 061	1 961	2 678	2 708	1 083	21 573 143
Somaattinen	761	497	552	884	1 805	2 643	2 634	902	17 965 382
Avohoito	261	247	337	485	847	1 139	873	452	9 013 895
Laitoshoito	500	249	215	399	958	1 503	1 761	449	8 951 487
Psykiatrinen	22	204	236	177	156	36	75	181	3 607 761
Avohoito	22	152	144	153	21	6	2	115	2 291 434
Laitoshoito		51	92	24	135	30	72	66	1 316 327
PERUSTERVEYDENHUOLTO	711	695	314	341	812	1 420	3 491	562	11 192 951
Avoterveydenhuolto	641	437	219	207	458	598	584	327	6 505 635
Suun terveydenhuolto	70	235	92	93	108	106	92	109	2 174 345
Peruster.huollon laitoshoito		23	2	41	246	715	2 815	126	2 512 971
SOSIAALITOIMI	412	681	679	588	1 168	3 924	15 189	1 127	22 452 783
Vanhuspalvelut				5	695	3 261	14 271	506	10 087 567
SHL:n mukainen laitoshoito				5	48	741	3 172	104	2 063 359
Tehostettu palveluasuminen					259	1 498	6 396	223	4 445 062
Kotihoito					243	660	4 029	134	2 668 646
Omaishoidon tuki					71	138	325	20	402 891
Muut vanhuspalvelut					74	226	349	25	507 609
Erityisryhmien palvelut	40	276	312	173	405	627	873	293	5 827 367
Vammaisten palvelut	11	39	59	74	143	435	873	99	1 968 803
Kehitysvammaisten palvelut	29	231	226	70	244	188		173	3 453 465
Päihdepalvelut		6	27	30	19	3		20	405 099
Toimeentuloturva ja työll.			144	265	68	37	45	126	2 508 091
Työmarkkinatuen kuntaosa			46	94				39	776 720
Muu toimeentuloturva			73	115	68	37	45	64	1 278 390
Työllistämispalvelut			26	57				23	452 981
Lasten ja perheiden palvelut	372	404	128	5	0			133	2 646 033
Lastensuojelu	211	316	74					85	1 695 462
Muut perheiden palvelut	161	88	55	5	0			48	950 571
Muut sosiaalipalvelut			95	140				69	1 383 725
KAIKKI YHTEENSÄ	1 906	2 075	1 781	1 989	3 942	8 023	21 388	2 772	55 218 877
<i>Väestö 31.12.2016</i>	<i>1 649</i>	<i>2 281</i>	<i>8 496</i>	<i>4 132</i>	<i>1 969</i>	<i>1 018</i>	<i>377</i>	<i>19 922</i>	
Muu ryhmittely									
<i>ERIKOISSAIRAANHOITO</i>	<i>783</i>	<i>700</i>	<i>788</i>	<i>1 061</i>	<i>1 961</i>	<i>2 678</i>	<i>2 708</i>	<i>1 083</i>	
<i>Avohoito</i>	<i>283</i>	<i>400</i>	<i>481</i>	<i>638</i>	<i>868</i>	<i>1 145</i>	<i>875</i>	<i>567</i>	
<i>Laitoshoito</i>	<i>500</i>	<i>300</i>	<i>307</i>	<i>423</i>	<i>1 093</i>	<i>1 533</i>	<i>1 833</i>	<i>515</i>	
<i>Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)</i>					<i>553</i>	<i>2 953</i>	<i>12 383</i>	<i>383</i>	
<i>Sos. ja terv. vanhuspalvelut</i>					<i>941</i>	<i>3 976</i>	<i>17 086</i>	<i>562</i>	
TERVEYDENHUOLTO	1 494	1 395	1 102	1 401	2 773	4 099	6 199	1 645	
<i>ESH+muu terveydenhuolto*</i>	<i>1 494</i>	<i>1 395</i>	<i>1 102</i>	<i>1 406</i>	<i>3 323</i>	<i>6 996</i>	<i>19 796</i>	<i>2 105</i>	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

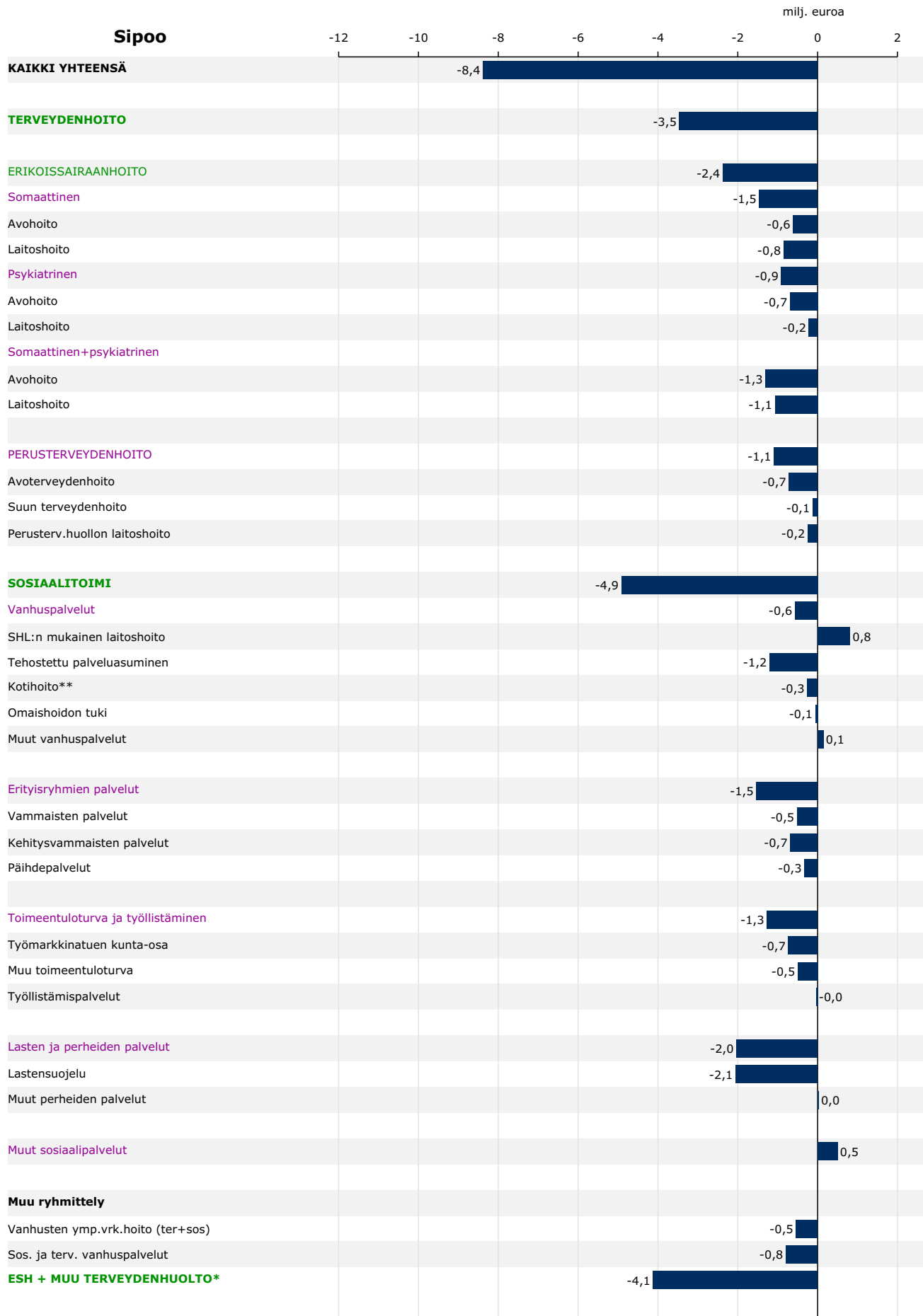
Kuvio 45. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusperävuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 46. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhuspalveluiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.4.17 Mustijoki

Mustijoen sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset (3 021 euroa/asukas) olivat vertailukuntien pienimmät. Kustannukset olivat 12,4 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen kustannukset (2 502 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien kahdeksanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 2,1 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Terveystoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti.

	€/asukas	Ero keskiarvoon	Osuus kokonaisuudesta	Painottuneisuus verrattuna keskimäärään*
ESH + muu terveydenhuolto	2 502	-2,1 %		Perusterveydenhuoltopainotteinen
Erikoissairaanhoido	1 172	-7,3 %	46,9 %	
Muu terveydenhuolto**	1 330	3,1 %	53,1 %	
Erikoissairaanhoido	1 172	-7,3 %	38,8 %	Avohoitopainotteinen
Avohoido	603	-7,9 %	51,4 %	
Laitoshoido	569	-6,6 %	48,6 %	
Perusterveydenhuolto	788	21,2 %	26,1 %	Painottuneisuutta vanhuspalveluihin
Sosiaalitoimi	1 060	-30,8 %	35,1 %	
Vanhuspalvelut	568	-18,0 %	53,6 %	
Erityisryhmien palvelut	238	-38,0 %	22,5 %	
Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut	87	-54,3 %	8,2 %	
Lasten ja perheiden palvelut	147	-33,4 %	13,9 %	
Muut sosiaalipalvelut	19	-55,7 %	1,8 %	
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	3 021	-12,4 %		Terveydenhuoltopainotteinen

*painottuneisuutta tulkitaan olevan, jos ero on suurempi kuin 2% keskiarvoon vertaillen kuntien keskiarvoon.

**mukana perusterveydenhuollon kustannukset, osa kotihoidon kustannuksista sekä sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon kustannukset

Mustijoen erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset (1 172 euroa/asukas) olivat vertailukuntien kahdeksanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 7,3 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat vertailukaupunkien seitsemänneksi suurimmat, psykiatrisen hoidon kustannukset viidenneksi pienimmät. Somaattisen hoidon kustannukset olivat 996 euroa/asukas, psykiatrisen hoidon 177 euroa/asukas.

Mustijoen perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 788 euroa/asukas, olivat keskiarvoon vertaillen kuntien kolmanneksi suurimmat. Avoterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset, 356 euroa/asukas, olivat vertailukuntien kahdeksanneksi pienimmät. Kustannukset olivat 2,6 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Suun terveydenhuollon kustannukset, 109 euroa/asukas, olivat vertailukaupunkien yhdeksänneksi pienimmät ja laitoshoidon kustannukset, 323 euroa/asukas, olivat keskiarvoon vertaillen kuntien suurimmat. Mustijoen suun terveydenhuollon kustannukset olivat 2,7 prosenttia keskimääräistä pienemmät ja laitoshoidon kustannukset olivat 87,4 prosenttia keskimääräistä suuremmat.

Mustijoen sosiaalitoimen ikävakioidut kustannukset (1 060 euroa/asukas) olivat vertailukaupunkien pienimmät. Kustannukset olivat 30,8 prosenttia keskimääräistä pienemmät. Vanhuspalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien toiseksi pienimmät ja erityisryhmien palvelujen kustannukset pienimmät, toimeentuloturvan ja työllistämispalvelujen kustannukset olivat vertailukaupunkien pienimmät ja lasten ja perheiden palvelujen kustannukset viidenneksi pienimmät.

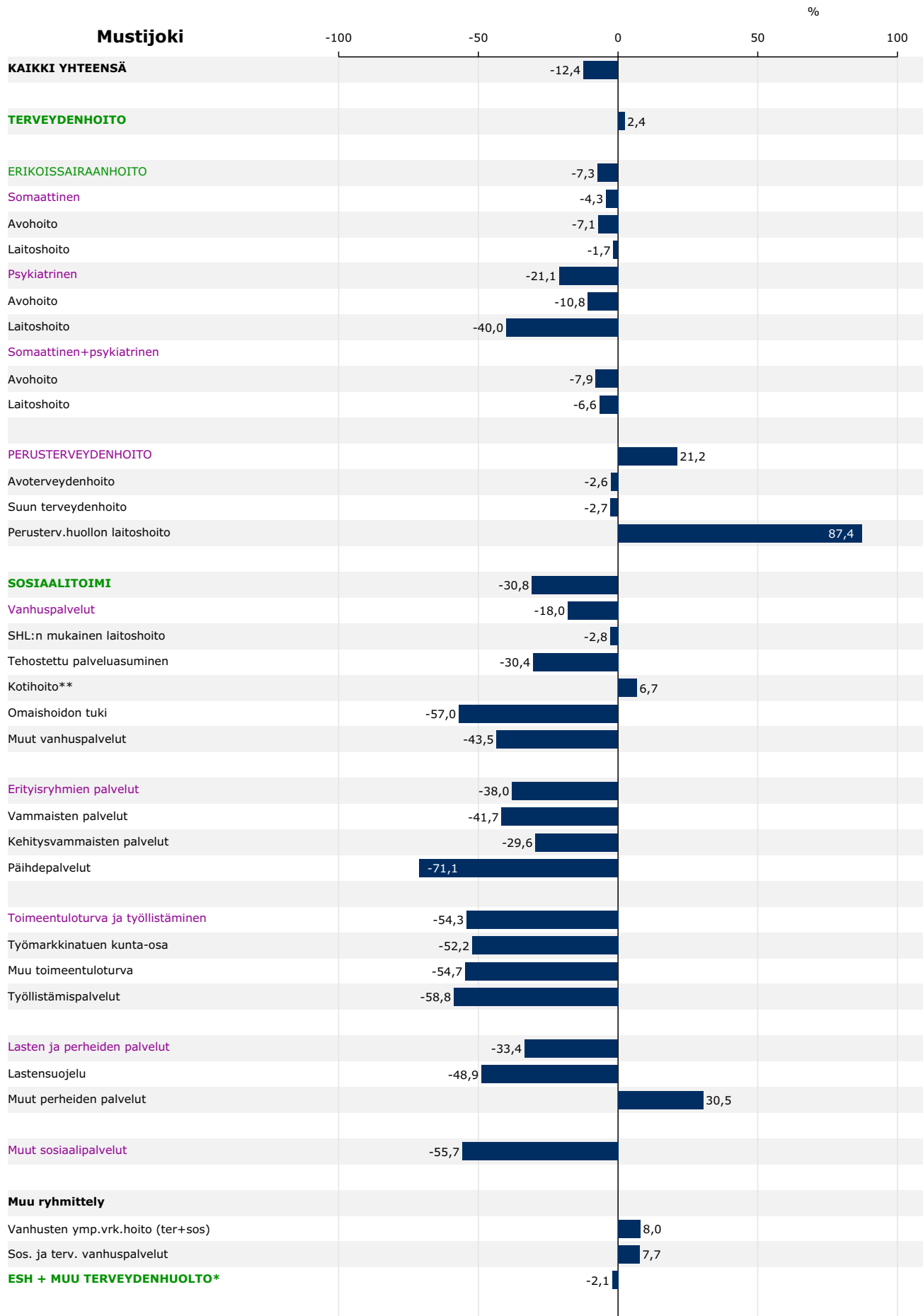
Mustijoen sosiaali- ja terveystoimen kustannukset toimintamuodittain ikäryhmän asukasta kohden

	Ikäryhmä (vuotiaat)							Yhteensä	€
	0-6	7-14	15-49	50-64	65-74	75-84	85+		
ERIKOISSAIRAANHOITO	751	551	901	1 147	1 754	2 811	2 413	1 099	28 522 301
Somaattinen	741	336	631	1 024	1 652	2 741	2 385	920	23 874 315
Avohoito	294	225	331	525	726	1 091	1 087	444	11 524 092
Laitoshoito	448	111	300	499	926	1 650	1 298	476	12 350 223
Psykiatrinen	10	215	270	123	102	70	28	179	4 647 986
Avohoito	10	168	202	98	54	25	11	132	3 435 912
Laitoshoito		48	68	25	48	44	17	47	1 212 074
PERUSTERVEYDENHUOLTO	546	544	336	369	1 059	2 533	7 416	692	17 972 661
Avoterveydenhuolto	492	298	216	241	565	978	870	339	8 801 290
Suun terveydenhuolto	54	247	115	95	82	66	49	115	2 984 645
Peruster.huollon laitoshoito			5	33	412	1 489	6 497	238	6 186 726
SOSIAALITOIMI	323	659	619	449	1 172	2 923	11 378	922	23 939 545
Vanhuspalvelut					855	2 787	11 042	418	10 850 014
SHL:n mukainen laitoshoito					151	342	2 067	69	1 783 415
Tehostettu palveluasuminen					313	1 225	5 009	180	4 679 157
Kotihoito					328	1 059	3 627	149	3 866 060
Omaishoidon tuki					31	76	144	9	242 242
Muut vanhuspalvelut					31	85	196	11	279 140
Erityisryhmien palvelut	24	54	311	244	288	119	299	228	5 923 377
Vammaisten palvelut	12	3	65	89	157	117	299	73	1 902 000
Kehitysvammaisten palvelut	11	51	230	140	127	1		144	3 749 070
Päihdepalvelut			17	15	5	1		10	272 307
Toimeentuloturva ja työll.			125	142	27	17	37	85	2 209 297
Työmarkkinatuen kuntaosa			45	84				36	928 849
Muu toimeentuloturva			66	39	27	17	37	39	1 023 113
Työllistämispalvelut			15	19				10	257 335
Lasten ja perheiden palvelut	298	598	170	1				171	4 445 589
Lastensuojelu	117	364	118					105	2 714 275
Muut perheiden palvelut	181	234	52	1				67	1 731 314
Muut sosiaalipalvelut	2	8	13	63	2			20	511 268
KAIKKI YHTEENSÄ	1 621	1 754	1 855	1 964	3 985	8 267	21 207	2 713	70 434 507
Väestö 31.12.2016	2 323	3 211	10 794	5 318	2 608	1 239	468	25 961	
Muu ryhmittely									
ERIKOISSAIRAANHOITO	751	551	901	1 147	1 754	2 811	2 413	1 099	
Avohoito	304	393	532	623	780	1 116	1 098	576	
Laitoshoito	448	158	368	523	974	1 694	1 315	522	
Vanhusten ymp.vrk.hoito(ter+sos)					876	3 055	13 572	449	
Sos. ja terv. vanhuspalvelut					1 267	4 275	17 539	618	
TERVEYDENHUOLTO	1 298	1 095	1 236	1 516	2 813	5 344	9 829	1 791	
ESH+muu terveydenhuolto*	1 298	1 095	1 236	1 516	3 605	7 969	20 531	2 189	

* ESH+MUU TERVEYDENHUOLTO: sisältyy erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta yli 65-vuotiaiden ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

Erikoissairaanhoidossa vuoden 2016 ylijäämän palautus 1659 TEUR huomioitu ja kohdennettu kulujen suhteessa. Muiden sosiaalipalveluiden merkittävä nousu johtuu kohdentamistavan muutoksesta. Vuonna 2016 tänne on kohdennettu kaikki alle 65v vuotiaiden tehostettu palveluasuminen sekä 60% alle 65v kotihoidon kustannuksista. Vertailuvuonna 2015 nämä kohdennettiin tasajaolla erityisryhmien palveluihin. Muut sosiaalipalvelut sisältävät lisäksi talous ja velkanuonnan, nuorten työpajan ja maahanmuuttajien kustannukset. Lasten ja perheiden palvelussa ennaltaehkäisevää työtettä on edelleen vahvistettu siirtämällä resursseja lastensuojelusta muihin perheiden palveluihin, jonka aiheuttama kustannussiiirtymä näkyy vertailussa. Kotihoidon kustannusten nousu johtuu noin 17% noususta käyntimäärissä, mistä seurauksena on jouduttu lisäämään henkilöstöresursseja, jotta alati kasvavaan tarpeeseen pystytään vastaamaan. Työllistämispalveluissa kustannusten nousu johtuu pääasiassa uudesta työvoiman palvelupisteestä joka aloitti toimintansa v.2016. Kehitysvammaisten palveluiden kustannusten nousua selittää pääosin työtoiminnan iso kustannusjaksotus, joka tehtiin ballintoriita-asiaa ennakoiden vuodelle 2016

Kuvio 47. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten prosentuaalinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhus- ja ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

Kuvio 48. Asukasta kohti laskettujen ikävakioidujen kustannusten ja ikäryhmän asukkaita kohti laskettujen kustannusten euromääräinen ero vertailukuntien keskiarvoon

*Tähän sisältyvät erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kustannukset sekä sosiaalitoimesta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja kotipalvelun kustannukset

**Sisältyy myös alle 65-vuotiaiden kustannuksia

3.5 Vuosikohtaiset tulokset

3.5.1 Sosiaali- ja terveystoimen kustannusten muutos

Terveydenhuollon kustannuksia koottiin keskiuurissa kaupungeissa ensimmäisen kerran vuodelta 2000. Sosiaalitoimen kustannuksia koottiin ensimmäisen kerran keskiuurissa kaupungeissa vuodelta 2003 kuuden kaupungin Hämeenlinna, Kerava, Lohja, Porvoo, Raisio ja Rovaniemi pilottiprojektissa.

2003–2004

Kuuden kaupungin pilottiprojektin tulosten mukaan vuonna 2003 kuntien keskimääräiset sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset olivat 2 259 euroa asukasta kohti ikävakioiduna.

Vuoden 2004 vertailussa mukana olivat seuraavat kaupungit: Hämeenlinna, Imatra, Joensuu, Kemi, Kerava, Kotka, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Porvoo, Raisio, Rauma, Rovaniemi, Salo ja Vaasa. Näiden kaupunkien keskimääräiset sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset olivat vuonna 2004 2 439 euroa asukasta kohti ikävakioiduna.

Tarkasteltaessa niiden kuuden kaupungin, jotka olivat sekä vuoden 2003 että 2004 vertailussa mukana, kustannusten kehitystä vuodesta 2003 vuoteen 2004 kustannukset kasvoivat keskimäärin 6,2 %. Reaalikasvu, jossa kokonaiskustannuksista on puhdistettu palkkojen ja hintojen nousu (= ikävakioidut deflatoidut kustannukset), oli vuodesta 2003 vuoteen 2005 3,1 %. Deflatointi perustuu Tilastokeskuksen terveystoimen julkisten menojen (kunnallistalous) hintaindeksiin.

2004–2005

Vuoden 2005 vertailussa mukana olivat seuraavat kaupungit: Imatra, Joensuu, Kainuun maakunta kuntayhtymä, Kemi, Kerava, Kotka, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Porvoo, Raisio, Rauma, Salo ja Vaasa. Näiden kaupunkien keskimääräiset sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset olivat vuonna 2005 2 562 euroa asukasta kohti ikävakioiduna.

Eniten vuodesta 2004 vuoteen 2005 kasvoivat Lohjan sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset, 9,28 %. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 5,9 %:n kasvua. Seuraavaksi suurinta kasvu oli Mikkeliissä. Kasvu oli 8,44 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 5,12 %:n kasvua. Pienimmät kustannusten kasvu oli Imatralla (2,61 %) ja Raisiossa (3,02 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti kustannusten alenemistä sekä Imatralla (0,53 %) että Raisiossa (0,05 %).

Jos tarkastellaan vuoden 2004 sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannusten muutosta vuoteen 2005 niiden kaupunkien kustannusten perusteella, jotka olivat mukana vertailussa joko vuonna 2004 tai 2005, niin suuntaa-antavana tietona kustannusten muutoksesta voidaan todeta, että vertailuissa mukana olleiden vuoden 2004 17 kaupungin ja vuoden 2005 14 kaupungin perusteella kustannusten kasvu vuodesta 2004 vuoteen 2005 kasvu oli noin 5,1 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 2,3 %:n kasvua.

2005–2006

Vuoden 2006 vertailussa mukana olivat seuraavat kaupungit: Imatra, Joensuu, Kainuun maakunta kuntayhtymä, Kemi, Kerava, Kotka, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Porvoo, Raisio, Rauma, Rovaniemi, Salo ja Vaasa. Näiden kaupunkien keskimääräiset sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset olivat vuonna 2006 2 723 euroa asukasta kohti ikävakioiduna.

Eniten vuodesta 2005 vuoteen 2006 kasvoivat Kainuun sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset, 9,7 %. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 6,3 %:n kasvua. Seuraavaksi suurinta kasvu oli Porvoossa. Kasvu oli 9,4 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 6 %:n kasvua. Pienimmät kustannusten kasvu oli Kotkassa (-0,4 %), Vaasassa (1,4 %) ja Keravalla (3,2 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti kustannusten alenemistä Kotkassa (-3,5 %) ja Vaasassa (-1,7 %). Keravalla kustannukset eivät juuri kasvaneet (0,1 %).

Jos tarkastellaan vuoden 2005 sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannusten muutosta vuoteen 2006 niiden kaupunkien kustannusten perusteella, jotka olivat mukana vertailussa joko vuonna 2005 tai 2006, niin suuntaa-antavana tietona kustannusten muutoksesta voidaan todeta, että vertailuissa mukana olleiden vuoden 2005 14 kaupungin ja vuoden 2006 15 kaupungin perusteella kustannusten kasvu vuodesta 2005 vuoteen 2006 kasvu oli noin 6,3 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 3 %:n kasvua.

2006–2007

Vuoden 2007 vertailussa mukana olivat seuraavat kunnat: Joensuu, Järvenpää, Kainuun maakunta kuntayhtymä, Kemi, Kerava, Kotka, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Porvoo, Raisio, Rauma, Rovaniemi, Salo ja Sipoo. Näiden kuntien keskimääräiset sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset olivat vuonna 2007 2 874 euroa asukasta kohti ikävakioiduna.

Eniten vuodesta 2006 vuoteen 2007 kasvoivat Raision sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset, 9 %. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 5,7 %:n kasvua. Seuraavaksi suurinta kasvu oli Lohjalla, jossa kasvua oli 8,2 % (deflatoituina

kustannuksina 5 %). Yli 7 prosentin kasvua oli myös Lappeenrannassa (7,2 %), Salossa (7,1 %) ja Rovaniemellä (7,1 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti Lappeenrannassa 6 %:n ja Rovaniemellä ja Salossa 3,9 % kasvua. Pienintä kustannusten kasvu oli Porvoossa (2,2 %) ja Raumalla (2,5 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti kustannusten alenemistä Porvoossa (-0,8 %) ja Raumalla (-0,6 %). Kemissä kustannukset eivät juuri kasvaneet (0,3 %).

Jos tarkastellaan vuoden 2006 sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannusten muutosta vuoteen 2007 niiden kuntien kustannusten perusteella, jotka olivat mukana vertailussa joko vuonna 2006 tai 2007, niin suuntaa-antavana tietona kustannusten muutoksesta voidaan todeta, että vertailuissa mukana olleiden vuoden 2006 15 kaupungin ja vuoden 2007 13 kaupungin perusteella kustannusten kasvu vuodesta 2006 vuoteen 2007 oli noin 5,5 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 2,4 %:n kasvua.

2007–2008

Vuoden 2008 vertailussa mukana olivat samat kunnat kuin vuoden 2007 vertailussa. Keskiuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvu vuodesta 2007 vuoteen 2008 oli keskimäärin 8,1 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 2,1 %:n kasvua. Eniten vuodesta 2007 vuoteen 2008 kasvoivat Porvoon sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset, 15,3 %. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 8,9 %:n kasvua. Osin syynä kasvuun oli laskentatavan muutos. Seuraavaksi suurinta kasvu oli Kotkassa, jossa kasvua oli 12,9 % (deflatoituina kustannuksina 6,6 %). Yli 10 prosentin kasvua oli myös Raumalla (10,1 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti 4 % kasvua. Pienintä kustannusten kasvu oli Järvenpäässä (2,9 %), Sipoossa (4,6 %), Kemissä (5,6 %), Mikkelissä (5,1 %) ja Kainuussa (5,1 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti kustannusten alenemistä Järvenpäässä -2,9 %, Sipoossa -1,2 %, Kemissä -0,3 %, Mikkelissä -0,8 % ja Kainuussa -0,8 %.

2008–2009

Vuoden 2009 vertailussa mukana olivat Hyvinkää, Joensuu, Järvenpää, Kaarina, Kainuu, Kemi, Kerava, Kirkkonummi, Kotka, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Porvoo, Rovaniemi, Salo, Sipoo ja Tornio.

Keskiuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvu vuodesta 2008 vuoteen 2009 oli keskimäärin 3,9 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 2,8 %:n kasvua. Eniten vuodesta 2008 vuoteen 2009 kasvoivat Lappeenrannan, Lohjan ja Sipoon sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 5,4 %:n kasvua Lappeenrannassa ja 5,3 %:n kasvua Lohjalla ja Sipoossa. Pienintä kustannusten kasvu oli Salossa (-0,3 %), Rovaniemellä (1,3 %) ja Järvenpäässä (2,6 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti kustannusten alenemistä Salossa, -1,4 %. Rovaniemellä kustannukset kasvoivat 0,2 % ja Järvenpäässä 1,5 %. Rovaniemellä kustannusten alenemiseen oli osin syynä laskentatavan muutos.

2009–2010

Vuoden 2010 vertailussa mukana olivat Hyvinkää, Imatra, Joensuu, Järvenpää, Kaarina, Kainuu, Kemi, Kerava, Kirkkonummi, Kotka, Lohja, Mikkeli, Mustijoki (Mäntsälä+Pornainen), Porvoo, Rovaniemi, Salo, Sipoo ja Tornio.

Keskiuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvu vuodesta 2009 vuoteen 2010 oli keskimäärin 3,4 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 1,2 %:n kasvua. Eniten vuodesta 2009 vuoteen 2010 kasvoivat Sipoon, Kotkan, Salon ja Tornion sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 4,2 %:n kasvua Sipoossa, 3,7 %:n kasvua Kotkassa, 3,4 %:n kasvua Salossa ja 2,9 %:n kasvua Torniossa. Pienintä kustannusten kasvu oli Kirkkonummella (1,1 %), Porvoossa (1,3 %), Kemissä (2,0 %) ja Hyvinkäällä (2,0 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti reaalkustannusten alenemistä näissä kunnissa (Kirkkonummella -1,1 %, Porvoossa -0,9 %, Kemissä ja Hyvinkäällä -0,2 %).

2010–2011

Vuoden 2011 vertailussa mukana olivat Hyvinkää, Imatra, Joensuu, Järvenpää, Kaarina, Kainuu, Kemi, Kerava, Kirkkonummi, Kotka, Lohja, Loviisa, Mikkeli, Mustijoki (Mäntsälä+Pornainen), Porvoo, Rovaniemi, Salo, Sipoo, Tornio ja Tuusula. Loviisa ja Tuusula olivat vertailussa ensimmäistä vuotta mukana, mutta toimittivat aiemmilta vuosilta tietojansa, jotka on raportoitu tässä raportissa.

Keskiuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvu vuodesta 2010 vuoteen 2011 oli keskimäärin 5,6 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 2,3 %:n kasvua. Eniten vuodesta 2010 vuoteen 2011 kasvoivat Mustijoen, Kainuun, Kemin, Mikkelin ja Sipoon sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 8,1 %:n kasvua Mustijoen perusturvassa, 5,3 %:n kasvua Kainuussa, 4,4 %:n kasvua Kemissä, 4,1 %:n kasvua Mikkelissä ja 3,9 %:n kasvua Sipoossa. Mustijoen perusturvan kustannusten kasvuun vaikuttaa osin laskentatekniset syyt. Pienintä kustannusten kasvu oli Kirkkonummella (0,9 %), Torniossa (2,4 %), Porvoossa (3,1 %) ja Järvenpäässä (3,4 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti reaalkustannusten alenemistä Kirkkonummella (-2,3 %), Torniossa (-0,8 %), Porvoossa (-0,2). Järvenpäässä kasvua oli 0,1 %.

Vuoden 2011 vertailussa laskettiin ensimmäistä kertaa myös sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia ilman päivähoitoa ja esiopeutuksen kustannuksia. Nämä tiedot on raportoitu liitteessä 5. Tällaista erillistä tietoa pidettiin tarpeellisena, koska entistä useampi kunta on siirtänyt päivähoitoa sosiaalitoimesta opetustoimen hallinnonalalle. Kuntaliiton vuoden 2011 kyselyn mukaan päivähoito oli vuonna 2011 opetustoimen alaisuudessa jo 190 kunnassa, eli 59 prosentissa kaikista kunnista. Sosiaalitoimen lautakunta huolehti

päivähoidon tehtävistä kaikkiaan 108 kunnassa eli 34 prosentissa kunnista. Kaikkiaan 22 kunnassa (7 prosenttia kunnista) päivähoito oli organisoitu muulla tavalla. Vuonna 2010 päivähoito oli vielä sosiaalitoimessa 41 prosentissa, opetustoimessa 50 prosentissa ja muussa hallintokunnassa 9 prosentissa kunnista.

2011–2012

Vuoden 2012 vertailussa mukana olivat Imatra, Järvenpää, Kaarina, Kainuu, Kemi, Kerava, Kirkkonummi, Kotka, Lohja, Loviisa, Mikkeli, Mustijoki (Mäntsälä+Pornainen), Porvoo, Rovaniemi, Salo, Sipoo ja Tuusula.

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvu vuodesta 2011 vuoteen 2012 oli keskimäärin 5,4 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 2 %:n kasvua. Eniten vuodesta 2011 vuoteen 2012 kasvoivat Rovaniemen, Lohjan, Loviisan, Kotkan ja Järvenpään sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 4,3 %:n kasvua Rovaniemellä, 4 %:n kasvua Lohjalla, 3,8 %:n kasvua Loviisassa, 3,7 %:n kasvua Kotkassa ja 3,5 %:n kasvua Järvenpäässä. Pienintä kustannusten kasvu oli Sipoossa (-0,2 %), Kemissä (3,5 %), Salossa (3,1 %), Kaarinassa (3,8 %) ja Mustijoella (3,9 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti reaalikustannusten alenemista Sipoossa (-3,5 %). Kemissä kasvua oli 0,2 %, samoin Salossa. Kaarinassa kasvua oli 0,4 % ja Mustijoella 0,5 %.

2012–2013

Vuoden 2013 vertailussa mukana olivat Imatra, Järvenpää, Kaarina, Kainuu, Kemi, Kerava, Kirkkonummi, Kotka, Lohja, Loviisa, Mikkeli, Mustijoki (Mäntsälä+Pornainen), Porvoo, Rauma, Rovaniemi, Salo, Sipoo, Tuusula ja Varkaus.

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvu vuodesta 2012 vuoteen 2013 oli keskimäärin 4,2 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 2,3 %:n kasvua. Eniten vuodesta 2012 vuoteen 2013 kasvoivat Kemin sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset, 9,4 %. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 7,5 %:n kasvua. Pienintä kustannusten kasvu oli Loviisassa (-0,4 %), Salossa (0,2 %), Porvoossa (2,1 %), Lohjalla (2,4 %), Rovaniemellä (2,4 %) ja Kirkkonummella (2,5 %). Deflatoituina kustannuksina tämä tarkoitti reaalikustannusten alenemista Loviisassa (-2,2 %) ja Salossa (-1,6). Porvoossa kasvua oli 0,3 %, Lohjalla ja Rovaniemellä 0,6 % ja Kirkkonummella 0,7 %.

2013–2014

Vuoden 2014 vertailussa mukana olivat Imatra, Järvenpää, Kaarina, Kainuu, Kemi, Kerava, Kirkkonummi, Kotka, Lohja, Loviisa, Mikkeli, Mustijoki (Mäntsälä+Pornainen), Porvoo, Rauma, Rovaniemi, Salo, Sipoo, Tuusula ja Varkaus.

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvu vuodesta 2013 vuoteen 2014 oli keskimäärin 2,2 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 1,5 %:n kasvua. Eniten vuodesta 2013 vuoteen 2014 kasvoivat Kemin sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset, 7,2 %. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 6,5 %:n kasvua. Kustannukset alenivat Imatralla (-2,5 %), Varkaudessa (-1,2 %) ja Kirkkonummella (-0,1). Sipoossa kustannukset kasvoivat 0,1 %. Deflatoituina kustannuksina Imatran kustannukset alenivat -3,2 %, Varkauden -1,9 %, Kirkkonummen -0,8 % ja Sipoon -0,6 %.

2014–2015

Vuoden 2015 vertailussa mukana olivat Imatra, Järvenpää, Kaarina, Kainuu, Kemi, Kerava, Kirkkonummi, Kotka, Lohja, Loviisa, Mikkeli, Mustijoki (Mäntsälä+Pornainen), Porvoo, Rauma, Rovaniemi, Saarikka (Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Saarijärvi), Salo, Sipoo, Tuusula ja Varkaus.

Kuntien sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannusten muutos on esitetty kuviossa 55. Kuviossa on esitetty näiden kuntien ikävakioidut kustannukset kahtena vertailujanajaksena. Kuviossa 56 on esitetty ikävakioidut kustannukset eri vuosina ja kuviossa 57 kustannukset on esitetty niin, että vuoden 2014 kustannuksista on puhdistettu palkkojen ja hintojen nousu eli kustannukset on deflatoitu (= ikävakioidut reaalikustannukset).

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvu vuodesta 2014 vuoteen 2015 oli keskimäärin 3,7 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 3,3 %:n kasvua. Eniten vuodesta 2014 vuoteen 2015 kasvoivat Salon sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset, 6,5 %. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 6,1 %:n kasvua. Kustannukset alenivat Mustijoella (-0,7 %). Loviisassa oli kasvua 0,3 % ja Sipoossa 0,4 %. Deflatoituina kustannuksina Mustijoen kustannukset alenivat -1,1 % ja Loviisassa sekä Sipoossa oli nollakasvua.

2015–2016

Vuoden 2016 vertailussa olivat mukana seuraavat kunnat: Järvenpää, Kaarina, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Kotka, Lohja, Loviisa, Porvoo, Rauma, Rovaniemi, Salo, Sipoo ja Tuusula. Lisäksi vertailussa on Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhty-

mä, Mustijoen perusturva, joka käsittää Mäntsälän ja Pornaisen kunnan, sekä perusturvaliikelaitos Saarikka, joka vastaa Kannonkosken, Karstulan, Kivijärven ja Kyyjärven kuntien sekä Saarijärven kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista.

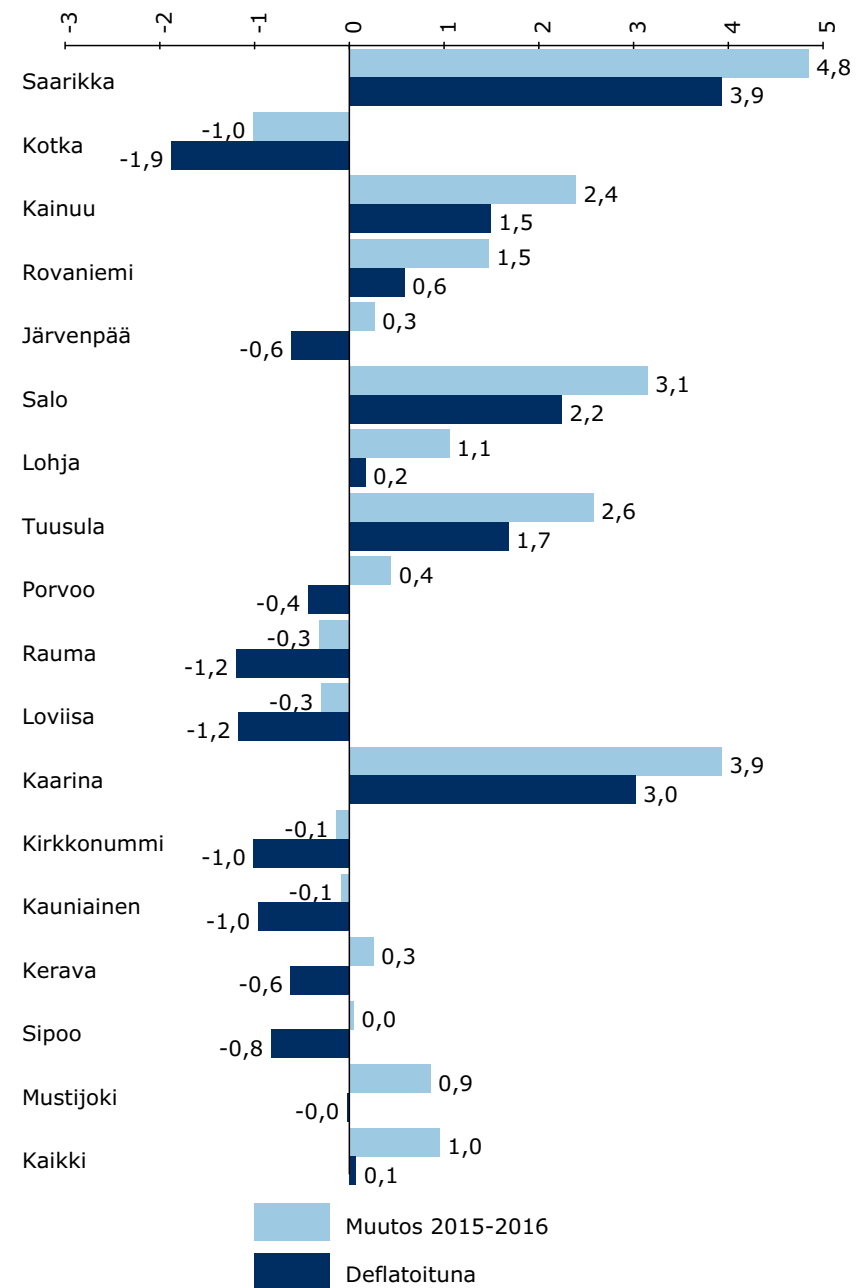
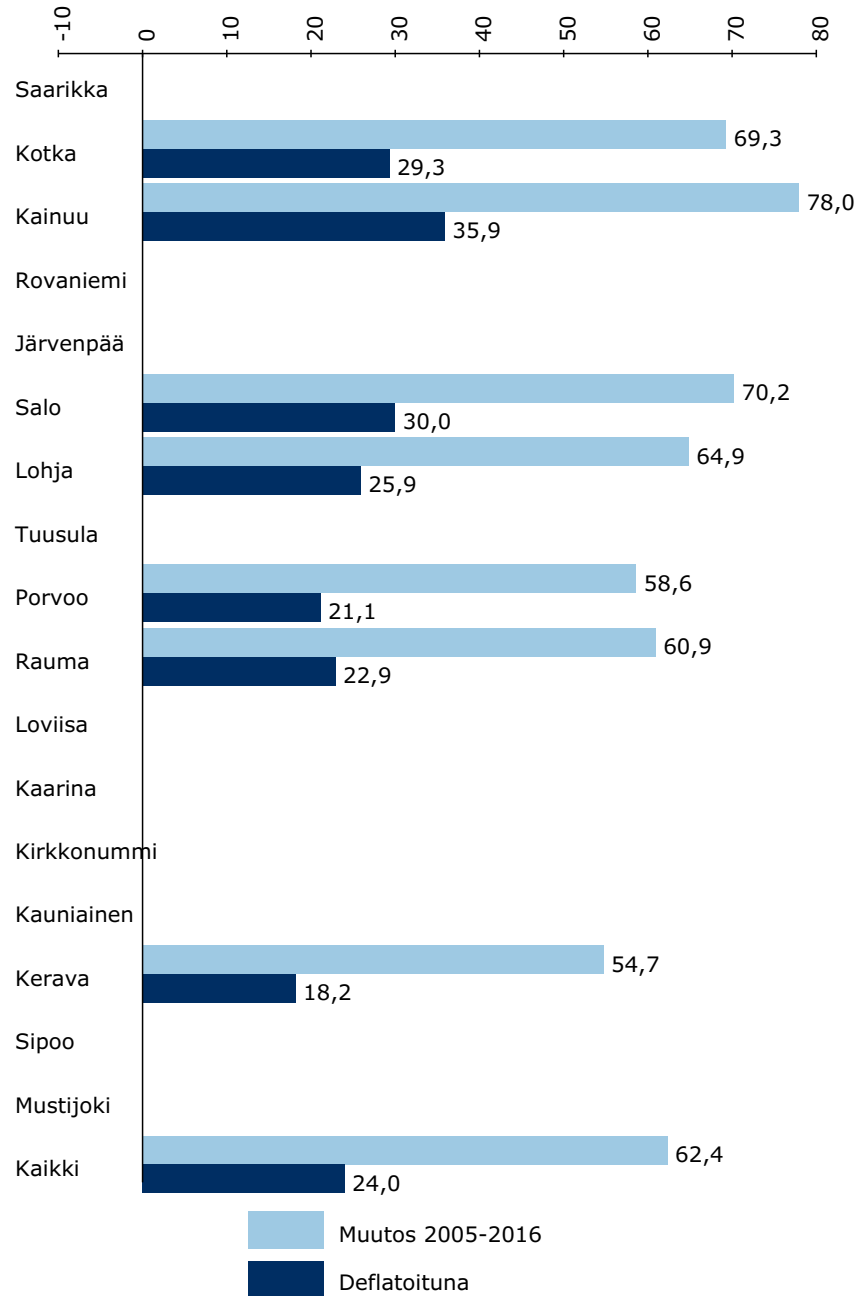
Kuntien sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannusten muutos on esitetty kuviossa 55. Kuviossa on esitetty näiden kuntien ikävakioidut kustannukset kahtena vertailuajanjaksona. Kuviossa 56 on esitetty ikävakioidut kustannukset eri vuosina ja kuviossa 57 kustannukset on esitetty niin, että vuoden 2015 kustannuksista on puhdistettu palkkojen ja hintojen nousu eli kustannukset on deflatoitu (= ikävakioidut reaalkustannukset).

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kasvu vuodesta 2015 vuoteen 2016 oli keskimäärin 1,0 %, mikä tarkoitti deflatoituina kustannuksina 0,1 %:n kasvua. Eniten vuodesta 2015 vuoteen 2016 kasvoivat Saarikon sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset, 4,8 %. Deflatoituina kustannuksina tämä merkitsi 3,9 %:n kasvua. Kustannukset alenivat eniten Kotkassa, 1,0 %. Deflatoituina kustannuksina Kotkan kustannukset alenivat -1,9 %.

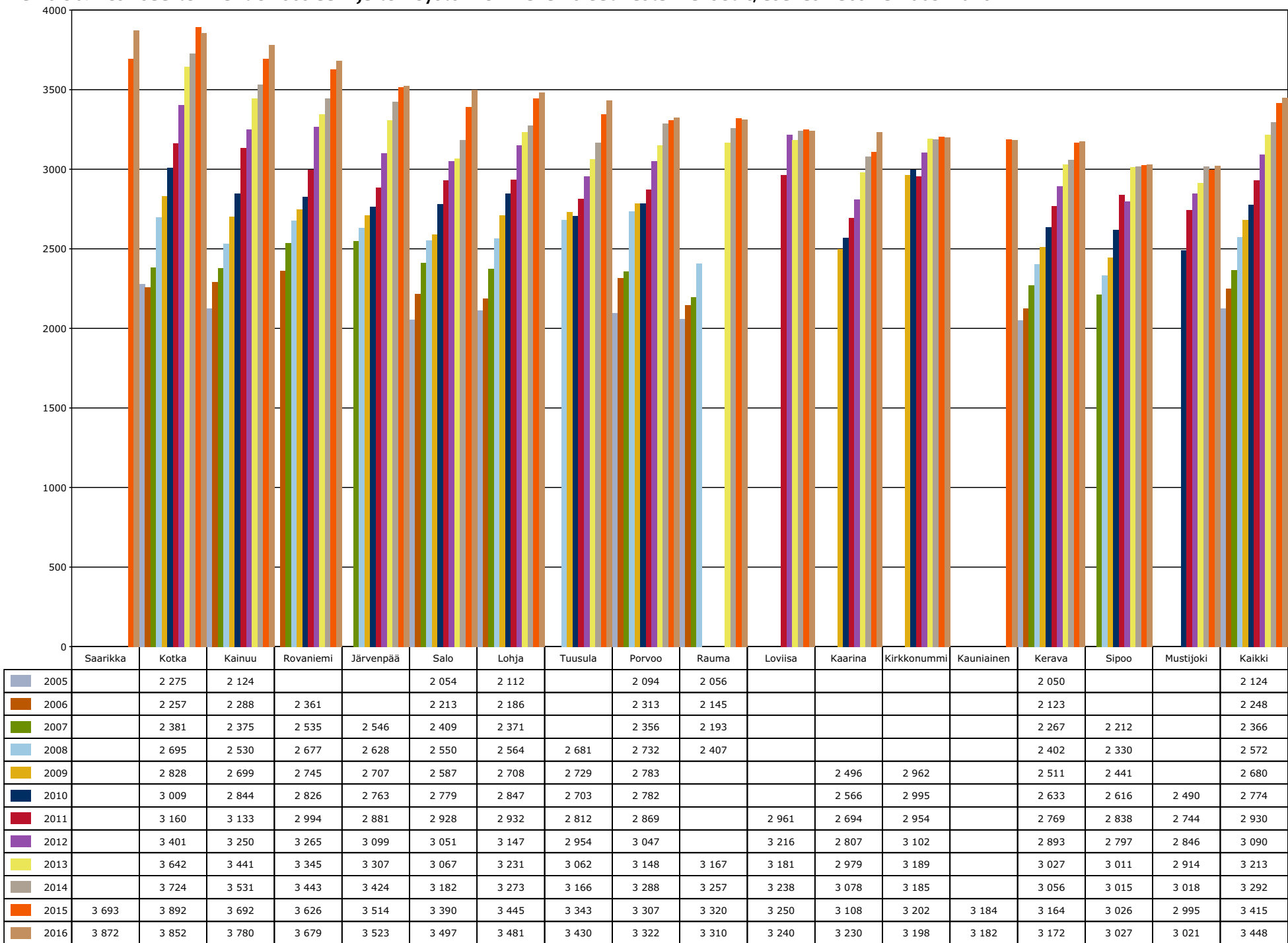
Kustannusten vertailua vaikeuttaa sairaanhoitopiirien yli- ja alijäämät ja niiden jaksottaminen. Vuonna 2015 erikoissairaanhoidon kustannukset kasvoivat muita palveluja enemmän. Osin kasvu oli laskennallista, koska Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) palauttamattomat ylijäämät näkyivät vuoden 2015 kustannuksissa. HUSin valtuusto päätti kesäkuussa 2016 palauttaa jäsenkunnilleen kertyneen ylijäämän, yhteensä 54,6 miljoonaa euroa. Palatusta ei kirjattu kunnissa vuoden 2015 kirjanpitoon, eikä kustannuserää pystytty myöskään huomioimaan kesäkuussa 2016 ilmestyneessä kustannusvertailussa. Vuoden 2015 kustannusvertailutiedoissa HUS-kuntien erikoissairaanhoidon kustannukset olivatkin liian suuret. Kun vuoden 2015 tiedoista poistetaan HUSin ko. vuoden palauttamattomien ylijäämien osuus, niin kustannusten nousu vuosien 2015 ja 2016 välillä oli reaalisesti keskisuurissa kunnissa 0,3 prosenttia. HUS-kunnista Loviisan (-0,6 %) ja Sipoon (-0,1 %) reaalkustannukset alenivat ja Kauniaisten (0,2 %), Porvoon (0,2 %), Kirkkonummen (0,2 %), Järvenpään (0,5 %), Keravan (0,7 %), Mustijoen (1,1 %), Lohjan (1,3 %) ja Tuusulan (3,5 %) nousivat.

Vuonna 2015 Rovaniemen kustannuksista puuttui 3,8 milj. euron kustannuserä. Kun tämä otetaan huomioon, Rovaniemen kustannukset alenivat vuonna 2016 edellisvuodesta reaalisesti 1,2 prosenttia.

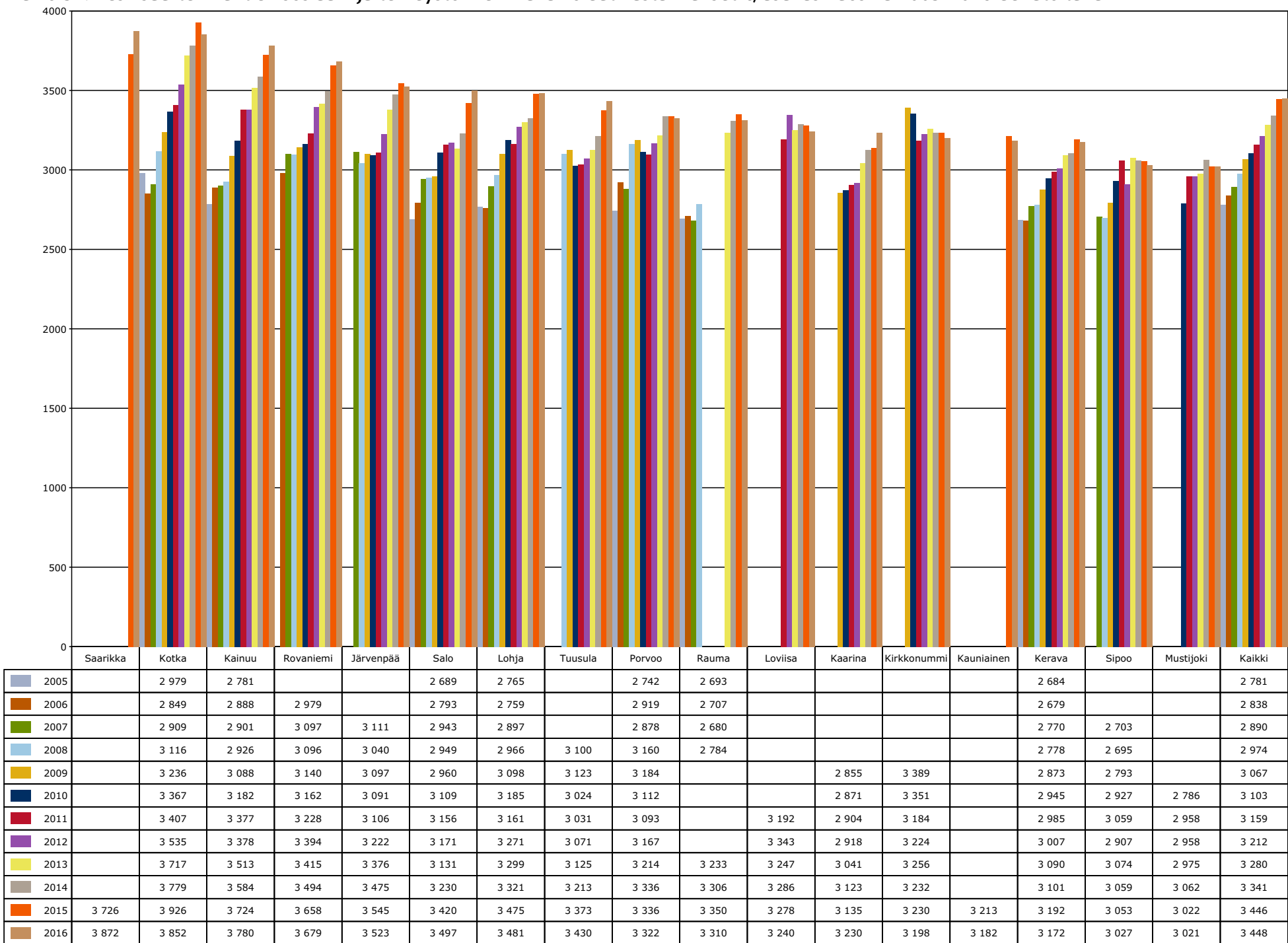
Kuvio 49. Sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kustannukset, muutosprosentit

Kuvio 50. Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kustannukset €/asukas vuosina 2005-2016

Kuvio 51. Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kustannukset €/asukas vuosina 2005-2016 deflatoituna

3.5.2 Terveysthuollon kustannusten muutos

Keskisuurten kaupunkien terveydenhuollon kustannusten kehitystä on seurattu vuodesta 2000 lähtien. Terveysthuollon kustannusten lisäksi on kerätty tietoa yli 65-vuotiaiden sosiaalitoimen kotipalvelun ja ympärivuorokautisen hoidon kustannuksista. Aiempina vuosina tätä kokonaisuutta on kutsuttu lisäksi terveydenhuolloksi.

3.5.2.1 Terveysthuollon kustannusten vertailu vuosina 2000–2016

2000–2001

Muutokset vuodesta 2000 vuoteen 2001 on laskettu alusta asti mukana olleiden 11 kaupungin perusteella.

Kustannusten muutos vuoteen 2001 verrattuna oli asukasta kohti 7,1 %. Kustannusten nousu oli suurempaa kuin palkkojen ja hintojen kehitys, mikä merkitsi lisäpanostusta terveyspalveluihin. Kun kokonaiskustannuksista puhdistetaan palkkojen ja hintojen nousu, keskisuurten kaupunkien terveydenhuollon kustannukset nousivat 2,7 %. Kokkolassa, Raumalla ja Porvoossa deflatoidut kustannukset nousivat eniten edellisvuodesta. Pienin nousu oli Joensuussa.

2001–2002

Muutokset vuodesta 2001 vuoteen 2002 on laskettu alusta asti mukana olleiden 11 kaupungin perusteella.

Keskisuurten kaupunkien terveydenhuollon kustannukset kasvoivat 6,5 % asukasta kohden vuonna 2002. Kustannusten nousu oli suurempaa kuin palkkojen ja hintojen kehitys, mikä merkitsi lisäpanostusta terveyspalveluihin. Kun kokonaiskustannuksista puhdistettiin palkkojen ja hintojen nousu, keskisuurten kaupunkien terveydenhuollon deflatoidut kustannukset nousivat 4,1 %. Mikkelissä deflatoidut kustannukset nousivat eniten, 6 %. Deflatoidut kustannukset alenivat edelliseen vuoteen verrattuna yhdessä kaupungissa, Kokkolassa. Kustannukset alenivat Kokkolassa yhden prosentin.

2002–2003

Tarkastelu vuodesta 2002 vuoteen 2003 perustuu 18 kaupungin tietoihin.

Keskisuurten kaupunkien terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset nousivat vuonna 2003 5,8 % asukasta kohti. Eniten kustannukset kasvoivat Kemissä (11,7 %) ja Imatralla (11,6 %). Vähiten kustannukset kohosivat Keravalla, 0,3 %.

Kun kokonaiskustannuksista poistetaan palkkojen ja hintojen nousu, keskisuurten kaupunkien terveydenhuollon deflatoidut kustannukset (ts. ikävakioidut reaalkustannukset) kohosivat vuonna 2003 vuoteen 2002 verrattuna 3,3 %. Kolmen kaupungin reaalkustannukset laskivat: Kerava (-2,1 %), Seinäjoki (-1,7 %) ja Vaasa (-0,5 %). Maltillista kasvu oli Rovaniemellä (0,8 %), Lohjalla (1,4 %), Mikkelissä (2,5 %), Salossa (3,0 %), Porvoossa (2,5 %) ja Raisiossa (0,5 %), joissa reaalkustannusten kasvu oli keskimääräistä (3,3 %) pienempää. Eniten ikävakioidut reaalkustannukset kasvoivat Kemissä (9,1 %), Imatralla (9,0 %) ja Kajaanissa (7,3 %).

2003–2004

Muutokset vuodesta 2003 vuoteen 2004 on laskettu ensimmäisen kerran niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Sekä vuoden 2003 että 2004 kustannustiedot on vakioitu koko maan väestöllä. Tiedot perustuvat 15 kaupungin tietoihin.

Keskisuurten kaupunkien lisätyn terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset kasvoivat 6,2 % asukasta kohden vuonna 2004. Kustannusten nousu oli suurempaa kuin palkkojen ja hintojen kehitys, mikä merkitsi lisäpanostusta terveyspalveluihin. Kun kokonaiskustannuksista puhdistetaan palkkojen ja hintojen nousu, keskisuurten kaupunkien deflatoidut (ts. ikävakioidut reaalkustannukset) kustannukset nousivat 3 %.

Eniten ikävakioidut kustannukset kasvoivat Seinäjoella (15,1 %), Raisiossa (11 %) ja Porvoossa (9,7 %). Vähiten kustannukset kohosivat Kemissä, 2,5 %. Ikävakioituina reaalkustannuksina (deflatoituina kustannuksina) kasvua Seinäjoella oli 11,6 %, Raisiossa 7,7 % ja Porvoossa 6,4 %. Neljän kaupungin deflatoidut kustannukset laskivat: Kemi (-0,6), Lohja (-0,4), Rauma (-0,2) ja Vaasa (-0,1).

2004–2005

Muutokset vuodesta 2004 vuoteen 2005 on laskettu toisen kerran niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 14 kaupungin tietoihin.

Eniten ikävakioidut kustannukset kasvoivat Lohjalla (9,3 %), Mikkelissä (8,7 %) ja Raumalla (8,6 %). Vähiten kustannukset kohosivat Imatralla (1,3 %) ja Raisiossa (1,4 %). Ikävakioituina reaalkustannuksina (deflatoituina kustannuksina) kasvua Lohjalla oli

6,2 %, Mikkelissä 5,7 ja Raumalla 5,6 %. Imatran deflatoidut kustannukset laskivat 1,6 % ja Raision 1,5 %.

2005–2006

Muutokset vuodesta 2005 vuoteen 2006 on laskettu toisen kerran niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 14 kaupungin tietoihin.

Eniten ikävakioidut kustannukset kasvoivat Porvoossa (10,5 %), Joensuussa (9,2 %) ja Mikkelissä (8,4 %). Vähiten kustannukset kohosivat Kotkassa, jossa ne alenivat edellisvuodesta 0,4 %. Seuraavaksi vähäisintä kasvu oli Imatralla (0,9 %) ja Kainuussa (2,9 %). Ikävakioituina reaalikustannuksina (deflatoituina kustannuksina) Kotkan kustannukset alenivat 3,5 %. Porvoossa kasvua oli 7 %, Joensuussa 5,8 % ja Mikkelissä 5 %. Imatran deflatoidut kustannukset laskivat 2,2 % ja Kainuussa 0,3 %.

2006–2007

Muutokset vuodesta 2006 vuoteen 2007 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 14 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset kasvoivat Kainuussa (6,8 %), Raisiossa (4,3 %) ja Lappeenrannassa (4 %). Vähiten kustannukset kohosivat Raumalla ja Porvoossa. Ikävakioituina reaalikustannuksina (deflatoituina kustannuksina) Rauman kustannukset alenivat 0,8 % ja Porvoon kustannukset alenivat 0,2 %.

2007–2008

Muutokset vuodesta 2007 vuoteen 2008 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 15 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset kasvoivat Kainuussa (6,3 %) ja Lappeenrannassa (6,2 %), Porvoossa (6,5 %). Vähiten kustannukset kohosivat Porvoossa ja Rovaniemellä. Ikävakioituina reaalikustannuksina (deflatoituina kustannuksina) Porvoon kustannukset alenivat 0,3 % ja Rovaniemen kustannukset alenivat 0,6 %. Rovaniemen kustannusten aleneminen ei kokonaisuudessaan ollut näin suurta, koska tuloksiin vaikuttaa edellisen vuoden laskuvirhe.

2008–2009

Muutokset vuodesta 2008 vuoteen 2009 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 17 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset kasvoivat Lappeenrannassa (6,2 %), Kainuussa (5,2 %) ja Keravalla (4,9). Vähiten kustannukset kohosivat Rovaniemellä ja Porvoossa. Ikävakioituina reaalikustannuksina (deflatoituina kustannuksina) Rovaniemen kustannukset alenivat 0,6 % ja Porvoon 0,3 %. Rovaniemen kustannusten aleneminen ei ole todellisuudessa näin suurta, koska vuodet 2008 ja 2009 eivät ole täysin vertailukelpoisia vuoden 2008 laskentavirheen vuoksi.

2009–2010

Muutokset vuodesta 2009 vuoteen 2010 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 18 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset kasvoivat Salossa (5,6 %), Kainuussa (3,3 %) ja Sipoossa (3,0). Kirkkonummi (-1,5), Porvoo (-1,8), Järvenpää (-0,9), Hyvinkää (-2,3), Mikkelä (-0,2) ja Kaarina (-0,6) olivat kuntia joiden ikävakioidut reaalikustannukset (deflatoidut kustannukset) alenivat.

2010–2011

Muutokset vuodesta 2010 vuoteen 2011 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 20 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset kasvoivat Sipoossa (7,4 %), Kainuussa (7,1 %) ja Mustijoella (6,8). Kirkkonummi (-3,0), Salo (-1,5), Tornio (-1,5), Lohja (-1,4), Porvoo (-1,0), Kerava (-0,3) ja Kaarina (-0,1) olivat kuntia joiden ikävakioidut reaalikustannukset (deflatoidut kustannukset) alenivat.

2011–2012

Muutokset vuodesta 2011 vuoteen 2012 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 17 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset kasvoivat Rovaniemellä (5,8 %), Loviisassa (8,8 %) ja Lohjalla (7,8). Sipoossa (-6,1), Imatralla (-3,0), Keravalla (-2,0), Kemissä (-1,2), Kirkkonummella (-0,6), Kainuussa (-0,4), Kaarinassa (-0,4) ja Mikkelissä (-0,2) ikävakioidut

dut reaalikustannukset (deflatoidut kustannukset) alenivat.

2012–2013

Muutokset vuodesta 2012 vuoteen 2013 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 19 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset kasvoivat Imatralla (9 %), Kemissä (8,7 %) ja Kaarinassa (5,3). Loviisassa (-3,7), Salossa (-2,1), Lohjalla (-1,2), Rovaniemellä (-0,2) ja Mustijoen perusturvassa (-0,1) ikävakioidut reaalikustannukset (deflatoidut kustannukset) alenivat.

2013–2014

Muutokset vuodesta 2013 vuoteen 2014 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 19 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset kasvoivat Porvoossa (4,9 %), Kemissä (4,6 %) ja Mustijoen perusturvassa (3,8 %). Varkaudessa (-3,9 %), Imatralla (-3,8), Sipoossa (-1,3), Kirkkonummella (-1,0) ja Mikkelissä (-0,5) ikävakioidut reaalikustannukset (deflatoidut kustannukset) alenivat.

2014–2015

Muutokset vuodesta 2014 vuoteen 2015 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 20 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset kasvoivat Salossa (5,9 %), Rovaniemellä (5 %) ja Varkaudessa (4,8 %). Sipoossa (-1,7), Loviisassa (-1,6), Mustijoella (-0,9), Kirkkonummella (-0,8) ja Porvoossa (-0,7) ikävakioidut reaalikustannukset (deflatoidut kustannukset) alenivat.

2015–2016

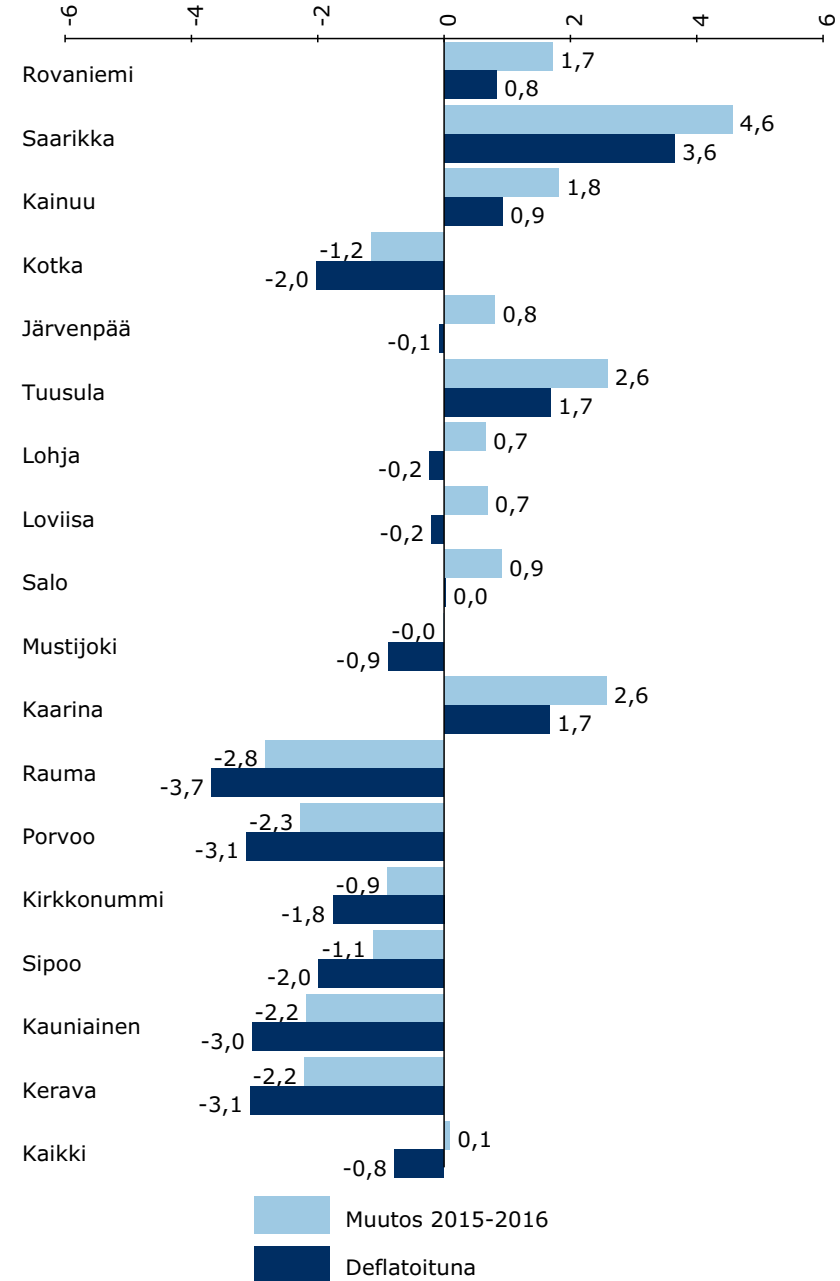
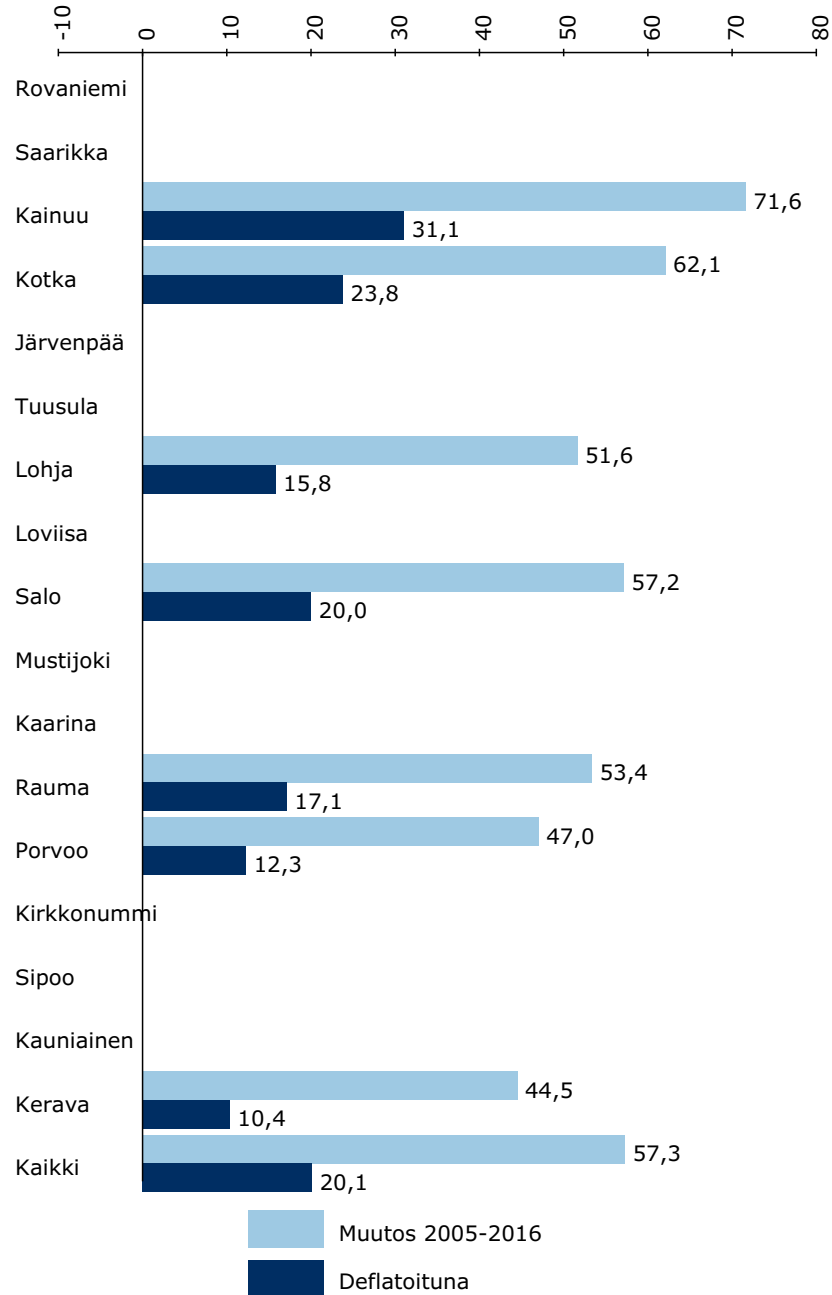
Muutokset vuodesta 2015 vuoteen 2016 on laskettu niin, että vakiointiväestönä on käytetty koko maan väestöä. Tiedot perustuvat 17 kunnan tietoihin.

Eniten ikävakioidut reaalikustannukset (deflatoidut kustannukset) kasvoivat Saarikassa (3,6 %) ja eniten ikävakioidut reaalikustannukset alenivat Raumalla (-3,7%).

Kustannusten vertailua vaikeuttaa sairaanhoitopiirien yli- ja alijäämät ja niiden jaksottaminen. Vuonna 2015 erikoissairaanhoidon kustannukset kasvoivat muita palveluja enemmän. Osin kasvu oli laskennallista, koska Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) palauttamattomat ylijäämät näkyivät vuoden 2015 kustannuksissa. HUSin valtuusto päätti kesäkuussa 2016 palauttaa jäsenkunnilleen kertyneen ylijäämän, yhteensä 54,6 miljoonaa euroa. Palatusta ei kirjattu kunnissa vuoden 2015 kirjanpitoon, eikä kustannuserää pystytty myöskään huomioimaan kesäkuussa 2016 ilmestyneessä kustannusvertailussa. Vuoden 2015 kustannusvertailutiedoissa HUS-kuntien erikoissairaanhoidon kustannukset olivatkin liian suuret. Kun vuoden 2015 tiedoista poistetaan HUSin ko. vuoden palauttamattomien ylijäämien osuus, niin kustannusten aleneminen vuosien 2015 ja 2016 välillä oli reaalisesti keskiuurissa kunnissa 0,3 prosenttia kuviossa 52 ilmoitetun 0,8 prosentin sijaan. HUS-kunnista Kauniaisten (-3,0 %), Porvoon (-2,3 %), Keravan (-1,3 %), Sipoon (-1,0 %) ja Kirkkonummen (-0,1 %) reaalikustannukset alenivat ja Mustijoen (0,5 %), Loviisan (0,5 %), Lohjan (1,4 %), Järvenpään (1,5 %) ja Tuusulan (3,2 %) nousivat.

Vuonna 2015 Rovaniemen kustannuksista puuttui 3,8 milj. euron kustannuserä. Kun tämä otetaan huomioon, Rovaniemen kustannukset alenivat vuonna 2016 edellisvuodesta reaalisesti 1,5 prosenttia.

Kuvio 52. Terveysthuollon ikävakioidut kustannukset, muutosprosentit

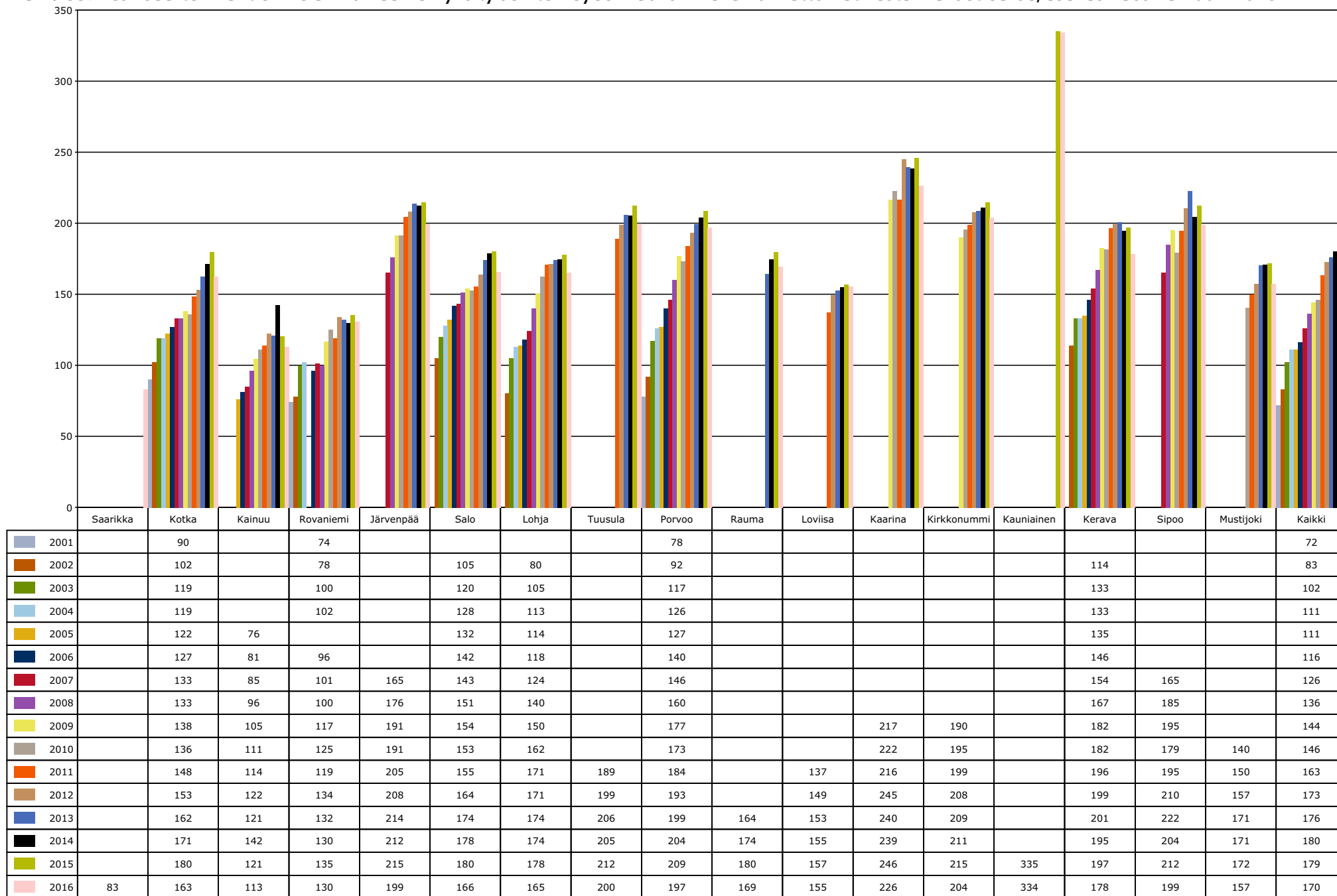
3.5.2.2 Yksityinen terveydenhuolto vuosina 2014-2016

Edellä on kuvattu terveydenhuollon kustannuksia ja niiden vaihtelua keskisuurissa kaupungeissa vuonna 2016 sekä aiempina vertailuvuosina. Seuraavaksi tarkastellaan yksityistä terveydenhuoltoa Kelan tilastotietojen avulla. Kuvioon 59 on koottu kustannukset yksityisistä lääkäripalveluista sekä yleis- että erikoislääkäriin osalta, hammaslääkäripalveluista sekä tutkimuksesta ja hoidosta. Kustannukset ovat ikävakiomattomia. Kuviossa 60 tiedot on esitetty ikävakioituina.

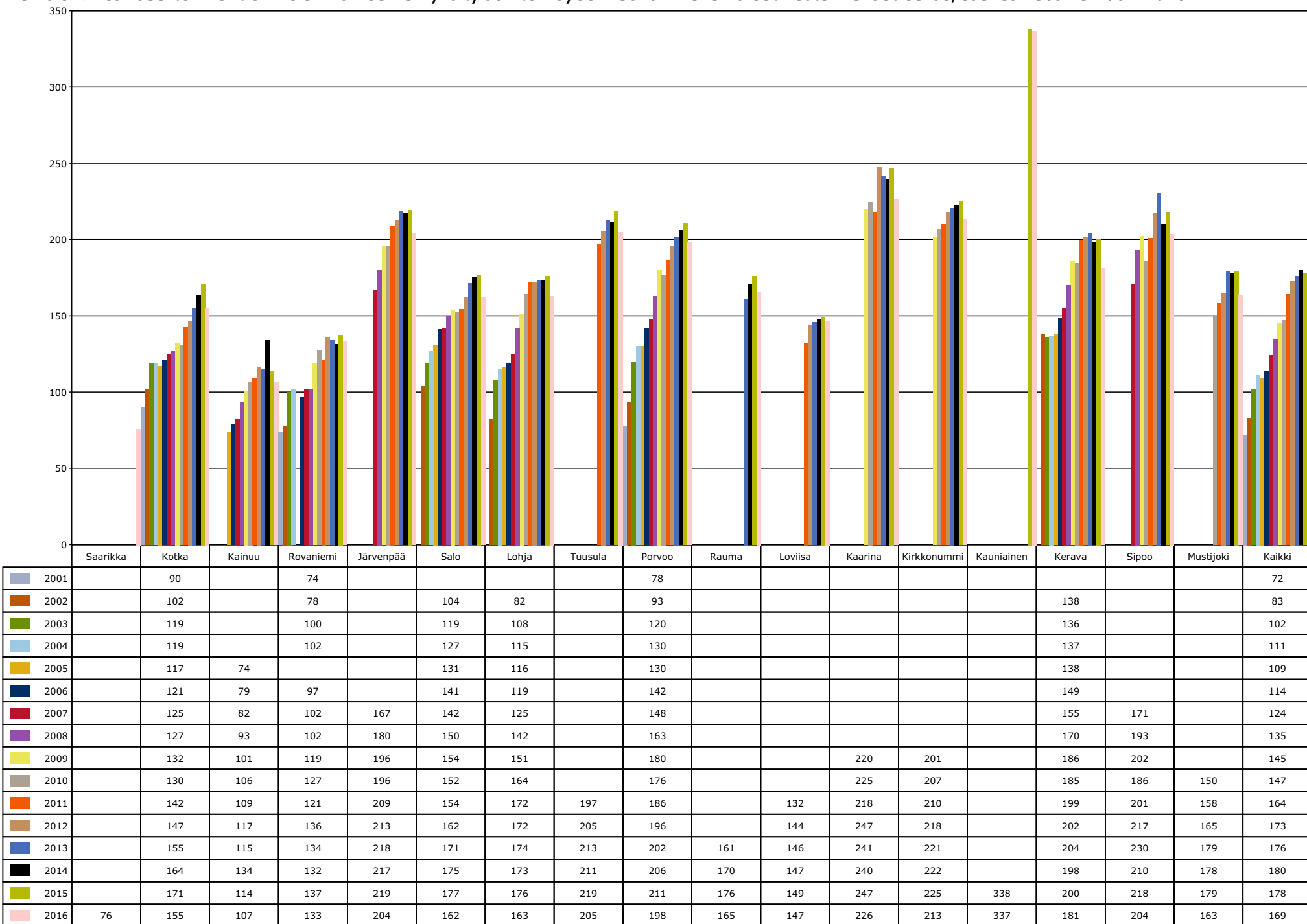
Suurimmat yksityisen terveydenhuollon kustannukset olivat vuonna 2016 Kaarinassa, Kirkkonummella, Järvenpäässä, Tuusulassa ja Sipoossa. Pienimmät kustannukset olivat Saarikassa ja Kainuussa.

Työterveyshuollon kustannustietoja ei ole käytettävissä, koska Tilastolain mukaan työntekijöiden kotikuntatiedot eivät ole julkisia eikä asiasta ole rekisteriaineistoja. Timo Hujanen ja Hennamari Mikkola ovat raportissaan *Työterveyshuollon palvelujen kustannusten alueelliset erot* (Kela Nettipapereita 42/2013) yhdistäneet erillisistä rekisteritiedoista aineistoa kunnittain, toimialoittain, työnantajien koon ja palveluntuottajien mukaan ja tuottaneet laskennallista tietoa palveluiden käytöstä ja kustannuksista. Hujanen ja Mikkolan (2013, 53-56) mukaan työnantajien työterveyshuollon kustannukset (euroa/asukas) olivat keskimäärin 114 euroa ja työterveyshuollon ja kuntien perusterveydenhuollon kustannuksilla asukasta kohti on selkeä yhteys eli negatiivinen korrelaatio. Mitä suuremmat ovat työterveyshuollon kustannukset sitä pienemmät ovat kunnan perusterveydenhuollon avohoidon kustannukset. Työterveyshuollon osuus avoterveydenhuollon kokonaisuudesta oli Hujanen ja Mikkolan laskelmien mukaan vuonna 2009 enimmillään 40 prosenttia ja suurimmat työterveyshuollon kustannusosuudet perusterveydenhuollon avohoidosta olivat Järvenpäässä, Espoossa, Vantaalla, Ruskossa ja Keravalla (yli 40 %). Suuria kustannusosuuksia (37 %) oli myös Kaarinassa, Porvoossa, Turussa, Kirkkonummella ja Mustasaarella. Työnantajien ennalta ehkäisevän työterveyshuollon (korvausluokan I) kustannukset olivat asukasta kohti keskimäärin 42 euroa. Suurimmat kustannukset olivat pääkaupunkiseudulla, Oulussa, Turun ja Tampereen seudulla sekä elinvoimaisilla teollisuuspaikkakunnilla. Työnantajien työterveyshuollon sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon (korvausluokan II) kustannukset asukasta kohti olivat 73 euroa. Järvenpäässä, Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Kirkkonummella ja Keravalla kustannukset olivat yli 25 prosenttia koko maan keskiarvoa suuremmat. (Hujanen ja Mikkola 2013, 15, 19-22.) Työnantajien työterveyshuollon kustannukset asukasta kohti olivat kesimääräistä suuremmat keskisuurista kunnista Keravalla (160), Kirkkonummella (155), Järvenpäässä (148), Tuusulassa (138), Porvoossa (130), Kaarinassa (126), Sipoossa (126), Mustijoen perusturvassa (118) ja Lohjalla (177). Keskimääräiset tai keskimääräistä alemmat kustannukset olivat Imatralla (114), Kotkassa (113), Rovaniemellä (112), Mikkelissä (109), Salossa (106), Loviisassa (98), Kemissä (96) ja Kainuun maakunnassa (76). (Hujanen ja Mikkola 2013, liitetaulukko 4.)

Kuvio 53. Keskisuurten kuntien Kelan korvaaman yksityisen terveydenhuollon ikävakioiduttomat kustannukset euroa/asukas vuosina 2001-2016

Kuvio 54. Keskisuurten kuntien Kelan korvaaman yksityisen terveydenhuollon ikävakioidut kustannukset euroa/asukas vuosina 2001-2016

4 Johtopäätökset

Selvityksessä tarkastellaan seitsemättätoista kertaa keskisuurten kuntien terveydenhuollon kustannuksia ja kolmatta toista kertaa myös sosiaalitoimen kustannuksia. Selvitys osoittaa, että kustannukset eivät juuri kasvaneet edellisvuoteen verrattuna. Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannukset nousivat edellisvuodesta prosenttien asukasta kohti. Kun kokonaiskustannuksista poistetaan palkkojen ja hintojen nousu, keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen deflatoidut kustannukset nousivat 0,1 prosenttia.

Kustannusten vertailua vaikeuttaa sairaanhoitopiirin yli- ja alijäämät ja niiden jaksottaminen. Vuonna 2015 erikoissairaanhoidon kustannukset kasvoivat muita palveluja enemmän. Osin kasvu oli laskennallista, koska Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) palauttamattomat ylijäämät näkyivät vuoden 2015 kustannuksissa. HUSin valtuusto päätti kesäkuussa 2016 palauttaa jäsenkunnilleen kertyneen ylijäämän, yhteensä 54,6 miljoonaa euroa. Palatusta ei kirjattu kunnissa vuoden 2015 kirjanpitoon, eikä kustannuserää pystytty huomioimaan kesäkuussa 2016 ilmestyneessä kustannusvertailussa. Vuoden 2015 kustannusvertailutiedoissa HUS-kuntien erikoissairaanhoidon kustannukset olivatkin liian suuret. Kun vuoden 2015 tiedoista poistetaan HUSin ko. vuoden palauttamattomien ylijäämien osuus, niin kustannusten nousu vuosien 2015 ja 2016 välillä oli reaalisesti 0,3 prosenttia.

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset olivat vuonna 2016 noin 2,2 miljardia euroa. Kaikkien vertailussa mukana olleiden kaupunkien kokonaiskustannuksilla painotetut keskimääräiset kustannukset olivat 3 448 euroa asukasta kohti. Suurimmat kustannukset olivat Saarikassa (3 872 euroa asukasta kohti ikävakiointuna) ja alhaisimmat Mustijoella (3 021 euroa asukasta kohti ikävakiointuna) ja Sipoossa (3 027 euroa asukasta kohti ikävakiointuna).

Vuoden 2016 kustannuksissa näkyy kuntien tiukka taloustilanne ja budjetti, samoin rakennemuutoksen jatkuminen. Laitospalveluja on purettu ja niitä on korvattu avopalveluilla. Edellisten lisäksi erikoissairaanhoidon asiakasmaksutulojen kasvu vaikutti alentavasti kustannuksiin. Asiakasmaksuasetuksen mukaan maksuja sai korottaa jopa 30 prosenttia vuoden 2016 alusta. Tämän vaikutuksen voi arvioida olevan 0,2 prosenttia koko Suomen tasolla sosiaali- ja terveystoimen kustannuksista.

Eniten vuodesta 2015 vuoteen 2016 kasvoivat Saarikan sosiaali- ja terveystoimen ikävakioidut kokonaiskustannukset, 4,8 %. Deflatoituina kustannuksina tämä merkisi 3,9 %:n kasvua. Eniten kustannukset alenivat Raumalla (-0,3 %, deflatoituina -1,2).

Vertailussa tarkasteltiin jo seitsemättätoista vuotta peräjälkeen keskisuurten kuntien terveydenhuollon ja sosiaalitoimen 65 vuotta täyttäneiden kotipalvelun ja ympärivuorokautisen hoidon kustannuksia. Tiedot on esitetty liitteessä 4. Rovaniemen terveydenhuollon kustannukset olivat vuonna 2016 keskisuurten korkeimmat, 2 973 euroa ja Keravan pienimmät, 2 246 euroa asukasta kohti koko maan ikärakenteen mukaan vakioituna.

Kaupunkien ikärakenteesta johtuvat erot kustannuksissa eliminoitiin ikävakiointilla. Ikävakiointin merkitys on suuri, koska eri ikäryhmien kustannukset poikkeavat huomattavasti toisistaan ja toisaalta kaupunkien asukkaiden ikärakenteet ovat toisistaan poikkeavia.

Terveyden- ja vanhustenhuollon kustannuksia on myös tarvevakioitu. Tarvevakiointi osoittaa, että suurimmat tarvevakioidut kustannukset olivat suurista ja keskisuurista kunnista vuonna 2016 Loviisassa, Kauniaisissa ja Saarikassa, pienimmät Keravalla.

Keskisuurten kuntien sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia on tarvevakioitu myös sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kokonaisuutena. Tarvevakiointi perustuu THL:n verkkojulkaisun *Terveydenhuollon ja vanhustenhuollon tarvevakioidut menot sairaanhoitopiireittäin, kunnittain ja maakunnittain 2015* sosiaali- ja terveydenhuollon tarvekertoimiin.

Suurimmat sosiaali- ja terveystoimen tarvevakioidut kustannukset olivat vuonna 2016 Kauniaisissa, 3 680 euroa asukasta kohti. Pienimmät kustannukset olivat Mustijoella, 3 011 euroa asukasta kohti tarvevakioituna. Kauniaisten jälkeen suurimmat kustannukset olivat Saarikassa (3 660 euroa asukasta kohti) ja Kotkassa (3 654 euroa asukasta kohti). Mustijoen jälkeen pienimmät tarvevakioidut kustannukset olivat Kirkkonummella (3 116 euroa asukasta kohti) ja Keravalla (3 146 euroa asukasta kohti).

Yksityisen terveydenhuollon kustannukset olivat vuonna 2016 keskisuurissa kunnissa keskimäärin 169 euroa asukasta kohden ikävakiointuna. Edellisvuonna kustannukset olivat keskimäärin 178 euroa asukasta kohti ikävakiointuna. Työterveyshuollon tiedot puuttuvat edelleen yksityisestä terveydenhuollosta, koska tilastoviranomaiset eivät kerää tietoa asiakkaan kotikunnasta.

Liite 1. Terveydenhuollon tietojen keruu ja luotettavuus

Kustannuksia verrattaessa käytetään yleensä joko netto- tai bruttoperiaatetta.

Bruttoperiaate tarkoittaa kaikkia aiheutuneita menoja tai kustannuksia. Nettoperiaate on yhtä kuin kustannukset miinus tuotot.

Tässä selvityksessä ei kumpaakaan periaatetta sovellettu puhtaasti. Kaupungin asukkaille kohdistuvan toiminnan bruttokustannukset olivat laskennan lähtökohtana. Kustannuksista vähennettiin:

- henkilöstötulot
- palvelujen myyntitulot ulkokuntalaisille ja välisuoritteiden myyntitulot
- asiakasmaksuja ei vähennetty.

Seuraavat erät sisältyvät selvityksen kustannustietoihin:

- kaupunkien vanhan eläkejärjestelmän mukaiset eläkkeet
- valtion työllisyysmäärärahoilla työllistetyt, huolimatta siitä maksoiko nämä menot yksikkö omasta määrärahastaan vai keskushallinto
- opiskelijoista aiheutuneet kustannukset
- ostopalvelut
- pääomakustannukset otettiin huomioon.

Kustannustiedot kerättiin kaupungeista ikäryhmittäin. Ikävakiointi tehtiin suoralla menetelmällä. Vakioväestönä käytettiin koko maan ikärakennetta. Ikä on merkittävin kustannusten vaihteluun vaikuttava tekijä mutta vertailtavuutta voitaisiin vielä parantaa ottamalla huomioon sukupuoli ja sosiaalisia muuttujia.

Ero palkkojen I ja II kalleusluokan välillä on noin 2–3 prosenttia. Terveydenhuollon alueella nämä luokat ovat poistettu. Kalleusluokkien vaikutusta kustannusvertailuun on monesta syystä vaikea tarkasti määritellä. Merkitys on pienentynyt ja pienenee jatkossakin.

Asiakasmaksut on käsitelty pääosin bruttona. Kuitenkin ostopalvelu on käsitelty laskun mukaan, mikä yleensä tarkoittaa netto-menettelyä. Vertailuun vaikuttavia eroja syntyy seuraavista seikoista: 1) Erikoissairaanhoidon käsitellään nettona. Vuoteen 2010 asti erikoissairaanhoidon käsiteltiin oman toiminnan osalta bruttona ja kuntayhtymänpalvelujen osalta nettona, 2) Yksityiset palvelut käsitellään yleensä nettona. Kaupungin omana toimintana olevien vanhainkotien ja ympärivuorokautisen palveluasumisen kohdalla on brutto.

Vanhan eläkejärjestelmän mukaiset eläkkeet ovat kaupungin menoja, jotka jatkuvat vuosittain niin kauan kuin järjestelmään kuuluvia eläkkeensaajia on elossa. Niitä voidaan kutsua kiinteiksi tai uponneiksi kustannuksiksi. Näiden mukana on katsottu tarpeelliseksi terveydenhuollon kokonaiskustannusvertailussa, vaikka ne eivät millään tavalla vaikuta terveydenhuollon päätöksentekoon ja tuottavuuteen, ne ovat vain aikaisempien vuosien toiminnasta syntyneitä kustannuksia. Tämän tyyppisten erien sisällyttäminen vertailuun on jossain määrin tulkintakysymys, johon ei ole yksiselitteistä oikeaa vastausta. Tämän vertailun lähtökohtana on ollut mahdollisimman laajasti määritellyt kustannukset. Eläkkeiden määrä asukasta kohti vaihtelee kaupungeittain.

Sosiaalitoimen ympärivuorokautista palveluasumista on vuodesta 2014 lähtien tarkasteltu erikseen tehostettuna palveluasumisena sekä vanhainkotihoitona tai muuna sosiaalihuoltolain mukaisena laitoshoidona.

Kaikissa suurissa kaupungeissa on kaupunginsairaalat, jotka kuuluvat terveyskeskukseen. Osassa kaupungeja näiden kustannusten jakaminen terveyskeskuksen ja erikoissairaanhoidon välillä on myös tulkinnanvaraista tai vaikeaa, mm. toiminnan organisoinnista johtuen. Ainakin jossain määrin on eroja siinä kuinka erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuolto on erotettu toisistaan. Tämä saattaa osaltaan vaikuttaa erikoissairaanhoidon ja toisaalta perusterveydenhuoltoa koskeviin tuloksiin.

Liite 2. Selvityksessä käytetty terveydenhuollon toimintajako

Päätoiminnot

Perusterveydenhuolto

Perusterveydenhuollon sisältöä tarkastellaan samassa laajuudessa kuin toiminta- ja taloustilastossa.

- Ympäristöterveydenhuoltoa ei oteta mukaan.
- Ei sisällä koulupsykologien kustannuksia.
- Ensihoidon kustannukset on laskettu vuodesta 2013 lähtien erikoissairaanhoidon.
- Perusterveydenhuollon päivystyksen kustannukset kirjataan perusterveydenhuollon avohoitoon.
- Siltä osin kuin perusterveydenhuollossa on erikoissairaanhoidon toimintaa se siirretään sille kuuluvaan sarakkeeseen ja poistetaan perusterveydenhuollon luvuista.

Avohoito

Avohoito esitetään erikseen ilman kotisairaanhoidon tietoja. Siitä erotetaan myös hammashuolto.

- Välimuotoiset palvelut lasketaan avohoitoon kuuluviksi, esim. päiväsaaraala ja vastaava yöllä annettava hoito. Kotisairaala laitetaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti joko perusterveydenhuoltoon tai erikoissairaanhoidon.
- Kotihoidon (=kotipalvelu ja kotisairaanhoidon) kotipalveluun kuuluu kodinhoitajan tai vastaavan työntekijän antamaa kodissa tapahtuvaa yksilön ja perheen työapua, henkilökohtaista huolenpitoa ja palveluita sekä tukipalveluita, kuten ateria-, vaatehuolto-, kylvytys-, siivous-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävät palveluita. (Huom. Näistä asiakkailta perittyjä maksuja ei vähennetä kustannuksista = bruttoperiaate).
- Kotipalvelun kustannukset ilmoitetaan lomakkeelle yli 65-vuotiaiden osalta. Kotipalvelu sisältää sekä säännöllisen kotipalvelun, että tilapäisen kotipalvelun. Kotipalvelun kustannuksissa otetaan huomioon myös tukipalvelut ja kaikki palvelutaloihin annettavat kotihoidon palvelut, joita annetaan kunnan omana toimintana tai ostopalveluina hankitut (Sisältää tavallisiin palvelutaloihin annetun kotipalvelun osuuden).
- Kotisairaanhoidon hoitotarvikejakelun kustannukset kuuluvat kotihoitoon. Jos hoitotarvikejakelu on keskitetty, sen kustannukset jaetaan käytön mukaan päätoiminnoille.

Vanhusten päivähoito (sosiaalitoimen päivätoimintakeskukset tms.) ei kuulu tässä kotipalveluun.

- Työterveyshuolto, jolla tarkoitetaan kunnan palveluksessa oleville annettua ja yrityksille myytyä palvelua, otetaan kustannuksiin mukaan. Myynti ulkopuolisille otetaan nettona, jos se sisältyy perusterveydenhuoltoon.
- Opiskelijaterveydenhuollolla tarkoitetaan yliopistojen tai muiden ammatillisten oppilaitosten oppilaille järjestettyä terveydenhuoltoa. Kaikki opiskeluterveydenhuollon kustannukset otetaan mukaan, vaikka se ei aina oman kunnan asukkaisiin kohdistukaan. Kustannuksiin otetaan kunnan osuus nettona. Mukaan kuuluvat myös maksut YTHS:lle.

Laitoshoidon ja ympärivuorokautinen hoito

- Tässä ilmoitetaan kaikki perusterveydenhuollon laitoshoidon ja sosiaalitoimeen kuuluva ympärivuorokautinen hoito (tehostettu palveluasuminen sekä vanhainkoti tai vastaava sosiaalihuoltolain mukainen laitoshoidon). Tiedot sosiaalitoimesta annetaan tässä ainoastaan 65 vuotta täyttäneitten osalta.
- Perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen ympärivuorokautisen hoidon ostopalvelut ilmoitetaan bruttoperiaatteella siten, että mukana kustannuksissa ovat:
 - Ko. hoitoyksiköiden oman henkilöstön antamien palvelujen kustannukset.
 - Muutkin ostettujen palvelujen kustannukset lukuun ottamatta kunnallista kotipalvelua ja kotisairaanhoidon, joka sisältyy kotihoidon kustannuksiin.
 - Kustannuksissa tulee olla mukana asiakasmaksujen osuus. Asiakkaan mahdollisilla henkilökohtaisilla toimeentulo- tms. tuilla ei ole vaikutusta ilmoitettaviin kustannuksiin.
 - Tehostetussa palveluasumisesta ilmoitetaan vain ns. hoidosta ja ylläpidosta aiheutuneet kustannukset. Varsinaisesta asumis-

sesta aiheutuneet kustannukset jätetään tässä kokonaan huomioon ottamatta. Ne eivät saa olla mukana ilmoitetuissa kustannuksissa.

Erikoissairaanhoito

- Tiedot annetaan avohoidosta ja laitoshoidosta erikseen.
- Päiväkirurgia luetaan avohoitoon kuuluvaksi.
- Tiedot kysytään sairaanhoitopiiristä erikoisaloittain erikseen avo- ja laitoshoidon osalta. Myös erityistasoinen (ns. yliopistotasoinen) erikoissairaanhoito sisältyy näihin lukuihin. Laitoshoidosta saadaan ikäjakauma esim. Hilmon järjestelmästä. Psykiatriaan luetaan sairaanhoitopiiriin, oman terveystieteiden keskuksen ja valtion mielisairaaloiden jne. toiminta. Avohoitoon lasketaan kuuluvaksi myös päivätoimintakeskukset, psykiatrian palveluasunnot tms. (myös sosiaalitoimen puolelta, jolloin asiakkaalla tulee olla asiakassuhde terveydenhuoltoon.). Asumisen kustannukset jätetään pois ilmoitettavista kustannuksista. Sosiaalitoimen palvelut niin kuin esimerkiksi perheneuvolatoiminta ei kuulu psykiatriaan.

Liite 3. Selvityksessä käytetty sosiaalitoimen toimintajako

Toiminnot ilmoitetaan tässä olevien kuvausten mukaan riippumatta siitä, onko toiminto järjestetty sosiaalitoimen puolella tai jossain muualla

1 Lasten ja perheiden palvelut

1.1 Lastensuojelu

Sosiaali- ja tukityö

Sosiaalityöntekijän työ
Tukihenkilö/-perhetoiminta
Perhe- ja lähityö
Ryhmä- ja yhteistyö

Laitospalvelut

Osavuorokausihoito
Laitospalvelu
Laitoksen avopalvelu

Perhehoito

Avohuollon tukipalvelut

Lomatoiminta
Muu sosiaalipalvelu
Muut taloudelliset tukitoimenpiteet
Sosiaalipäivystys (vähäiset muut sosiaalipäivystyksen kustannukset voivat sisältyä tähän)
Tukiasuminen (tukiasunnot)
Muu asumisen tuki

Ennaltaehkäisevät palvelut

1.2 Muut perheiden palvelut

Lastenvalvojan työ ja muu vastaava työ

Huoltajuuskiistat, tapaamis- ja sovitteluasiat

Muu kuin lastensuojelun perhetyö

Hoito- ja terapiapalvelut

Neuvolatoiminta (esim. perheneuvola, perheasianneuvottelukeskus)

Psykologipalvelut ja perheterapia, siltä osin kuin ei kuulu terveystoimeen tai opetustoimeen

Lapsiperheiden kotihoito

Ensi- ja turvakodit

2. Toimeentuloturva ja työllistämispalvelut

2.1 Toimeentuloturva

Sosiaali- ja tukityö

Sosiaalityöntekijän työ

Muu asiakastyö (esim. etuuskäsittelijä)

Toimeentulotuki

Ehkäisevä toimeentulotuki

Perus- ja täydentävä toimeentulotuki

Työmarkkinatuen kuntaosuus

Luottotappiot sosiaalisista luotoista

Valtion avustus perustoimeentulotukeen vähennetään

Kunnan saamat toimeentulotuen palautukset ja perityt ennakkoetuudet vähennetään toimeentulotukimenoista.

2.2 Työllistämispalvelut

Kuntouttava työtoiminta (kuntouttavasta työtoiminnasta annettu laki 189/2001)

Työllistymistä tukevat toiminnot ja muut aktivoivat toimenpiteet (esim. työpajat)

Työvoiman palvelukeskus

Työtoiminta (ei tarkoita vammaisia eikä kehitysvammaisia)

3. Vanhuspalvelut

Vain yli 65-vuotiaiden kustannukset, jotka eivät sisälly terveydenhuollon kustannuksiin. Alle 65-vuotiaiden kustannukset ilmoitetaan kohdassa Muut sosiaalipalvelut. (Vammaisten ja lapsiperheiden kustannukset ilmoitetaan omalla sektorillaan).

3.1 Omaishoidon tuen hoitopalkkiot sivukuluineen

Omaishoidon tuen tukipalkkio sivukuluineen sekä henkilöstön, joka tekee omaishoidon päätöksiä ynnä muuta omaishoitoon liittyvää hallintoa. Tähän ei kirjata omaishoitajan vapaan aikaisia kustannuksia.

3.2 Muut vanhuspalvelut

Palveluasumisesta ilmoitetaan kustannukset kaikesta tavallisesta, ei-tehostetusta, palveluasumisesta (muu kuin ympärivuorokautinen hoito) ilman asukkaan asunnon vuokratuloja. Ostopalvelut ilmoitetaan bruttoperiaatteella.

Vanhusten kotihoito, laitoshoido ja tehostettu palveluasuminen sisältyy terveydenhuollon kustannus selvitykseen.

Sosiaali- ja tukityö

Sosiaalityöntekijän työ

Muu asiakastyö

Perhe- ja lähityö

Ryhmä- ja yhteistyö

Muu päivätoiminta

Vanhusten päivähoito

Korttelitupa

Palvelukeskus

Muu päivätoiminta

Tavallisen palveluasumisen muut kuin asumisesta aiheutuvat kustannukset sisältyvät joko kotihoitoon tai päivätoimintaan.

Muut sosiaalipalvelut

Lomatoiminta

Virkistystoiminta
Muu sosiaalipalvelu
Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelu / ei VpL

Taloudellinen tuki

Asunnon muutostyöt
Veteraanien kuntoutus
Omaishoitajan vapaan aikaiset kustannukset

4 Erityisryhmien palvelut

4.1 Kehitysvammaisten palvelut

Sosiaali- ja tukityö

Sosiaalityöntekijän työ
Muu asiakastyö
Tukihenkilö/- perhe
Kotihoidon ohjaus
Perhe- ja lähityö
Ryhmä- ja yhteistyö

Hoito- ja terapiapalvelut

Neuvolatoiminta

Kotihoito

Muu päivätoiminta

Päivätoimintakeskus
Kehitysvammaisten valmentava koulutus

Työllistämispalvelut

Tuettu työ

(Kehitysvammaisten tuettu työ on kehitysvammaisille henkilöille tavallisella työpaikalla järjestettyä joko huoltosuhteista työtoimintaa tai palkallista työtä. Sosiaalivirasto on tukitoimien järjestäjä, mutta voi samalla olla myös kehitysvammaisen työnantaja.)

Asumispalvelut

Tukiasuminen
Ohjattu asuminen
Autettu asuminen

Laitospalvelu

Perhehoito

Muut sosiaalipalvelut

Lomatoiminta
Virkistystoiminta
Muu sosiaalipalvelu

Taloudellinen tuki

Omaishoidon tuki
Apuvälineet/laitteet

4.2 Vammaisten palvelut

Sosiaali- ja tukityö

Sosiaalityöntekijän työ

Muu asiakastyö

Kotihoito

Muu päivätoiminta

Palvelukeskus

Työllistämispalvelut

Tuettu työ

Asumispalvelut

Palveluasuminen (sekä tavallinen että tehostettu)

Muut sosiaalipalvelut

Tulkkipalvelut

Kuljetuspalvelu / VpL

Muu vammaispalvelu

Lomatoiminta

Virkistystoiminta

Muu sosiaalipalvelu

Taloudellinen tuki

Omaishoidon tuki

Henkilökohtainen avustaja

Apuvälineet / laitteet

Asunnon muutostyöt

Muu VpL:n mukainen tuki

4.3 Päihdepalvelut

Tähän sisältyvät muut kuin lastensuojelussa annetut päihdepalvelut.

Ehkäisevä päihdetyö

Sosiaali- ja tukityö

Sosiaalityöntekijän työ

Muu asiakastyö

Perhe- ja lähityö

Ryhmä- ja yhteistyö

Hoito- ja terapiapalvelut

Polikliininen toiminta

Ylläpitohoito, siltä osin kuin ei kuulu terveystoimeen

Muu päivätoiminta

Palvelukeskus

Muu päivätoiminta

Asumispalvelut

Tukiasuminen

Palveluasuminen

4.4 Muut sosiaalipalvelut

Tähän kirjataan ne sosiaalitoimen menot, jotka eivät sisälly muihin päätoimintoihin tai terveydenhuollon kustannuksiin. Esimerkiksi:

Asumispalvelut

Tukiasuminen

Asiakastyö

Sosiaalinen luotto (sosiaalinen luotto on sosiaalihuoltoon kuuluvaa luotonantoa, jonka tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista (sosiaalihuoltolaki 710/1982, 13 § 7. kohta (1134/2002). Tähän liittyvät henkilöstökustannukset.

Muut

Kotouttamispalvelut (maahanmuuttajien integrointiin eli kotouttamiseen tähtäävä palvelu ja pakolaisten palvelut).

Talous- ja velkaneuvonta

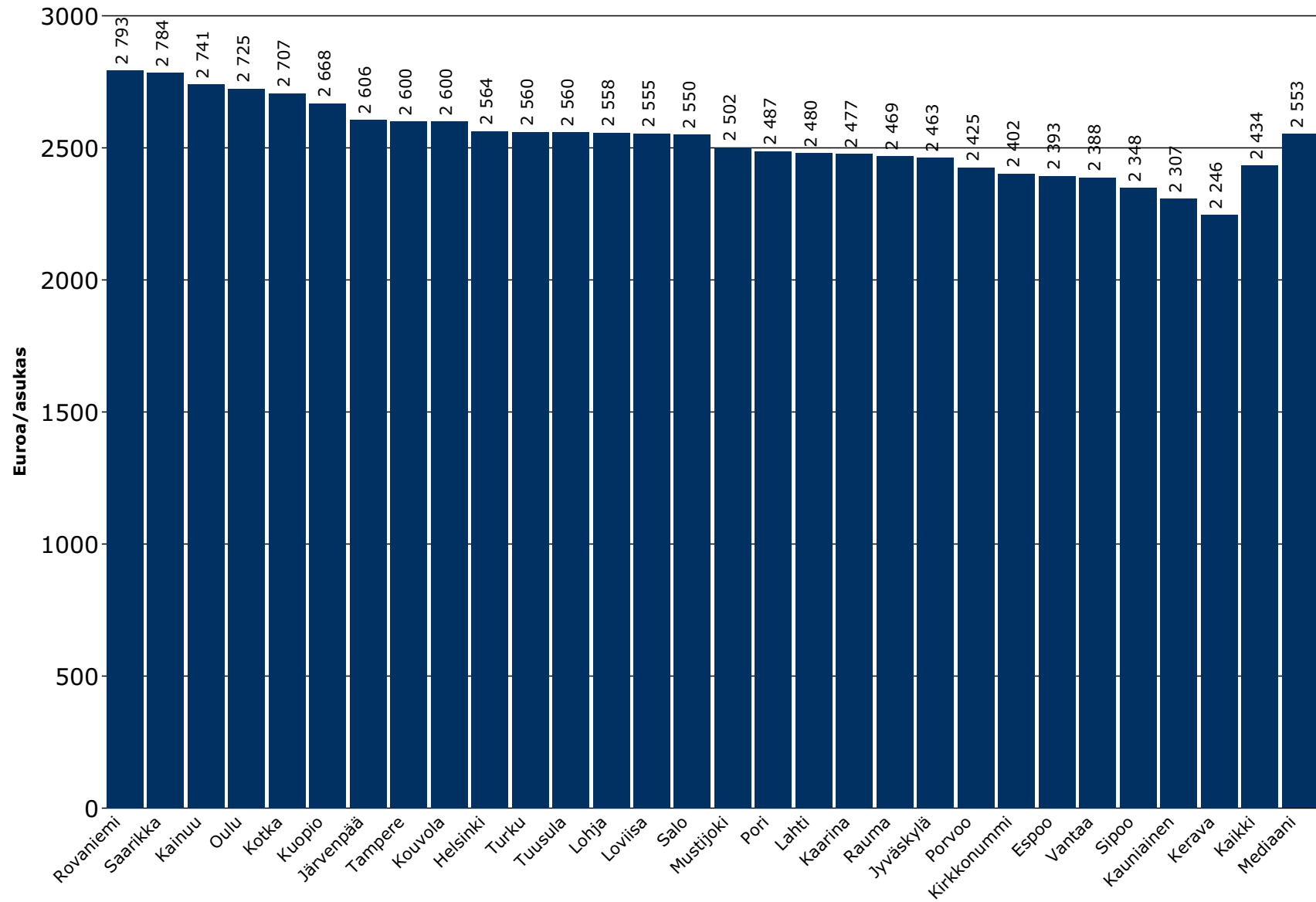
Kuljetuspalvelu / ei VpL (Sosiaalihuoltolain mukainen)

Kotipalvelun palvelut (siltä osin kuin ei kohdistu yli 65-vuotiaille, lapsiperheille tai vammaisille).

Palveluasuminen (siltä osin kuin ei kohdistu yli 65-vuotiaille, lapsiperheille tai vammaisille).

Omaishoidon tuki (siltä osin kuin ei kohdistu yli 65-vuotiaille, lapsiperheille tai vammaisille).

Liite 4. Suurten ja keskisuurten kaupunkien ikävakioidut terveydenhuollon kustannukset euroa/asukas vuonna 2016 koko maan väestöön vakioituna

* mukana kotipalvelun ja ympärivuorokautisen hoidon kustannuksia sosiaalitoimesta

